bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI
4
NİSAN 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1730,

Askeri petrol boru hatlarından sivil amaçlarla yararlanılacak

- ★ PETROL KONGRESİNDE KONUŞAN ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI DENİZ BAYKAL BU YIL 270 BİN METREKARELİK SONDAJ ÇALIŞMASI YAPILACAĞINI AÇIKLADI
- ★ OPEC ÜLKELERİ DOLAR KONUSUNDA KARAR VERMEK İÇİN BİR AY DAHA BEKLEYECEK
- ★ TÜRKİYE LİBYA HEYETLERİ İKİ ÜLKE ARASINDAKİ PETROL SORUNUNU GÖRÜŞTÜ

HABER MERKEZİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Deniz Baykal** Türkiye'nin petrol üretiminin son yıllarda azaldığını belirtmiş, bu nedenle önümüzdeki yıllarda petrol aramasına hız verileceğini söylemiştir. **Baykal** bu yıl içinde 270 bin metrekarelik bir sondaj çalışması yapılacağını ayrıca askeri petrol boru taşımacılığının sivil amaçla da kullanılmasına gayret edileceğini kaydetmiştir

Öte yandan Türkiye'ye görüşmeler yapmak üzere Libya Heyeti ile petrol sorunu konusunda görüşmeler başlamıştır Ayrıca OPEC'de dün ABD Dolarının durumu konusunda yaptığı toplantı sonucunda bir açıklama yapmış dolar konusunda ka-

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

- ★ DEVLET BAKANI HİKMET ÇETİN VE İŞLETMELER BAKANI KENAN BULUTOĞLU'NUN FEDERAL ALMAN YETKİLİLERİYLE, TÜRKİYE'YE VERİLECEK EKONOMİK YARDIM KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ DÜN BONN'DA BAŞLADI.

Federal Alman yatırımları artıyor

- ★ TÜRKİYE'DEKİ YABANCI SERMAYE YATIRIMLARINDA FEDERAL ALMANYA, ABD'DEN SONRA İKİNCİ SIRADA YERALIYOR
- ★ FEDERAL ALMANYA İLE TİCARETİMİZDE 568 MİLYON DOLAR AÇIK BULUNUYOR

HABER MERKEZİ

Devlet Bakanı **Hikmet Çetin** ve İşletmeler Bakanı **Kenan Bulutoğlu** Federal Almanya'dan yardım alabilmek için dün Bonn'da temaslara başlarken, yapılan bir araştırmada Türkiye ekonomisinde Federal Almanya sermayesinin giderek etkinliğini arttırdığı ortaya çıkmıştır. Araştırmada Türkiye Federal Almanya ticaretinin Türkiye aleyhine 568 milyon dolar açık verdiği ve Türkiye'deki yabancı sermaye yatırımlarında Federal Almanya sermayesinin ABD sermayesinden sonra ikinci sırayı aldığı saptanmıştır. Öte yandan, IMF'ye sunulan «Niyet Mektubu»nun 24 Nisan'dan sonra açıklanacağı belirtilirken, döviz darboğazını emperyalist finansman kurumlarının açacağı kredilerle aşmayı planlayan hükümet yetkililerinin Ankara'da OECD Konsorsiyom Heyeti ile görüşmelere dün başladığı bildirilmektedir.

HABERİ 4. SAYFADA

Barolar Birliği Genel Başkanının Politika'ya özel demeci:

Erem, "İstanbul Barosu adaletin de savunuculuğunu yapmıştır,, dedi

- ★ İSTANBUL BAROSUNUN 100'ÜNCÜ KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANIYOR

Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı **Faruk Erem,** İstanbul Barosu'nun 100'ncü yıldönümü nedeniyle gazetemize verdiği özel demeçte, İstanbul Barosu'nun sosyal sorunların çözümünde ve çoğulcu düşüncelerin üretilmesinde önemli çalışmalar sürdürdüğünü kaybetmiştir.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

KAYSERİ'DE 15 FAŞİST GÖZALTINA ALINDI

- ★ GÖZALTINA ALINAN FAŞİSTLERDEN BİR KISMI İLK SORGULARINDAN SONRA TUTUKLANDI
- ★ İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İÇİN ALINAN ÖNLEMLER POLİS TARAFINDAN YETERLİ GÖRÜLÜRKEN, ÖĞRENCİLER, «BUNU ZAMAN GÖSTERECEK» DEDİ.

HABER MERKEZİ

Kayseri'de değişik tarihler de çeşitli suçlar işleyen 15 faşistin gözaltına alındığı, bunlardan bir kısmının ilk sorgularından sonra tutuklandığı bildirilmiştir. Bu arada silahlı ve bombalı saldırılar dün de devam etmiş ve aralarında Yargıtay Hukuk Dairesi'nde çalışan Cengiz Altınoluk ve Abidinpaşa Lisesi Müdürü Hakkı Yalçın'ın da evi olmak üzere Ankara'da 11 yere patlayıcı madde atılmıştır. Bu arada bugün öğrenime açılacak olan İstanbul Üniversitesi'nde alınan önlemler polis yetkilileri tarafından yeterli görülürken, öğrenciler önlemlerin sonuçlarının kısa sürede ortaya çıkacağını belirtmişlerdir.

KAYSERİ

★ Kayseri'de değişik tarihlerde değişik suçlar işleyen 15 faşist öğrenci polis tarafından yakalanarak gözaltına alınmış, faşist öğrencilerden bir kısmı suçlu bulunarak tutuklanmıştır. Kayseri Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinden **Yasin Kaşan** adlı bir genci yaralamak su-

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

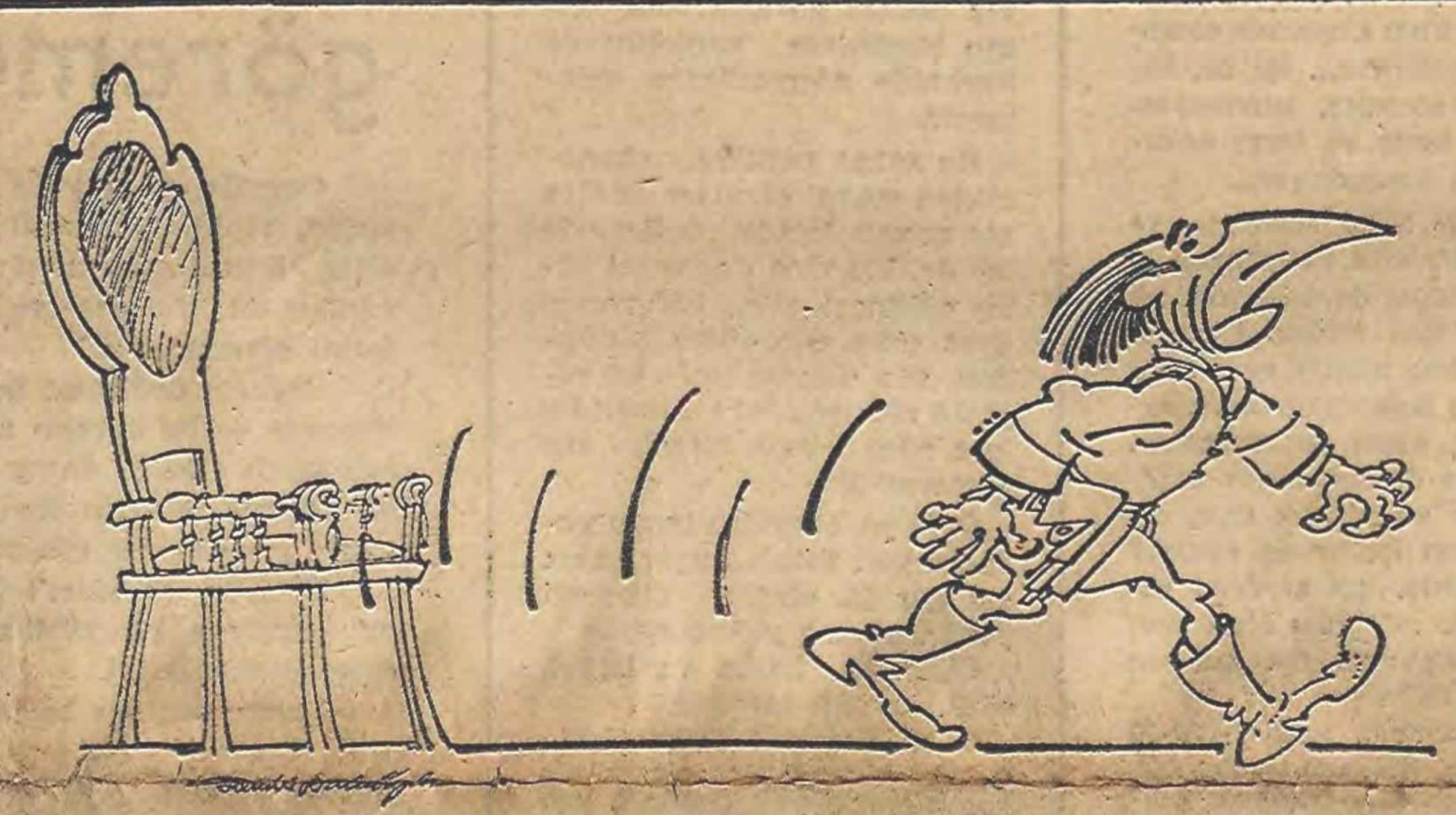
«BÜYÜK YÜRÜYÜŞ!..»

Arafat "Türkiye'de büro açmaya hazırız,,

- ★ FİLİSTİN DEVRİM KUVVETLERİ BAŞKOMUTANI, EMPERYALİZMİN VE SİYONİZMİN TÜRKİYE'Yİ DE KONTROL ETMEK İSTEDİĞİNİ SÖYLEDİ
- ★ «BİZ SAVAŞI SEVDİĞİMİZ İÇİN SAVAŞMIYORUZ», DİYEN ARAFAT, FKÖ'NÜN SON ÇARPIŞMALARDAN SONRA GÜCÜNÜ PEKİŞTİRDİĞİNİ AÇIKLADI.

BEYRUT, (THA)

FKÖ lideri ve Filistin Devrim Kuvvetleri Başkomutanı Yasser Arafat, Türk Haber Ajansına Beyrut'ta verdiği özel demeçte Türkiye'den kendisine resmi bir istek ulaşması halinde, Türkiye'de FKÖ Bürosunun vakit yitirilmeden açılabileceğini ve bir temsilci göndermeye hazır olduklarını söylemiştir.

Arafat, iki ulus arasındaki tarihsel bağlar nedeniyle Türkiye'nin Filistin'e karşı büyük bir sorumluluk taşıdığını belirtmiş ve **«bu tarihsel bağların sorumluluğu Türkiye'nin omuzlarındadır»** demiştir.

FKÖ lideri, Lübnan'daki son savaşın galibinin FKÖ olduğunu da ileri sürerek **«artık yeni bir aşamaya girdik»** demiştir.

Yasser Arafat ile yapılan özel görüşme şu şekilde geçmiştir:

SORU — Yeni Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit Başbakanlık görevini devralışından kısa bir süre sonra, Libya Başbakanı Callud'un Ankara'yı ziyareti sırasında FKÖ'nün Türkiye'de bir büro açması konusunda istekli olduğunu belirtmişti. FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı olarak, Türkiye Başbakanının sözlerini nasıl karşılıyorsunuz?

ARAFAT: Bu istek bize res-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

CARTER YARIN KONGRE'DEN AMBARGONUN KALKMASINI İSTEYECEK

HABER MERKEZİ

ABD yönetiminin yarın Kongreden Türkiye'ye üç yıldır uygulanan silah ambargosunun kaldırılmasını isteyeceği bildirilmiştir.

Başkan **Carter'ın,** hiç bir koşula bağlı olmadan Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılmasını, ayrıca Türkiye'ye 175 milyon dolar tutarında silah satın alabilmesi için güvenlik destek yardımı çerçevesinde 50 milyon dolarlık ek yardım yapılmasını isteyeceği bildirilmektedir.

Türkiye Barış Derneği'nin 1. kuruluş yıldönümü kutlandı.

Barış Derneği 1. Kuruluş Yılı Kutlama Şenliği yapıldı

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye Barış Derneği'nin 1. Kuruluş yıl dönümünü kutlama programı çerçevesinde yapılan **«Kutlama Şenliği»** birçok yerli ve yabancı barış temsilcilerinin katılmasıyla coşkun bir şekilde kutlanmıştır. Nötron Bombasının yasaklanması için etkin mücadele verilmesi istenen geceye Yunanistan'lı sanatçı Maria Dimitriadis ve arkadaşları bazı Avrupa Barış Komiteleri Temsilcileri ile yazarlar, çevirmenler, sinema sanatçıları, DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri ve demokratik kuruluş temsilcileri katılmıştır.

İstanbul Spor ve Sergi Sarayında saat 20.00'de Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun'un açış konuşmasıyla başlayan kut-

- ★ Geceye Yunanlı sanatçı Maria Dimitriadis ve arkadaşları ile başka Avrupa ülkelerinin Barış Komiteleri temsilcileri katıldı.
- ★ Yazarlar, çevirmenler, sanatçılar, sendikacılar ve demokratik kuruluş temsilcilerinin katıldığı gecede Nötron Bombasının yasaklanması için etkin savaşım verilmesi istendi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

TİP'in "NATO'ya Hayır,, kampanyası bugün başladı

HABER MERKEZİ

TİP bugün, 23 Nisan tarihine kadar sürecek **«NATO'ya Hayır»** kampanyasını başlatmıştır. TİP Genel Başkanı **Behice Boran,** Başbakan **Bülent Ecevit'e,** Türkiye'nin NATO'dan çıkması istemini ve gerekçelerini içeren bir mektup göndermiştir.

Boran, mektubunda özetle şu görüşlere yer vermiştir.

— **«NATO ittifakı», «ortak savunma»** ve **«düşmanı caydırma»** bahanesi arkasında, aslında sosyalist ülkeleri, ulusal kurtuluş hareketleri-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İKD: 1 Mayıs, 1 Mayıs Alanı'nda kutlanacak

İSTANBUL (İSTA)

Kısa adı İKD olan İlerici Kadınlar Derneği Merkez Yönetim Kurulu dün basına yazılı bir açıklama yaparak 1 Mayıs 1978'in Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanacağını belirtmiştir.

DİSK'in 1 Mayıs'ı, Taksim 1 Mayıs Alanında kutlama

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Oğuz Atalay: Sıkıyönetime gerek yok

KONYA (THA)

Onbirlerin lideri olarak bilinen bağımsız Konya Milletvekili **Oğuz Atalay,** Konya'da THA muhabirinin sorularını cevaplandırırken sıkıyönetimin gerekliliğine inanmadığını söylemiş ve Ecevit hükümetinin 1981 yılına ka-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

İşletme Vergisi'nin kapsamı genişletiliyor

HABER MERKEZİ

Vergi kanunlarında değişiklik yapan tasarının. İşletme Vergisi kapsamını genişletmeyi amaçladığı, söz konusu tasarının kanunlaşması halinde dayanıklı tüketim mallarının yanısıra, nişan ve düğün harcamalarının da İşletme Vergisine tabii tutulacağı öğrenilmiştir.

Vergi kanunlarında değişiklik yapan tasarının bir maddesi ile İşletme Vergisinin kapsamı genişletilmiş, düzenlemeye göre şimdiye kadar vergi kapsamı dışında tutulan tüm dayanıklı tü-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Özel Sektöre açılan krediler bir haftada 503 milyon lira arttı

ANKARA, (ANKA)

Merkez Bankası tarafından özel kesime açılan kredilerin toplamı son bir hafta içinde 503 milyon lira artarken, emisyonda 761 milyon lira gerileme gerçekleşmiştir.

17 - 24 Mart tarihleri arasında, Merkez Bankası toplam kredileri 198 milyon lira artarken, tarımsal amaçlı

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

ÇUK

RECETEYE KİTAKSE

Ambargo kalkıyor...
Sonra?
Sonra, Türkiye
«kalkınmış» olacak...
Yani,
ileri derecede
veremli hastaya
aspirin tedavisi...

A.E.

Neyir işçileri, işverenin «tensikat» girişimini tepkiyle karşıladı.

NEYİR'DE 88 İŞÇİ İŞTEN ÇIKARILDI

İSTANBUL (İSTA)

«Tensikat» adı altında işverenlerin işçi çıkarmalarına hız verdiği ve son olarak İstanbul'un Levent semtinde kurulu bulunan **NEYİR** Örme Sanayiin'den 88 işçinin işine son verildiği görülmüştür. İşten çıkarıldıktan sonra, üyesi bulunduğu DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'na gelen **Neyir** işçileri burada yaptıkları toplantıda, işverenleri suçlamışlar ve sendikanın **«işten atılma»** sorunu ile acil olarak ilgilenmesini istemişlerdir.

Büyük çoğunluğunu kadın işçilerin oluşturduğu **Neyir Örme Sanayii** işçileri aralarında seçtikleri bir sözcü ile sorunlarını açıklamışlardır. İşçiler, işverenlerin «İş

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

TV ve kapalı oturumlar

MC hükümetleri döneminde işbirlikçi-tekelci sermayenin borazanlığını yapma göreviyle yükümlü kılınan TV, her yönüyle CHP ağırlıklı bugünkü hükümet döneminde de bu niteliğini sürdürüyor... Hele hele, Türkiye'nin güncel ve önemli sorunlarını içeren haber-program ya da açık oturumlar söz konusu olduğunda, TV'nin bu niteliği, daha belirgin bir görünüm alıyor...

Sermayenin ve özellikle de işbirlikçi-tekelci sermayenin, her soydan ve her boydan sözcüleri, durmadan ekranlarda boy gösterirken, TV'nin ekranları milyonlarca emekçi sınıf ve katmanların yüzüne bilinçli ve kasıtlı olarak kapatılıyor... Deyim yerindeyse, Türkiye'nin güncel, önemli ve ivedi çözüm bekleyen sorunları, TV ekranlarında «kapalı oturum»larda tartışılıyor...

Türkiye'nin dış politika sorunları mı tartışılacak, bu yalnızca sermaye sınıfını ilgilendiriyor. Bakıyorsunuz, ekranın başında yine onlar, tekelci-işbirlikçi sermayenin sözcüleri... Asayiş sorunu mu sözkonusu, ya da Türkiye'nin ekonomik sorunları mı tartışılacak, belki kişiler değişmiş, belki de roller değişmiş, ama kişilerin niteliği hep aynı... Sermayenin sözcüleri, giyinip kuşanmış yine ekranın karşısında... Peki ama, bu sorunların, sözgelimi, işçi sınıfını ilgilendiren hiçbir yanı yok mu?

Geçtiğimiz hafta, TV ekranlarında yeni bir «kapalı oturuma» daha tanık olduk. «Kapalı oturum»da, IMF'yle imzalanan «iyi niyet belgesi» ile Türkiye'nin ekonomik sorunları tartışıldı. «Kapalı oturuma» Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile işbirlikçi-tekelci sermayenin sözcülerinden Feyyaz Berkez ve Nurullah Gezgin katıldı. Oturum kapalı olduğu için, tartışmaya başta işçi sınıfı olmak üzere milyonlarca emekçi sınıf ve katmanı temsilen kimse katılamadı...

TV yöneticileri düşünmüş olacaklar ki, IMF'yle imzalanan «iyi Niyet Mektubu» ile Türkiye'nin ekonomik sorunları, işbirlikçi-tekelci sermayeyi ilgilendiriyor... Bir de, hükümeti. Bana öyle geliyor ki, bu sorunlar, işbirlikçi-tekelci sermaye ve hükümet kadar, hatta ve hatta onlardan daha çok, milyonlarca çalışanı ilgilendiriyor...

Sözgelimi, IMF'le imzalanan «iyi Niyet Mektubu» ve bu anlaşmanın sonuçları, milyonlarca sınıf ve katmanı ilgilendirmiyor mu? Yüzde 30 oranındaki devalüasyon, bir türlü önlenemeyen fiyat artışları, düşük tutulan tarımsal ürünlerin taban fiyatları, dört milyona ulaşan işsiz sayısı, yatırım, üretim ve kalkınma hızı buyüklüklerinin sınırlandırılması, milyonlarca işçi, köylü, esnaf ve zanaatkâr, memur, teknik eleman ve öğretmeni ilgilendirmiyor mu?

Döviz yok, üretimi ve yatırımı yavaşlattık diye, artan işsizler ordusu ve sokağa atılan işçiler ne olacak? Döviz darboğazını doğuran nedenlerle, işçi sınıfının yakından ve uzaktan bir ilişkisi olabilir mi? Tüm öteki ekonomik bunalımlar gibi, döviz yokluğunun tek suçlusu da işbirlikçi-tekelci sermaye değil mi?

Devalüasyondan doğan ve hükümetin istediği, 20-30 milyar lira dolayındaki kur farklarını, işbirlikçi-tekelci sermaye ödemem diye dayatıyor... TV'deki «kapalı oturum»da bu konu tartışılıyor... Bu konu, yalnızca işbirlikçi-tekelci sermayeyi mi ilgilendiriyor? Emekçi sınıf ve katmanların bu konuyla herhangi bir ilişkisi yok mu? Hem de çok var... 20-30 milyar lira büyüklüğündeki kur farkını, işbirlikçi-tekelci sermaye ödemezse, bu büyüklük hazine kaynaklarından karşılanacak... Yani, milyonlarca emekçiye 20-30 milyar lira büyüklüğünde ek bir yük bindirilecek...

TV'deki kapalı oturumda, bir konu hariç, IMF ile imzalanan «iyi Niyet Mektubu» dahil, tüm konularda Maliye Bakanı ile işbirlikçi-tekelci sermayenin sözcüleri, aynı şeyleri söylediler. Tartışmaya konu olan ekonomik sorunların çözümlenmesinde, Maliye Bakanı ile işbirlikçi-tekelci sermayenin sözcülerinin aynı noktada birleştikleri apaçık görüldü... Ve çözüm yollarının, tümüyle emperyalist-kapitalist sistemin istekleri doğrultusunda olacağı da, TV'deki «kapalı oturum»da apaçık gözlendi...

Ve aslında da, tartışılan konularda, işbirlikçi-tekelci sermaye ile Maliye Bakanı'nın aynı şeyleri düşündüklerini anlamak için, böylesi bir oturumu yapmaya hiç de gerek yoktu... Bizde bir söz vardır, «görünen köy kılavuz istemez» diye ...Ama pek öyle demeyin, böylesi «kapalı oturum»ların önemli politik ve ideolojik bir yararı vardır... TV yöneticileri çok iyi bilirler ki, böylesi «kapalı oturum»larla «kurulu düzenin» propagandası yapılır, yani milyonlar uyutulur, uyutulmak istenir... TV yöneticileri çok iyi bilirler ki, böylesi «kapalı oturum»lar açık oturum biçimine dönüştürülürse, yani, ekranlar emekçi kitleleri temsil eden kişilere açılırsa, «kurulu düzenin» ne menem bir şey olduğu çıkıverir... Bakarsın insanlar hızla bilinçleniverir...

Böylesi oturumlara emekçi sınıf ve katmanları temsil eden kimseleri çağırırsan neler olur neler... Sözgelimi, onlar, işbirlikçi-tekelci sermayenin ve Maliye Bakanı'nın öve öve bitiremedikleri IMF'yle imzalanan «iyi Niyet Mektubu»nun, aslında yeni bir kölelik anlaşması olduğunu halka anlatıverirler... Bakarsınız onlar, tüm bunalımların, işsizliğin, pahalılığın, karaborsa ve yokluğun temel nedeninin kurulu düzenden kaynaklandığını insanlara anlatıverirler... Ve daha niceleri...

Ne var ki, TRT yöneticilerinin bir noktayı akıldan ırak tutmamaları gerekir... Bu TV, ne sizin, ne işbirlikçi-tekelci sermayenin ve ne de hükümetin çiftliği değildir... Bu TV, herşeyden önce, Türkiye halkının, milyonlarca emekçinindir...

Giderken bir noktayı haber vereyim de, işbirlikçi-tekelci sermayenin gazetesi ve onun baş sözcüsü Nazlı Ilıcak üzülmesin... Nazlı Ilıcak, kur farkları ödenemez, bu bir haksızlıktır diye bas bas bağırıyordu... Ne ise, o da halloldu ...İşbirlikçi-tekelci sermaye ödeyeceği kur farklarını vergiden düşebilecek... Yani, kur farklarını emekçi kitleler ödeyecek...

İLAN

1. Milli Savunma Bakanlığınca, Türkiye'nin muhtelif yerlerinde mevcut akaryakıt pompa istasyonlarında toplam 18 adet diesel motor yenileri ile değiştirilecektir.

2. İşin muhammen bedeli 42.000.000.— TL. (Kırkiki milyon lira) dır.

3. İsteklilerin NATO emniyet belgesini haiz olmaları ve aşağıda yazılı adrese müracaatla NOTİFİKASYON almaları şarttır.

4. NOTİFİKASYON posta ile gönderilmez.

(Basın: 13650 — 109)

Politika OKURLARI YAZIYOR

Neler oluyor?

Anarşi, gün geçtikçe yeni doruklara vararak gelişme göstermektedir.

Özellikle büyük kentlerin doğrudan tanığı olduğu, bu sakıncalı gelişme ister istemez bir takım çağrışımlar yapmaktadır.

Türkiye, Vietnamlılaştırılmak mı isteniyor? Yoksa Lübnanvari bir iç savaşın mı eşiğindedir sorusu giderek yaygınlaşmaktadır.

Hiç kuşkusuz Türkiye, son yıllarda bir sancılar ülkesi olup çıkmıştır. Gerek iç, gerekse dış yönden. Bu da Türkiye'nin bir şeylere gebe olduğunu gösterir. Ne ki, bunu iyiye yormak, yada ona, doğru teşhis koymak olanaksız.

MC Hükümeti bir asalaktı ülkede. Bundan soyutlandı Türkiye 1978'e girerken. Ecevit Hükümeti oluştu.

Ecevit Hükümeti, bir yığın ekonomik ve sosyal vaadle geldi. Ama, biz yine de düz bir eleştiriyle «daha da beter oldu» diyerek, yazımızı sürdürmek niyetinde değiliz.

Değiliz de, «devlet otoritesi»ni yeniden rayına oturtmayı ilk amaç olarak ortaya süren, bu hükümetin sakat bir politik görüşle yola çıkıp bugünlere vardığını da herhalde görmezlikten gelemeyiz.

Bu sakat politika, ekonomiden sosyal olaylara değin bir uzantı içinde önümüzde ise de, biz yine de sosyal yöne eğilmeyi yeğ görüyoruz. Evet «can güvenliği» yönünden, son olaylar, salt iyi niyetin yetmediğini bir değil bu kısa süre içinde birçok kez göstermiştik.

Öyle ya bir yığın insan yakalanıyor, tutuklanıyor; ama gel gör ki, olaylar dineceği yerde, aksine yoğunlaşıyor.

CHP'nin halka en büyük sözü, «hesap sormaktı».

Oysa Ecevit Hükümeti, anarşi konusunda tam tersi bir yol izlemeyi yeğ görerek, profesyonel anarşistlerin üzerine gidecek yerde, onların amatörleriyle zaman kazanmayı amaçladı.

«Devlet otoritesi» anlamı büyük ya, sahip olunması ya da yaşatılması yada egemen kılınması güç bir olgudur. Hele bir takım kavramların ardına sığınıp, cılız politika gütmekle, öte yandan kontr-gerilla üzerine sünger çekmekle oluşageleceği akla uygun değildir.

Hemen vurgulayalım ki, az gelişmiş ülkelerde ekranlarda ve mikrofonlarda kültürlü kişi imajı yaratarak, bir süre dorukta gezinmek mümkündür. Ne ki halkı gelişmekte olan bir ülke, bu imajın sadece bir dönem etkisinde kalır. Ve hiç beklenmedik bir gün gelir, halk bilinciyle bu imajın yine egemen çevrelere dönük olduğunu saptar ve yerden yere çalar.

İşte sorun burada: AP doğrudan sermayeden yana idi. MC de bu uzantının bir devamı olarak oluştu. Oysa halktan yana umutlar veren CHP'nin hani bugün onlardan ne eksiği var!.

Can güvenliği açısından daha çok yeğlenmişti bu iktidar. Ne ki, halka MC'ye rahmet okuturcasına külfetler getirdi ilk etapta. Elbette ki getirecekleri hariç. Bu aşamada CHP'si halkçı olduğunu nasıl tanımlayacaktır?

Bu hükümetin İçişleri Bakanı, ne anlama gelir bilemeyiz «Mart'ı aştık mı köşeyi döndük sayın» demişti. Oysa daha Mart'ın onbeşinde çıkmaz sokağa girdiler.

Madem ki bir ülkede «anarşi» vardır. O halde tüm devlet güçlerini devreye soktun mu «iş biter» zihniyetiyle yola çıkanlar gerek 16 Mart'ta İstanbul Üniversitesi'ne bomba olayında, gerekse, 1 Mayıs Mahallesinde cesetlerin ortaya çıkması sonrası «aciz» durumlarıyla yaya kalmışlardır.

Evet Ecevit İç Güvenlik Hizmetleri her iki olayda da erken uyanma sistemi bir yana, üstelik geç kalınmayı açık seçik sergilemiştir.

Neden mi?

Bir kere «anarşi» artık Türkiye'de o denli profesyonel ellerce koordine edilmektedir ki, adama solunu sağını sapıttırırcasına.

İşte son örneği: İstanbul'un en merkezi bir yerine güpe gündüz bomba atılıyor, otomatik silahlarla öğrenciler taranıyor. Sonuç 7 ölü, elliye yakın yaralı demeye kalmadan kentin bir başka ucunda 5 ceset çıkıyor ortaya.

Dikkat edilirse 1 Mart'ta öğrenime açılan İstanbul'un bu üniversitesinde düne değin komando yada ülkücüler egemendiler.

Kuşkusuz öğrenimin başlaması ilk günlerde Ülkücü komando etkinliğini öğrenci kitlesi üzerinden soyutladı; ne ki, bu soyutlama aldatıcıydı. Dünün Ülkücü yanlısı polisleri, yada MC ile birlikte polisi yanına çekmeyi becermişler ilk günlerin sükunetiyle yanılttılar hükümeti.

Diyesimiz o ki, 16 Mart olayında polis, yansız değil bal gibi yanlı idi.

İşte hükümetin içişlerinin gafleti burada olmuştur.

Gelelim 5 ceset olayına.

7 ay önce altı ölüye malolan MC Hükümetinin gecekondu yıkma hamlesini yaşamış olan 1 Mayıs Mahallesine yeni hükümetin kolluk kuvveti girememiştir Hemen «Kurtarılmış Bölge» diye sermaye gazetelerine kimler malzeme hazırlamakta. kimler «Halk Mahkemesi Binası» diye imaj yaratıp, yöreden herhangi bir binanın resmini hem de renkli olarak çekip, yayınlanmasını sağlamaktadır.

Eğer solcu fanatiklerse, diyesimiz o ki, hayal güçlerini bilinçlerinin öte dünyasında asmış bir biçimde sergiliyorlar. Solculuğu, çocukluklarındaki çelik çomak oyununa benzetmiş bu geri zekâlılar o zaman.

Ne diyelim bunlara «halk düşmanı» olmanın dışında.

Eğer tersi ise, o halde bölgeye geç varmak «çelik çomak oynayanlara» fırsat tanımak gibi bir amaç yatıyor. Bu amaca da hükümet, birtakım sorumlulukları peşinen yüklenmiş olarak katlanıyor demektir.

«Devlet otoritesi» denen nesne eğer içtenlikle koyulmak isteniyorsa, gerektiği anda, gerektiği biçimde ağır koyar. Suçlular kaçtıktan sonra koyulan ağırlık sadece göstermeliktir.

Şimdi varın siz amatörlerle uğraşıp, «anarşiyi önleyeceğiz» diye halkı uyutun, eğer yiyen varsa.

Varın siz olağanüstü önlem aldık deyin.

Varın siz kontr-gerilla aleste gezerken ortada, üzerine gitmeyin!..

Varın siz hesap sormayı geçmişteki gibi tarihe havale edin!.

Sormayın, yapmayın, etmeyin, bildiğinizi okuyun ve de:

Ötekiler gibi, politika yapın sadece olur mu?

Mahmut ÇİTLİ

Gelişmeyi göremeyenler

Gerçeğe sağduyulu bir yaklaşımla bakabilenler, toplumumuzdaki gelişmeyi görebilmektedirler. Buna sevinenleri olduğu kadar, kaygı duyanları da izlemekte ve onların değişik çırpınışlarını görmekteyiz.

Hayatın değişmez kuralı olan değişebilme ve ilerleme ve bu kuralın amansız savunucusu olan işçi sınıfı elbette duragan, yerinde sayar biçimde beklemeyecektir. Bunu anlamak için uzak ve yakın geçmişe bir göz atmak yeter.

DİSK'in 20 Mart'taki «Faşizme İhtar Eylemi» olaylara kör gözlüklerle bakanlarca tuzak diye nitelendirildi.

Yanılıyorsunuz baylar ve yanılgınız daha büyük yanılgılara yol açabileceği için önemlidir. Tuzağa korku ve yılgı tohumlarının atılışını seyredip, kitlelere «pasifizm» önererek sizler düşüyorsunuz.

Faşizme karşı faşistçe yöntemlerle mücadele edeceklerini sananlar da tuzağa düşüyor. Ama onların kitleleri etkileyebilmeleri, yönlendirebilmeleri mümkün değildir. Sizin yanılgınız bunun için önemlidir.

Sıksık gelişmiş batılı ülkeleri örnek göstererek onların düzeyine erişmekten söz ediyorsunuz. O ülkelerde genel grev, referandum İşçi Sınıfı Partisinin özgürlüğü vb en temel demokratik haklar tartışılmıyor. Bir çoğunda Komünist Partileri iktidara ortak olmak için hazırlanıyorlar. Buna rağmen sizler en ufak bir kıpırdanmada feryat ediyorsunuz.

Unutmayalım, faşizm ancak kitlelerin örgütlü, aktif ve birlikli mücadelesiyle yenilir. Bu birliğin içinde sizin de yeriniz var.

M. ERGÜN
İstanbul

YORUM oya baydar

Cüzdanı, MHP kartlı polisler

Şu mektubu, bir toplum polisinden aldık. Kendisi mektubun altına açık adını yazmış, imzasını da atmış. Biz yine de saklı tutuyoruz adını. Niye mi? Son günlerde az mı polis öldürüldü faşist silahlardan atılan kurşunlarla

Tanımadığımız Toplum Polisi dostumuzun mektubu şöyle:

«Lütfen bize sizin bizim ve tüm halkımızın can güvenliği için biraz kulak verin.

Kim miyiz?

Belki biraz garibinize gidecek ama;

Biz jopu, silahı, panzeri olup da can güvenliği olmayan toplum polisleriyiz.

Özellikle bu iki ay içinde öyle sindirildik ki, yanımızda silah patlıyor sesini duymuyoruz, gözümüzün önünde adam vuran katil elini kolunu sallayarak içimizde tur atıyor görmüyoruz.

Sesi duyan katilleri gören arkadaşlar yalan raporlarla cezalandırılıyor. Kendisinin, ailesinin varsa küçük çocuğunun bile yolu kesiliyor, tehdit ediliyor, bazan sövülüyor hatta dövülüyor. Dolayısıyla gördüğünü görmemeye, duyduğunu duymamaya zorlanıyor. Bu uygulamada onlar kendileri gibi arkasında desteği ve savunucusu olmayan bizler üzerinde haliyle başarılı da oluyorlar.

Yani kısaca şunu vurgulamak istiyoruz;

Vuran ben, kaçan ben, aynı zamanda yakalamak içinde, görevlendirilen ben isem, gerekli önlem alındığını söyleyen Hükümetler, acaba anarşiyi durdurmada başarılı mı olur yoksa kendilerini mi avuturlar?

Eğer Polis 2 yada 3 silahla geziyorsa.

Eğer Polis kemerinin arasında dinamit, cüzdanının arasında MHP ve Ülkü Ocaklarının kartını taşıyorsa,

Eğer Polis anarşiyi bilinçli olarak çıkarıyor yada çıkarttırıyorsa,

Eğer Polis Şubelerinin İşkencehanelerinde, eli ayağı bağlı bir kıza vahşice saldıran 3-5 kişiye (Aynı anda biri dudağına biri memesine biri de bacaklarına saldırıyor.) Müdahale ederse; özel yetiştirilmiş M.H.P. militanı amirler tarafından cezalandırılıyor, işkence yapan Polislerin tehdit ve saldırılarına maruz kalıyor, bir raporla durumu anlattığında önemsenmiyor, hatta aşırı solculukla suçlanarak, Faşistlere yem olsun diye terk edilip yalnız bırakılıyorsa,

Yıllardır umut bağladıklarımıza anarşi konusunda başarılar dileriz,

Siyasetin İlkokullara kadar uzandığı bu ortamda hala tarafsız kişi arayanlar umarız maskeli kişilerin tuzağına düşmezler.»

Herkes kendi içinde yaşadığı topluluğu başkalarından iyi tanır. Özellikle gelişmekte olan olaylar, mektup sahibi toplum polisinin haklılığını ortaya koymakta, Polis örgütünün ne hale getirildiğini açıkça kanıtlamaktadır. Öte yandan, MHP'lilerin, Ülkü Ocaklıların, son günlerde Poliste yapılan birkaç yetersiz değişiklik üzerine kuyruklarına basılmış gibi bas bas bağırmaya başlamaları; «partizanca davranılıyor» çığlıkları atmaları, Pol-Der'i en büyük düşman ve hedef bellemeleri rastlantı değildir. Korktukları, o ceplerde, cüzdanlarda taşınan Ülkü Ocakları ve MHP kartlarının ceplerden çıkması, yada örgüte sokulmuş bu türden faşist militanların örgüt dışı kalmasıdır. Böylece faşizm sokaktaki ve devletteki dayanaklarından en önemlilerinden birini kaybedecektir. Feryatları, dirençleri bundandır.

Buna karşılık, hükümetin hala, «tarafsızlık» güdüyorum diye faşist örgüt, militan, kadro ve eğilimlerin üzerine yürümemesi dikkat çekicidir. İşte bir toplum polisimiz anlatıyor bunun ne menem bir tarafsızlık olduğunu, ve adım adım nasıl bir tuzağa doğru yaklaşılmakta olduğunu.

İçişleri Bakanlığından

Bakanlığımızda Genel İdare Hizmetleri Sınıfından açık bulunan 13 ve 14 dereceli kadrolara Lise ve dengi okul mezunları arasından 35 memur ile aynı derecelerden boş kadrolara 40 adet Ortaokul mezunu daktilo alınacaktır.

İsteklilerde Aranan Şartlar;

1 — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48. maddesindeki şartları haiz olmaları,

2 — Eylemli askerlik görevlerini yapmış olmaları,

3 — Daktilo kadrolarına atanacak olanların daktilo yazma yeteneğine sahip olmaları,

4 — Adayların en geç 17.4.1978 günü çalışma saatinin bitimine kadar aşağıda belirtilen belgelerle birlikte Bakanlığımız Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne başvurmaları duyrulur.

Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

Yazılı sınav günleri ve yeri;

Lise ve dengi okul mezunları memurluklar için 24.4.1978 Pazartesi günü saat 14.00 de Bakanlığımız salonlarında,

Ortaokul mezunları daktilolar için 25.4.1978 Salı günü saat 14.00 de Bakanlığımız salonlarında,

Yapılacaktır.

İstenen belgeler:

1 — Öğrenim belgesi
2 — Nüfus cüzdan örneği
3 — Savcılıktan sabıka kaydı belgesi
4 — İki adet vesikalık fotoğraf
5 — Askerlik terhis belgesi
6 — Varsa daktilo kurs belgesi

Yazılı sınavı kazanan memurlar tesbit edilecek bir günde mülakat, daktilo sınavını kazananlar ayrıca daktilo uygulaması ve mülakata tabi tutulacaklardır.

(Basın 13664 — 101)

Bilim Teknik

Modern sihirbazlık

Resimdeki genç kız iki uzay gemisi arasında görülmektedir. Kız hakikidir ama gemiler orada yoktur. Elinizle dokunmaya kalkarsanız, boş havayla karşılaşırsınız. Ama bu uzay gemilerinin etrafında dolaşıp onları üç boyutlu olarak oradaymış gibi görebilirsiniz. Hakikiymiş gibi yaratılan bu hayale «holografi» sanatı denmektedir. Laser ışınlarıyle yaratılan bu hayal, fotoğraf makinelerini bile aldatmakta ve hayalin fotoğrafları hakikiymiş gibi çıkmaktadır.

"Biyonik,, nedir ? Neyi amaçlıyor ?

Son zamanlarda, hele «6 milyon dolarlık adam» dizisi televizyonumuzda gösterildikten sonra, «biyonik» sözcüğü biyonik adam kavramı ve görüntüsü kafalarımıza çakıldı. Ama biyoniğin ne olduğunu bilenimizin pek az olduğu da bir gerçek. Ama olağanüstü birşeyler ve belki de geleceğin bilimi olduğunu seziyoruz.

Günümüzde biyonik ve biyo-sibernetik birbirine bağlı iki bilim dalı. «Biyo» biyolojiden yani «hayatbilimi» sözcüğünden geliyor. Böylece bu sözcükler, biyoloji ile elektronik ve sibernetik bilim dallarının ortak çalışmalarından doğan yeni bir bilimi tanımlıyor.

Biyoloji sözcüğünün «biyo»suyla elektronik sözcüğünün «nik» hecesini birleştirdiğimiz anda «biyonik» sözcüğü çıkıyor ortaya.

Elektronik deyimler sözlüğü Biyonik'i şöyle tanımlıyor:

«Yaşayan sistemlerin yapıları, özellikleri ve fenomenleri ile bu sistemlerin, elektrinok sistemle olan benzerlik ve ilişkilerini özellikle inceleyen bir bilimdir.»

Kompüter (elektronik beyin) terimleri sözlüğü de biyonik sözcüğünü hemen hemen aynı şekilde tanımlıyor.

İşin özü, yaşayan sistemler yani canlı organizma ile elektronik sistemler arasındaki ilişki ve gelişmelerin birlikte değerlendirilmesi. Böylece organizmanın, canlı sistemin işleyişi sonuna kadar kavranmaya çalışılarak, aynı işleyişin makinelere uygulanması ve adeta canlı makineler elde edilmesi amaçlanıyor. Hatırlanacak olursa «Biyonik adam», vücudunun çeşitli kısımları makine olan bir adamdı ve bu makine kısımlar ona olağanüstü bir güç veriyordu.

Bu verilerden hareketle yeni bir tanım yapmak istersek «biyonik, canlı organizmaları örnek alan mühendislik sistemlerinin geliştirilmesi çabasıdır.»

İşte çoğumuzun kafasını kurcalayan biyonik biliminin özü bu.

Biyonik gelişirse, uzay yolu ve benzeri uzay dizilerinde seyrettiğimiz son derece yetkin, insan gibi davranan ve düşünen makineler bir gün gerçekleşebilecek mi sorusu gündeme geliyor.

İtalyan Sosyalistleri Faşizme karşı güçbirliği istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya Sosyalist Partisi'nin Torino'da başlayan Kongresinde, sol güçlerin eylem birliği üzerinde durulmuş ve neo-faşizme ve gericilik güçlerine karşı savaşımda ve demokratik kazanımların korunması için eylemlerin yoğunlaştırılması kararı alınmıştır. Moro'nun kaçırılmasından sonra faaliyetlerini artıran gericilik güçlerinin sol maskeler takındıklarının kaydedildiği kongrede, tüm ilericilerin eylem birliğinin pekiştirilmesi istenmiştir.

Kipriyanu'ya göre ambargonun hafifletilmesi ABD üslerine bağlı

Kıbrıs Devlet Başkanı Kipriyanu, ABD Başkanı Carter'ı, Türkiye üzerindeki ambargoyu hafifletmesini kınamıştır. Resmi olmamakla birlikte, konu hakkında hazırlanan raporda, Kıbrıs konusundaki toplumlararası görüşmeleri hızlandırmak amacını güttüğü iddia edilen kararın, Türkiye'deki ABD üslerinin yeniden açılmasını amaçladığı kaydedilmiştir. Kıbrıs Dışişleri Bakanı Andreas Rolandis de ABD hükümetine resmi bir nota verileceğini söylemiştir.

Dışişleri Bakanı Dayan, yeni öneriler sunduklarını iddia etti

İsrail Yönetimi Mısır'la görüşmeleri sürdürmek istiyor

★ **IRAK KP, ARAPLARARASI DAYANIŞMANIN GÜÇLEN DİRİLMESİNİ İSTEDİ**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan, **«Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ne zaman isterse, kendisiyle görüşmeye hazırız»** demiştir. Dayan, Tel Aviv'den resmi bir ziyaret için Romanya'ya hareket etmeden önce hava alanında verdiği demeçte, Mısır'ın görüşmelere dinamizm getirmemekte ısrar etmesinin olumsuz olduğunu kaydetmiştir. Kahire'ye gitmiş olan Savunma Bakanı Ezer Weizmann'ın yeni öneriler götürdüğünü belirten Dayan, Mısır'dan da öneriler beklediklerini söylemiştir.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Begin'in yeni öneriler getirmediğini, yeni yerleşim merkezleri kurma politikasını sürdürdüğünü söylemiştir.

Sedat Time dergisine verdiği demeçte şöyle demiştir: **«Kimse Begin'in söylediklerini kabul edemez. O hem barışı, hem toprakları, hem egemenliği yani her şeyi birden istiyor. Benim girişimimin amacı psikolojik engelleri aşmağa kalkışmaktı. Kudüs'e gidişimin anlamı** «biz sizi tanıyoruz, normal ilişkiler ve sınırların açılmasını, iyi komşular olmayı istiyoruz» **demekti. Oysa sonuca bakınız, doğrudan görüşmeler ve normal ilişkiler kurulması için anlaşıyoruz, buna karşılık ise Begin hiçbir şey vermeyip toprakların İsrail'e ait olduğunu söylüyor.»**

IRAK KP ARAPLARARASI DAYANIŞMA İSTEDİ

Irak Komünist Partisi Genel Sekreteri Aziz Muhammed, yaptığı bir açıklamada, Araplar arasındaki dayanışmayı, Arap halklarının ulusal kurtuluş savaşı yararına olarak sağlamlaştırmak ve Filistin'li Arapların haklı savaşına geniş bir destek sağlamak çağırısında bulunmuştur. Aziz Muhammed, Arap ülkelerinin, ancak, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle birlikte olurlarsa İsrail'li saldırganları püskürtebileceklerini ve teslim olma planlarına karşı koyabileceklerini söylemiştir.

ARAFAT BM KARARLARINI SAVUNDU

Amerikan ABD televizyonuna bir demeç veren FKÖ lideri Arafat, BM Güvenlik Konseyi'nin kararlarının uygulanmasını kontrol etmek için FKÖ'nin BM Barış Gücü ile işbirliği yapmak istediğini yeniden belirtmiştir.

Bilindiği gibi BM Güvenlik Konseyi kararlarında, İsrail birliklerinin Güney Lübnan'dan hemen çekilmesi öngörülmektedir.

PARLAMENTOLARARASI BİRLİK İSRAİL'İ KINADI

Lizbon'da toplanan Parlamentolararası Birlik, İsrail'i kınayarak işgal ettiği Lübnan topraklardan çekilmesini istemiştir. 75 ülkenin parlamentolarının temsilcilerinin katıldığı toplantı, aynı zamanda bütün dünyanın parlamenterlerinin, silahsızlanma uğrundaki uğraşı güçlendirmeye çağırmış ve bütün ülkelerin, nötron bombası da dahil olmak üzere bütün kitle kırım silahlarının üretiminden vazgeçmesi gerektiğine işaret etmiştir.

Lizbon'daki çalışmalarını tamamlayan toplantıda parlamenterler, Güney Afrika'daki ırkçı rejimlerin kaldırılmasından yana olduklarını belirtmişler ve ırkçılığın insanlığa karşı bir cinayet olduğunu söylemişlerdir.

Nötron Bombası tüm dünyada kınanıyor

★ **BERLİN'DEN HAVANA'YA DEK TÜM KENTLERDE BİLDİRİLER YAYINLANIYOR**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan yönetiminin Nötron Bombasının üretimi konusunda yalpalamaya başladığı şu günlerde, bu insan düşmanı silaha karşı dünya çapındaki kampanyanın daha da güçlendiği bildirilmiştir.

Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi Başkanı **Gerhard Danielus**, bombanın, emperyalizmin insan düşmanı yanını vurguladığını, canlıları hedef alan bu silahın mutlaka yasaklanması gerektiğini belirtmiştir.

Dünya Barış Konseyi Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Portekiz Barış Komitesi Başkanı **Francisco da Costa Gomes** de ADN Ajansına verdiği demeçte, Nötron bombasının politik ve askeri yumuşamanın önüne dikilen büyük bir engel olduğunu söylemiştir.

Amerikan bilim adamı **Linus Pauling** de Havana'da yaptığı açıklamada, bilimin insanlara yönelik amaçlarla kullanılmasını kınadığını, Nötron Bombası üretimi yerine insanlara yararlı çalışmaların yapılmasının gerektiğini belirtmiştir.

Bulgaristan Bilimler Akademisi Başkanı **Prof. Dr. Angel Balevski** de verdiği demeçte, Nötron Bombasının, günümüzdeki halkların işbirliği ve barış istemlerini engelleyen bir silah olduğunu ifade etmiş ve ABD emperyalizminin bu silahın üretimine karar vermesi halinde, tüm dünya halklarını karşısına alacağını söylemiştir.

Varşova'da yüksek okul öğrencileri ve öğretim üyeleri bir bildiri yayınlayarak, ABD emperyalizminin Nötron bombasını üretme ve Avrupa'ya yerleştirme planlarını kınamışlardır.

Federal Almanya Barış Komitesi de yayınladığı bildiride, Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher'in Bonn yönetimi ile Nötron konusunda görüşmeler yapmasını kınamış ve **«Federal Alman vatandaşları, çeşitli gösterilerle, bildirilerle, toplantılarla bu insanlık dışı silaha karşı olduklarını defalarca kanıtlamışlardır. Amsterdam Forumu ise, tüm dünyanın bombaya karşı olduğunu göstermiştir. Daha bu bomba konusunda görüşmeler yapmanın hiç bir anlamı yoktur»** denmiştir.

Nötron Bombası bir saldırı silahıdır

★ **«KÜÇÜK ÇAPLI» VE «TAKTİK BİR SİLAH» OLDUĞU İDDİA EDİLEN NÖTRON BOMBASININ KULLANILMASI STRATEJİK ATOM SAVAŞINA GEÇİŞ DEMEKTİR.**

★ **NÖTRONUN ETKİSİNDE KALAN BİR İNSAN HEMEN ÖLÜRSE ŞANSLI SAYILMALI. BOMBANIN ATMOSFERDE YARATTIĞI RADYOAKTİF MOLEKULLER BİNLERCE YIL ATMOSFER İÇİNDE KALIR.**

Ne şeker şeyler değil mi?

Pentagon ve NATO generalleri, manyaklık derecesine varan bir tutumla, nötron bombasının «temiz», «insancıl» bir silah olduğunu söyleyip bu kitle kırım silahına övgüler düzüyorlar. Üstelik bu generallere göre nötron bombası, bir «taktik silah», bir «savunma silahı» imiş. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm dünya halklarına karşı yöneltilmiş bir tehdit olan nötron bombasının gerçek yüzünü gizlemek için yapılan bu açıklamalar, bombaya karşı girişilen kitlesel protestoları azaltacağına daha da arttırdı. Çünkü, özünde bir saldırı silahı olan ve cansız maddelere zarar vermediği için nötron bombasına övgüler düzülmesi, kapitalizmin, maddi şeylere insandan daha çok değer verdiğini gösterdi.

HEMEN ÖLENLER ŞANSLI SAYILMALI

Nötron bombasının yıkıcı gücünün atom bombasına oranla daha düşük olduğu bir gerçek. Patladığı noktanın ancak 200 metre uzaklığına kadar olan yerlerdeki binaları yıkabiliyor. Ama insan üzerindeki etkileri en az atom bombası kadar korkunç. Patlama noktasından 800 metre uzakta bulunanlar hemen felç oluyor ve 48 saat içinde ölüyor. 1000 metre uzaktakiler 4-6 hafta içinde ölürken, 1200 metre uzaktaki insanlar için çok küçük bir yaşama olasılığı var. 1400 metre uzaktakiler için ise yaşama şansı %50. Ama bütün ölümler son derece ızdıraplı olur. İç kanamalar, iltihaplar, kramplar, terleme, ishal, birbirini izler. Bir de, patlamadan 2 kilometre kadar uzakta bulunanların durumu var. Bunlar, nötron ışınların etkisi ile ömürleri boyunca ölümle pençeleşerek yaşarlar: ne ölüdürler, ne de canlı.

BU NASIL TEMİZLİK

Nötron bombasının patladığı anda etki altına aldığı alan, atom bombasına oranla daha küçük olmasına karşın, (nötron bombasının «ufak hacımlı» bir bomba olması iddiaları bundandır), uzun erimli etkilerinin kontrol altına alınması olanaksızdır. Patlama sırasındaki etkilerin yanısıra havaya kaldırdığı toz bulutu, rözgârla sürüklendiği her yere bombanın radyasyon etkilerini de beraberinde götürür. Bombadan çıkan nötron tanecikleri atmosferdeki karbon ile reaksiyona girerek radyoaktif karbondioksit oluşturur. Bu radyoaktif moleküller, insanın kalıtsal özelliklerinden değişiklikler yapabilecek niteliktedirler. Üstelik bombanın Avrupa'ya yerleştirilmesi planı durumu daha da korkunçlaştırıyor. Avrupa, dünyanın en sık nüfuslu kıtasıdır. Böylece hastalıklar kuşaktan kuşağa aktarılan sakatlıklar bir kat daha artacak. Yani, nötron bombasının yaratacağı «kir», binlerce yıl temizlenemeyecek bir kir olabilir.

NÖTRON BOMBASI BİR SALDIRI SİLAHIDIR

Nötron bombasının böyle kitlesel ve uzun süreli kırım etkileri olması, onun savunma için kullanılamayacağını kanıtlamaya yeter. Çünkü bu bombanın kendi topraklarının üzerinde kullanılması intahar demek olur. Bombanın havaya kaldırdığı toz bulutları ve uzun erimli etkileri de hesaba katılacak olursa, bu bombayı kullanmak isteyenler, onu ancak çok uzak topraklar üzerinde kullanmayı düşünüyorlar demektir. Bu durumda nötron bombası savunma değil, saldırı aracıdır. Hem de, başka ülkelerin insanlarını öldürmek, ama mallarını sapasağlam ele geçirmek isteyen emperyalistlerin emellerine tam uyan bir saldırı silahı.

NÖTRONA «TAKTİK SİLAH» DEMEK NEYİ AMAÇLIYOR

Nötron bombasının özellikle küçük çapta planlanmış olması, Pentagon generallerine onun «taktik» bir silah olduğunu iddia etmek olanağını veriyor. Ama burada asıl amaç, nötron bombasını daha küçük «taktik» savaşlarda kullanabilmektir. Bombanın ilk etki alanını küçültmek, böyle bir olanağı sağlıyor. Böylece nötron bombasının, örneğin bir Ortadoğu savaşında, ya da daha başka bölgesel bir savaşta kullanılabilmesi amaçlanıyor.

NÖTRONUN KULLANILMASI NÜKLEER SAVAŞA GEÇİŞ DEMEKTİR

Ancak nötron bombasının bu biçimde kullanılması, muhakkak ki «bölgesel nükleer savaş» sınırları için de kalmayacak, atom savaşına geçişin eşiğini oluşturacaktır. Emperyalizm atom savaşını kendisinin kışkırttığını gizlemek için «taktik silah» yalanına başvuruyor. Örneğin, normal top bataryalarından ateşlenen küçük çaplı bir nötron bombası, nükleer savaşa ilk adım olacaktır. Ama eşikten içeriye ilk adım bir kez atıldımı, bu savaşın en geniş boyutlara varması artık durdurulamaz bir hal alacaktır.

NÖTRON BOMBASI BÜTÜN DÜNYAYI TEHDİT EDİYOR

Günümüzde nükleer bir savaşın, «taktik» yada «bölgesel» bir savaş olarak kalacağını düşünmek pek zor. Çünkü her şeyden önce nükleer silahların etkileri, patlama anından çok daha sonra yaptığı etkilerle ölçülüyor. Nötron bombasının «küçük çaplı» olması da hiç bir şeyi değiştirmez. İstendiği an bunların binlercesi bir arada kullanılabilir.

Nötron bombası, en başta sosyalist ülkelere yönlendirilmiş bir silah olmakla birlikte, özellikle, yerleştirilmesi düşünülen ve kullanılma alanı olacak olan Avrupa için ve bütün dünya için silahların en «kirli»si, en «sinsi»si, en «saldırgan»ıdır.

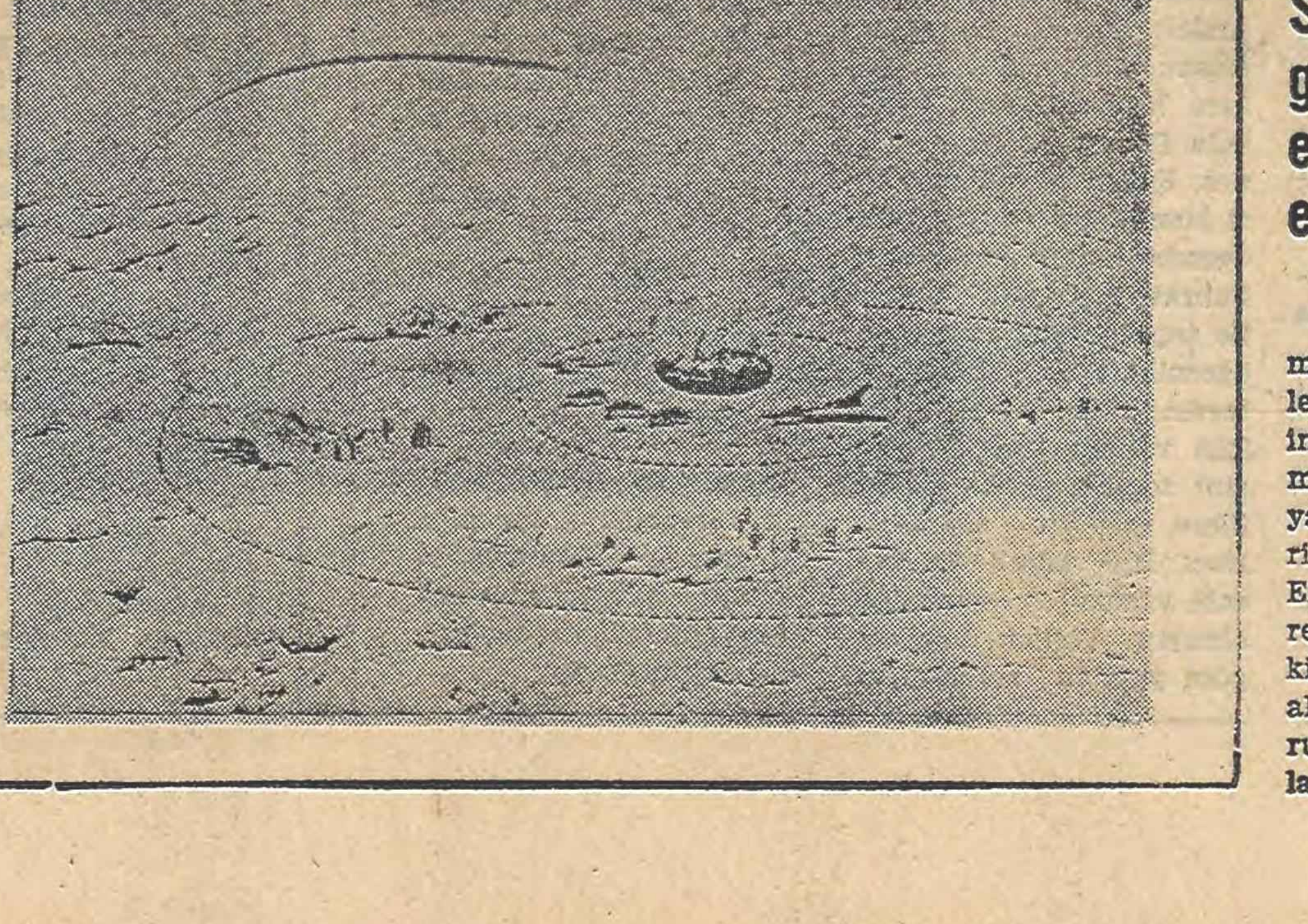

SWAPO lideri Hindistan'da

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Batı Afrika Halkları Örgütü SWAPO'nun Lideri Njoma, Hindistan hükümetinin daveti üzerine Hindistan'a gitmiştir. Hindistan'da bir demeç veren Njoma, Namibya sorununun çözümlenmesi için getirilen önerilerin kabul edilemez öneriler olduğunu söylemiştir. Bilindiği gibi bu öneriler, Namibya sorunu görüşmelerine arabuluculuk yapan ABD, İngiltere, Federal Almanya ve Kanada temsilcileri tarafından iki gün önce SWAPO'ya sunulmuştu.

Ürdün - Libya ilişkileri düzeliyor

AMMAN, (ANKA)

Ürdün ile Libya arasındaki ilişkilerin son günlerde düzelmeye yüz tuttuğu ve bir süre önce iki ülke arasında diplomatik ilişkilerin yeniden kurulmasının ardından, Libya'nın Ürdün'e mali yardımda bulunabileceği belirtilmektedir. Libya ile Ürdün arasındaki ilişkiler, Ürdün ordusunun 1970 yılında cereyan eden kanlı çarpışmalar sonunda Filistinlileri ülkeden çıkarmasıyla kesilmişti.

Libya hükümetinin resmi davetlisi olarak dün Trablus'a giden Ürdün Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Mudar Badran'ın, Libya liderleriyle ekonomik yardım konusunu ele alacağı bildirilmiştir.

Schmidt - Giscard görüşmesinde ekonomik konular ele alındı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

F. Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing ile özel bir görüşme yapmıştır. Görüşmeden sonra yayınlanan bildiride, Paris'te Giscard'ın ikametgahı Elize Sarayında üç saat süren görüşmede, Avrupa'daki ekonomik sorunların ele alındığı ve genel dünya sorunlarına değinildiği açıklanmıştır.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Ambargo kalkabilir mi?

Öteyi görebiliyor muyuz? Gerekli olan uzağı görebilmek değil mi?

Bir süredir, Ankara bilinmeyenler ve beklenmeyenlerle yüklü bir Başkent niteliği kazandı. Ölçüsüz bir konuşma, meydan okuyan bir ziyaret, sert bir karşılık ve beklenmedik bir karşı-ziyaret.

Kısaca, bilinmeyenlerle beklenmediklerin dokuduğu, yarı aydınlık tonlardan oluşan bir ince örgü.

Önce, sondan başlayalım: Ankara'ya sanki indirme yapan ABD Heyeti, Carter'ın özel temsilcisi ve Dışişleri Bakan Başyardımcısı Christopher Başkanlığında üç kişiden oluşuyor. Bu üçlüden biri, gene kısa bir süre önce Ankara'ya gelen Nimetz. Öbürü, ABD Dışişleri Bakanlığında Avrupa işlerinden sorumlu Bakan Yardımcısı. Amerikalıların asıl ziyaret merkezleri Bonn ile Londra, zaten, Ankara'dan sonra oraya uçtular. O halde, neden ve önceden öngörülmediği halde Türkiye'ye uğradılar? Ankara ile öteki iki başkent arasında ne gibi bir bağ var?

Tüm bu soruların karşılığı ambargo sonrası durumla ilgili. Ambargonun kaldırılmaması halinde, başta Federal Almanya olmak üzere bu iki ülkenin sözkonusu görevi üstlenmesi üstüne görüşmeler, üç başkent arasındaki en küçük ortak payda

Ama, kolayca denebilir ki, son Ankara siyasal görüşmesi —önceki ilk ikisi, sırayla siyasal ve teknikti— her iki tarafı da «hoşnut» etmiş görünüyor. Gerçekten, ABD Dışişleri Bakanlığının yaptığı açıklamada, «ABD'nin elde edilen sonuçlardan son derece memnun olduğu» belirtiliyor. Öte yandan, Başbakan Ecevit de iyimserliğini saklamıyor. «Başkan Carter'ın gönderdiği mesaj ve öneriler, genel olarak yeni Türk Hükümetinin yaklaşımı ile bir doğrultuda» diyor. «İlişkiler bakımından umut verici olumlu bir aşamaya gelindiğini ileri sürüyor.

Ne var ki, bu diplomatik değerlendirmelerin ve dikkatle seçilmiş sözcüklerin ardındaki gerçek aynı derecede iyimserlik yaymıyor. Sözgelimi, Ecevit'in açıklaması birtakım ölçülü hesaplılığa da yer vermiyor değil.

Resmi ağızlar ne derse desin, Amerikalılar ambargonun kaldırılmasını götürüp Kıbrıs sorununun onların istediği düzeyde çözümüne bağlamaktalar. Bu nokta Ankara görüşmelerinin ağırlık merkezini oluşturdu. Ayrıca, etkili Amerikan gazetesi New York Times'ın konuya ilişkin yorumunda da boy gösteriyor «İkili ilişkilerin normalleşmesinden önce, Kıbrıs'ta bulunan Türk Birliklerinin çekilmesi gerektiği görüşü Amerikan Kongresi'ne egemendir. Bu da haklı bir görüş.»

Tüm bunların dışında, Carter yönetimi Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasını (SİA) olumlu sonuç alınacak biçimde Kongre'ye sunsa bile, orada kabul edileceği kuşku götürür. Çünkü, Kongre, bir yandan Panama Anlaşması öbür yandan iç sorunların yüzünden uzun süredir yönetime karşı bir eğilim içinde. Ayrıca, unutmamak gerekir ki, Kıbrıs, Türkiye, Türk-Yunan anlaşmazlığı, sonra bir adım daha ötede NATO'nun Güney-Doğu kanadının durumu bile, Washington'u sanıldığı kadar ilgilendirmemekte. Dolayısıyla, ambargonun sürmesi olasılığı kalkmasından daha geçerli.

Türk-Amerikan görüşmelerinin altına anlamlı bir toplam çizgisi çekilirse, Christopher ve yardımcılarının Ankara'dan istedikleri yeni ödünler ve tartışmasız uysallık olarak özetlenebilir. Örneğin, Türkiye'nin dış ilişkilerinde Batı ittifakını sürekli gözönünde bulundurması, ulusal savunma stratejisinde NATO'nun dikkate alınması, Türkiye'nin NATO'ya katkısının sürmesi ve son olarak Haziran'da yapılacak Türk-Sovyet görüşmelerinin ve yukarıdaki verilerin ışığı altında gerçekleştirilmesi...

Bunların bir kısmı, zaten yeni hükümetin de benimsediği bir politika. Öbür kısmına ise, Türkiye ne ölçüde karşı çıkabilir? IMF'den alınacak kredi bile ambargo sorununun karar sonrasına bırakıldı. Ambargonun sürmesi halinde, önce Türkiye'nin tepkisinin ne olacağı ölçülecek ?Ekonomik ılmik Batının elinde.

Ayrıca, silah, araç ve gereçlerin sağlanması sorunu da Batı'ya bağımlılığın bir başka örneği. Sözgelimi, parası ödenmiş «Phantom» uçaklarının teslimi yeniden geciktirildi. O konuda da söz Batı'nın. O halde, ambargoyu kaldırmak için ABD üstünde Türkiye'nin yeterli ve etkili bir baskı aracı yok. Bu koşullarda ise, ambargonun kalkacağını düşünmek gerçekçi olmayan bir iyimserlik değil mi?

Etiyopya halkı, sosyalist kalkınmayı onayladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Adis Ababa'da toplanan ve Etiyopya'nın Hıristiyan ve Müslüman topluluklarını temsil eden bir toplantıda, Etiyopya'nın sosyalist gelişme yolu onaylanmıştır. 1200 delegenin katıldığı toplantıda, emperyalist çevrelerle gerici Arap ülkelerinin, Etiyopya'nın içişlerine karışmaları kınanmıştır.

★ **SOMALİ, YENİDEN SALDIRI TEHDİTLERİ YAPIYOR**

Öte yandan Somali, Etiyopya'ya misilleme yapacağını açıklamıştır.

Mogadişu'nun tehdidi, Afrika Boynuzu'nda durumun kötüleştiği ve «tarafsız» Kenya'nın da uyuşmazlığın içine giderek daha fazla çekildiği bir sıraya rastlamıştır.

Bölgede hafta sonundaki gelişmeler şöyle olmuştur:

— Etiyopya, Somali toprak ilhakı amacıyla Kenya'yı işgale kalkışırsa, Kenya'ya askeri yardım önermiştir.

— Nairobi, Hava Kuvvetlerini güçlendirme amacıyla ABD'nin vaad ettiği 12 F-5 savaş uçağından altısını teslim almıştır.

— Somali Başkentinde Siad Barre, iki yıl içinde ilk kabine değişikliğini açıklamıştır. Değişiklikten 11 Bakanlık etkilenmiştir. Kabine değişikliğinin, Somali'nin Etiyopya ile sekiz ay süren Ogaden savaşından sonra toparlanmasına yardım olacağı ileri sürülmüştür.

Japonya'da Havaalanı açılışının ertelenmesi mitingle kutlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tokyo'nun Uluslararası Havaalanının trafiğe açılmasının ertelenmesi, Tokyo'da yapılan bir miting ile kutlanmıştır. Mitinge binlerce kişi katılmıştır.

Kozmoz - 1000 Uzaya atıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği, Kozmoz dizisinden 1000. uyduyu uzaya fırlatmıştır. Yapılan açıklamaya göre bu uydu, Sovyet navigasyon sistemine dahil yeni bir uydudur. Bu uydu yardımı ile her türlü hava koşulunda gemilerin yönlerini belirleyebilecekleri bildirilmektedir.

Sovyet navigasyon sistemine dahil olan bu tip bir kaç tane uydu yardımı ile Sovyet okyanus aşırı yolculukların süresini azaltmak olanağının sağlandığı belirtilmektedir.

Prof Erem: "İstanbul Barosu Adaletin savunuculuğunu yapmıştır„

POLİTİKA, (ÖZEL)

İstanbul Barosu'nun kuruluşunun 100'ncü yıldönümü nedeniyle Gazetemize bir demeç veren Barolar Birliği Genel Başkanı Faruk Erem **«Sosyal sorunların çözümünde çoğulcu düşüncelerin üretiminde Barolar Birliği üzerine düşeni yapıyor»** demiştir. Yargıtay'dan sonra 100'ncü yıldönümü kutlanan İkinci Adliye kuruluşu'nun İstanbul Barosu olduğunu kaydeden Erem'in demeci şöyledir:

«İstanbul Barosunun 100'ncü Yıldönümü Adliye Tarihimizde en önemli olaylardan biridir. Birkaç yıl evvel Yargıtayımızın 100'ncü yıl dönümünü kutladık. Yargıtayı takiben 100'ncü yılına erişen ilk adliye kuruluşu olarak İstanbul Baromuzu kutlamaktan duyduğumuz kıvanç sonsuzdur gelenekleri ve meslek kurallarıyla İstanbul Baromuz savunma mesleğini doruğuna ulaştırabilmiş, 100 yıl içinde karşılaştığı güçlükleri savunma mesleğinden taviz vermeden yaşamını sürdürebilmiştir. Savunma mesleğini yüceltmeye yönelik çalışmaları ile İstanbul Barosu yalnız adalete hizmetle kalmamış, adaletin savunuculuğunu da yapmıştır. Örnekler saymakla bitmez. Üye sayısı en yüksek olan İstanbul Barosunun bazı özellikleri göze çarpmaktadır. Üyelerine mesleğin icrasında en geniş özgürlüğü tanıyan İstanbul Barosu mesleğini ilkelerinde hoşgörüşe düşmemiştir.

Barolararası ayrımlara yer vermemiş birleştirici olabilmiştir. Avukatlığın gün geçtikçe milli sınırları aşan bir meslek düzenine doğru genişlediği açıkça anlaşılan çağımızda İstanbul Barosu dış ilişkilerini genişletmek çabasını sürdürmektedir.

Gelişmekte olan ülkelerde avukatlık mesleği elbettek! özellikler gösterir? Sosyal sorunların çözümünde çoğulcu düşüncelerin üretiminde İstanbul Barosu kendisine düşeni yapmaktadır.»

İstanbul Barosu 100. Kuruluş Yıldönümünü kutluyor

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Barosu'nun 100. kuruluş yıldönümü nedeniyle hazırlanan kutlama törenlerinin yarın başlayacağı açıklanmıştır.

Yarın saat 10'da İstanbul Kültür Sarayı'nda başlayacak ve 8 Nisan Cuma günü sona ereceği bildirilen kutlama programiyle ilgili olarak yapılan açıklamada Kutlama Törenlerine Avusturya, Hollanda, Federal Almanya, Macaristan, Yunanistan, Romanya, İtalya, Cezayir, Fransa, Yugoslavya, Kanada, Irak, İngiltere, ABD, Lüksemburg ve Belçika Baro temsilcileriyle Avrupa Konseyi, Uluslararası Avukatlar Birliği, Uluslararası Genç Avukatlar Birliği, Uluslararası Barolar Birliği, Uluslararası Af Örgütü ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği temsilcilerinin katılacağı açıklanmış, kutlama törenleri boyunca «İnsan Hakları Sözleşmesinde Avukatın Rolü ve «Ölüm Cezalarının Kaldırılması» konulu açık oturumlar yapılacağı bildirilmiştir.

ÇETİN VE BULUTOĞLU FEDERAL ALMANYA'DAKİ GÖRÜŞMELERİNİ SÜRDÜRÜYOR

F. Almanya'nın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkinliği giderek artıyor

★ TÜRKİYE'DEKİ YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI İÇİNDE F. ALMANYA ABD'NİN ARDINDAN İKİNCİ SIRADA YER ALIYOR.

★ F. ALMANYA BİZE, ALDIĞINDAN 568 MİLYON DOLARLIK DAHA FAZLA MAL SATIYOR...

★ DIŞ TİCARETİMİZDE FEDERAL ALMANYA BİRİNCİ SIRAYI ALIYOR...

İSTANBUL (İSTA)

Federal Almanya'nın Türkiye Ekonomisi üzerindeki etkinliğinin her geçen yıl biraz daha arttığı, Federal Almanya dış ticaretimizde birinci sırada yer alırken, Türkiye'deki yabancı sermaye tutarı açısından da ABD'nin ardından ikinci sıraya yerleştiği belirlenmiştir.

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in Federal Almanya'ya yapmış oldukları gezi Türkiye-F. Almanya ilişkilerinde yeni bir aşama olarak nitelenirken, bu görüşmelerin anlaşma ile sonuçlanması halinde Federal Almanya'nın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkinliğinin daha da artacağı ileri sürülmektedir. Öte yandan Federal Almanya-Türkiye ilişkilerini konu edinen araştırmalar söz konusu etkinliğin son yıllarda hissedilir bir şekle büründüğünü ortaya koymaktadır. Son birkaç yıla ait ekonomik göstergeler F. Almanya'nın Türkiye dış ticaretinde birinci sırayı aldığını ortaya koymaktadır.

F. ALMANYA ALDIĞINDAN 568 MİLYON DOLAR DAHA FAZLA MAL SATIYOR

Yapılan araştırmalar F. Almanya'nın Türkiye dış ticaretinde 1970 yıllarında aldığı ilk sırayı korumakta olduğunu ortaya koymaktadır. F. Almanya'nın halen Türkiye dış ticaretinde yüzde 20'lik bir yeri vardır. ABD'nin dış ticaretdeki yerinin ise ancak yüzde 10 dolaylarında olduğu belirlenmiştir. Öte yandan 1972-1976 döneminde F. Almanya'dan yaptığımız ithalat 301 milyon dolardan 945 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'ya olan ihracatın ise 186 milyon dolardan 376 milyon dolara yükseldiği belirlenmiştir. 1972-1976 döneminde F. Almanya'dan yaptığımız ithalatın yüzde 313 artmasına karşın, ihracatımızın yüzde 200 arttığı belirlenmiştir. 1965 yılı rakkamları gözönüne alındığında ise Almanya'dan yaptığımız ithalatın yüzde 1123 arttığı, Almanya'ya olan ihracatımızın ise ancak yüzde 522 oranında geliştiği ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı da düşmüştür. 1965 yılında F. Almanya'dan yaptığımız ithalat ihracatımızın yüzde 86'sını karşılarken bu rakkam 1976 yılı sonunda yüzde 39'a düşmüştür.

Bir başka deyişle Almanya bize, bizden aldığından 568 milyon dolarlık daha fazla mal satmaktadır.

Federal Almanya ile Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin bu göstergesi F. Almanya nın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkinliğini ortaya koyan bir delil olmaktadır.

F. ALMANYA'NIN 329 MİLYON DOLARLIK YATIRIMI VAR

Federal Almanya'nın Türkiye ekonomisine ne denli hakim olduğunun bir başka göstergesi ise ülkedeki yatırımları olmaktadır. Türkiye'deki yabancı sermaye yatırımları açısından Almanya'nın ABD'nin arkasından hemen ikinci sırada yer aldığı belirlenmiştir. Yapılan araştırmalar 24 F Alman firmasının 329 milyon dolarlık yatırımla ülkede faaliyet gösterdiğini ortaya koymaktadır. 1976 yılı sonu rakkamlarına göre ABD'nin 20 kuruluş ve 396 yatırımı bulunmaktadır. Toplam yabancı sermaye yatırımları içinde Almanya payı yüzde 14, ABD payı ise 17 olarak gerçekleşmektedir. Öte yandan halen 5 Alman kuruluşunun da Türkiye'de yatırım yapmak için sıra beklediği belirlenmiştir. Dış ticaretimizdeki Alman etkinliğinin yanısıra yabancı sermaye yatırımlarında da Alman firmalarının giderek öne geçtiği ortaya çıkmaktadır.

FEDERAL ALMANYA'NIN ETKİNLİĞİ DAHA DA ARTACAK

Öte yandan konu ile ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz uzmanlar, Federal Almanya'nın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkinliğinin ilerdeki tarihlerde daha da artacağını söylemişlerdir. İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in Almanya ziyaretinin bunun bir göstergesi olduğuna değinen uzmanlar, aynı zamanda bir AET ülkesi olan Federal Almanya ile ilişkilerin hükümetin AET politikasına paralel olarak artacağını ve Almanya'nın Türkiye ekonomisindeki etkinliğinin giderek yükseleceğini belirtmişlerdir.

TÜRKİYE'DEKİ FEDERAL ALMAN YABANCI SERMAYESİ

	Sermaye (milyon TL.) Toplam	Sermaye (milyon TL.) Yabancı	Yabancı Sermaye Oranı (%)
Gıda			
Turyağ	40.0	23.2	58.1
Muş Meyan Kökü	24.0	6.2	26.1
Siirt Meyan Kökü	24.0	6.2	26.1
Giyim - İplik			
Van Laack	8.0	5.4	68.0
Sifaş	104.0	12.0	11.5
Plâstik			
Derby	9.8	3.8	38.9
Kimya - İlâç			
Birleşik Alman	26.4	20.5	77.5
Hoeschst	18.0	14.2	79.2
Agro Merck	9.0	4.5	50.0
Bayer - Tarım	27.4	27.4	100.0
Bayer - Kimya	7.2	7.2	100.0
Henkel	4.5	3.0	66.6
Elektrik Mak.			
Simko	13.5	6.8	51.0
AEG - ETİ	60.0	30.6	51.0
C. Conradty	15.0	4.8	32.0
Madeni Eşya			
Mannesmann	49.5	28.3	57.1
Kortenbach	10.0	5.0	50.0
Makine - Takım	25.0	6.5	26.0
Bosch	40.7	24.4	60.0
Otomotiv			
Mercedes Otomarsan	26.5	9.5	36.0
MAN	54.0	16.3	30.1
Mototrak	72.0	36.0	50.0
Tarım			
Tohum Islah	2.0	1.0	51.0
Turizm			
Antalya Oteli	55.0	25.5	46.3
TOPLAM	725.7	328.9	45.3

IMF'ye verilen niyet mektubu 24 Nisan'dan sonra açıklanacak

Maliye Bakanı Müezzinoğlu, OECD ile yardım alma konusunu görüşüyor

HABER MERKEZİ

Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu (IMF)'ye sunduğu niyet mektubu 24 Nisan tarihinden sonra açıklanacaktır.

Alınan bilgiye göre, 24 Nisan tarihinde IMF yönetimi Türkiye'nin sunduğu niyet mektubunu görüşecek ve Stand-by konusunda karar verecektir. IMF prensiplerine göre, üye ülke ve IMF yönetimi niyet mektubunu bu görüşmeden sonra açıklayabilmektedir.

Öte yandan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, IMF ile yapılan görüşmeler ve dış kredi olanakları konusunda bugün Cumhuriyet Senatosu'nda bir konuşma yapacaktır. Konuşma sırasında Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun beklenen ekonomik gelişmeler hakkında bilgi vereceği ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Cumartesi günü düzenlediği basın toplantısındaki görüşlerini cevaplandıracağı bildirilmiştir.

GÖRÜŞMELER BAŞLADI

Kısa adı OECD olan Kalkınma İçin İktisadi İşbirliği Teşkilatının Türkiye Yardım Konsorsiyumu Başkanı Gill ve beraberindeki OECD heyeti, Ankara'da temaslarına başlamıştır.

Kalkınma İçin İktisadi İşbirliği Teşkilatı Türkiye Yardım Konsorsiyumu Başkanı Gill Başkanlığındaki heyette, OECD Mali İşler Sorumlu Bölüm Başkanı W.C. Backett, Ekonomik Konular Bölümü Yöneticisi Anderson, OECD Genel Sekreter Yardımcısı Wooten ve Konsorsiyum Genel Sekreteri Kuehn bulunmaktadır. OECD heyeti, dün saat 10.30'da Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'na bir nezaket ziyareti yapmışlardır. Bu ziyarette Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen de bulunmuştur.

Kalkınma İçin İktisadi İşbirliği Türkiye Yardım Konsorsiyumu Heyeti ile Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü arasındaki resmi temaslara, dün başlanmıştır. Görüşmelerde Türkiye'ye yeni kredi olanakları sağlanması üzerinde durulacağı öğrenilmiştir.

İçişleri Bakanı Özaydınlı Süleyman Demirel ile görüştü

ANKARA (ANKA)

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i ziyaret ederek Bakanlığı ile ilgili konularda bilgi vermiştir.

Dün yapılan ve bir saatten fazla süren görüşmeden sonra İçişleri Bakanı Özaydınlı bir açıklama yapmış Bakanlığı ile ilgili çalışmalar hakkında AP Liderine bilgiler verdiğini söylemiştir. Özaydınlı şöyle demiştir:

«AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i ziyaret ederek Bakanlığımla ilgili bilgiler sundum. Bilgiler arasında yaptığımız operasyonlar iç ve dış kaynaklı istihbaratları da içermekteydi.

Milli birlik ve beraberlik içinde bütün sorunlara çözüm bulunacağı inancındayım. Bu nedenle görüşmemiz çok faydalı olmuştur.»

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ise, İçişleri Bakanı'nın Bakanlığı ile ilgili konularda kendisine bilgi verdiğini söylemiştir. Demirel, kendisine yöneltilen soruları yanıtsız bırakmıştır.

Görüşmeye AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe de katılmıştır.

televizyon

19.00 PİNOKYO
19.25 MİLLİ PARKLAR
20.00 HABERLER
20.45 BEŞ DAKİKA
20.50 AYDA BİR
21.20 HAFİF MÜZİK (Gökben)
21.35 TV OYUNU (İzlenebilir)
22.55 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
07.30 HABERLER
09.40 Çevre Sorunları
10.01 ARKASI YARIN
12.10 ÖĞLE ÜZERİ
13.00 HABERLER
14.32 Nato'nun Kuruluşu
14.47 Şarkılar
17.02 AKŞAMA DOĞRU
18.01 ÇOCUK BAHÇESİ
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 HABERLER
01.00 KAPANIŞ

TRT 2

08.00 GÜN BAŞLIYOR
10.30 Verimlilik
11.35 Hafif Müzik
13.00 HABERLER
13.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
16.20 ARKASI YARIN
19.00 HABERLER
21.15 Sanat De[illegible]
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT [illegible]

07.00 AÇILIŞ
10.00 Salı Konseri
11.15 Öğleye Doğru
12.45 Türk Bestecileri
15.00 Günün Konseri
17.00 Türküler Geçidi
19.00 Salıdan Salıya
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 KAPANIŞ

bulmaca

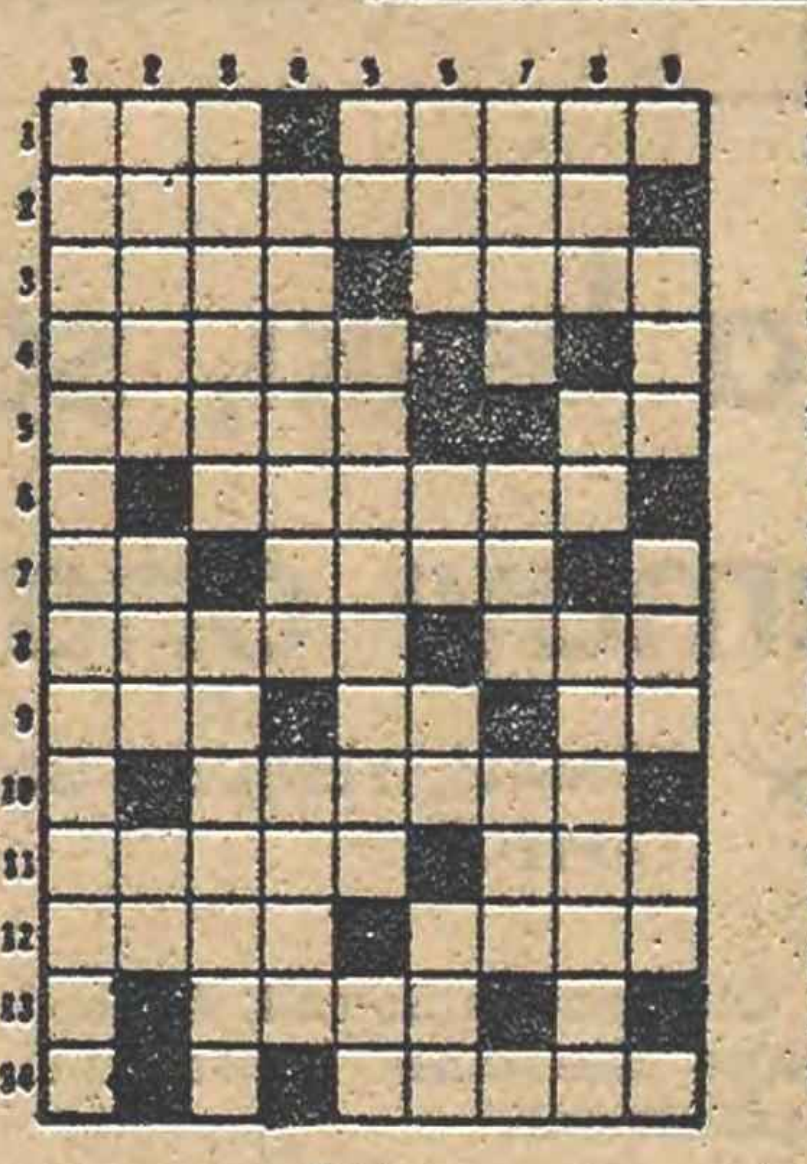

SOLDAN SAĞA:

1 — Uluslararası soygun şebekesinin kısa adı - İslamlıkta her yıl yapılan para yardımı. 2 — TERSİ. Kapitalist ekonomide olmayan. 3 — Etkin - Yükselti. 4 — Bir erkek adı. 5 — TERSİ. Konuşmada kendine özgü değişiklik - Uzaklık belirtir. 6 — Orduyla ilgili. 7 — TERSİ. Çok değil - Balık avı aracı. 8 — Kamuoyuna açık - Özel lüks gemi. 9 — Sevgili - TERSİ. Dünyanın uydusu - Nikelin simgesi. 10 — Birine koruması için bırakılan şey. 11 — TERSİ. Allah - Bir meyve. 12 — TERSİ Saha - TERSİ. Kardeş hanımı. 13 — Kapının girişi. 14 — Padişah evi.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Hakkında gensoru açılması önergesi reddedilen İçişleri Bakanı (Adı, soyadı). 2 — Hariç, ondan başka - İyi - Mısır'da güneş ilahı. 3 — Avrupa'da bir emperyalist ülke - Ermiş kişiler. 4 — Korna - Aylık. 5 — Bilinmeyen tarihleri belirtmek için kullanılır - Bir şeyi başka bir yere taşıma - Dumanın bıraktığı. 6 — Şili'de darbe tezgahlayan çokuluslu Amerikan tekeli - Bir besin maddesi - En kısa süre - Yapma (eski dilde). 7 — TERSİ. Sınav - Tren yolu - Futbolda topun ele çarpması. 8 — TERSİ. Tarikat kurucusu - Boru sesi - Bir ilimiz. 9 — Bir göz rengi - Anadolu'da bir uygarlık - Bir nota.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Sömürücü. 2 — İletim - La. 3 — Yürü - İnek. 4 — omİ - Ateşe. 5 — Çay - rIL. 6 — iD - laroM. 7 — Zaaf - İn. 8 — Milano - Az. 9 — Ma - İsa. 10 — Kabahat. 11 — aroB - Sİ. 12 — Yemiş - Yay. 13 — Asaf — Kore. 14 — Ki - Halat.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Siyonizm - Kayak. 2 — Ölüm - Daima - esİ. 3 — Meriç - Alabama. 4 — Ütü - Alfa - Arif. 5 — rİ - Aya - Nahoş. 6 — Ümit - Rio - Ab - kA. 7 — Neron - İt - Yol. 8 — Üleşim - As - Sara. 9 — AKEL - İzafiyet.

RİZE'YE 17 BİN TON GÜBRE DAHA GELDİ.

RİZE, (ABC AJANSI)

Rize'de çay üreticilerine dağıtılmak üzere 17 bin ton daha gübre (Amonyum sülfat) gelmiştir.

Daha önce Rize limanına gelen 28 bin tonluk gübre partisinin üreticilere dağıtıldığını açıklayan Rize Zirai Donatım Kurumu yetkilileri 17 bin tonluk gübre partisinin de üreticilere dağıtılmasıyla, gübre sıkıntısının tamamen ortadan kalkacağını ve toplam olarak çay üreticilerine 45 bin ton gübre dağıtılmış olacağını belirtmişlerdir.

KONYA FİYAT ARTIŞLARINDAN EN ÇOK ETKİLENEN 5 İL ARASINDA BULUNUYOR.

KONYA, (THA)

Konya'nın fiyat artışlarından en çok etkilenen 5 il arasında yer aldığı öğrenilmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsünce yapılan piyasa araştırması raporunda edinilen bilgiye göre, fiyat artışlarının en yoğun olduğu illerin başında Adana bulunmaktadır.

Adana'dan sora pahalılık sırasında Eskişehir 2. İzmir 3. ve Konya'da 4. gelmektedir.

yurt haberleri

BELEDİYE TANZİM SATIŞI YAPAN BAZI KASAPLARIN ÇEVRE İLLERE TOPTAN SATIŞ YAPTIKLARI SAPTANDI.

VEYSEL YETKİN
POLİTİKA

Kayseri Belediyesince kasaplarda başlatılan tanzim satışlarının bazı kasaplarca ihlal edildiği bildirilmiş, buhran yaratmak amacı ile çevre illere toptan et satışı yaptığı saptanan bir kasap yakalanarak tutuklanmıştır.

Belli miktarlarda et dağıtımı yapan belediye, halkın et bulmasını ve ucuza alabilmesini sağlamak amacı ile başlattığı tanzim satışları sırasında Ali Arslan, Kamil Dayıoğlu, Hasan Kansu, Özcan Çakıcı, Kemal Dengi, Mustafa Dayıoğlu, Yusuf Ennez, Hasan Korkmaz, Fahri Mısırlıoğlu ve Mahmut Özmıhcı isimli kasapların buhran yaratmak amacı ile toptan satış yaptıkları öğrenilmiş ve yakalanmışlardır. Polis, ayrıca satış için verilen tanzim etlerini toptan olarak başka illere sattığını saptadığı Naci İlter isimli bir kasabı yakalamış gözaltına almıştır. Verilen bilgilere göre yapılan soruşturma sırasında Naci İlter isimli kasabın suçu sabitleşmiş ve ilk sorgusundan sonra tutuklanmıştır.

NAZİLLİ'DE BİT SALGINI ORMAN ÜRÜNLERİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KÖYLÜLER KOOPERATİF KURDU.

NAZİLLİ, (ABC AJANSI)

Nazilli'nin 12 Km. güneyinde bulunan ve Bozdoğan ilçesine bağlı olan Alamut köyü halkı orman ürünlerini daha iyi değerlendirebilmek için aralarında birleşerek kooperatif kurmuşlardır.

450 nüfuslu Alamut köyünde kurulan kooperatif ile ilgili olarak başkan Ali Küçük «Kooperatif olarak elde edeceğimiz kredi ve makinelerle orman ürünlerini daha iyi değerlendirebilmek için gayret sarfedeceğiz. Bu konuda Kooperatifler Genel Müdürlüğünden ilgi bekliyoruz» demiştir.

Nazilli ve çevresinde okul öğrencileri üzerinde bit salgını görülmüştür. Yetkililer salgını önlemek üzere öğrencilerin saçlarını kestirmişlerdir.

İst PTT Bölge Başmüdürlüğünden

1 — İdari şartnamemize ve Yönetmelikteki resmine göre Başmüdürlüğümüz müstehak personeli için 367 tk. elbise, 4. tk. tayyör, 356 adet şapka kapalı yazılı teklif alma usulü ile ciktirilecektir.

2 — İhalesi 25.4.1978 Salı günü saat 15.30'da Büyük Postane binası ikinci katında toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin usulüne göre tanzim edilmiş kapalı zarflarını ihale günü saat 14.30'a kadar Başmüdürlüğümüz Malzeme Müdürlüğüne makbuz mukabili tevdi etmeleri gerekmektedir.

4 — Şartnamesi ve resmi iş günlerinde mesai saatleri dahilinde Malzeme Müdürlüğünde görülebilir.

5 — Postada vaki olacak gecikmeler kabul olunmaz.

6 — Teşekkülümüz 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununa tabi olmayıp ihaleyi dilediğine yapmakta veya hiç yapmamakta serbesttir.

(Basın: 13615) — 110

İLAN
Sivas Cumhuriyet Savcılığından

1 — Sivas Kapalı Cezaevinin 1978 Mali Yılı İhtiyacı için Cins, Miktar, Muhammen Bedel ve Geçici Teminatı yazılı üç gurup yiyecek ve bir gurup yakacak maddesi ayrı ayrı olmak üzere Kapalı Zarf Usulü ile satın alınacaktır.

2 — İhale 17.4.1978 Pazartesi günü Saat 15 de Sivas Cumhuriyet Savcılığı makamında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 Sayılı Kanunun Hükümlerine göre teklif mektuplarını ve Lüzumlu belgelerini ihaleden bir saat evvel Komisyon başkanlığına vermeleri lazımdır.

4 — Şartname Mesai Saatleri içerisinde Cezaevi Müdürlüğünde görülebilir.

5 — Postadaki gecikmeler nazara alınmaz.

Keyfiyet ilan olunur.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Muvakkat Teminatı
16 Kalem Kuru Gıda	40.600 Kg	1.822.150.—	55.204.—
2 Kalem Et	20.000 Kg.	1.200.000.—	55.500.—
1 Kalem Odun	300 Ton	390.000.—	19.350.—
9 Kalem Yaş Sebze	35.000 Kg.	268.750.—	20.156.—

(Basın: 13452 — 399)

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları
CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Sağ yanılgılar her zaman sol yanılgıları körükler

Oya BAYDAR

-10-

★ BULGARİSTAN'DA 1935'LERDE KÖKÜ 1920'LERE GİDEN SOL SEKTER TUTUMLAR VE YANILGILAR İŞÇİ SINIFI PARTİLERİ İÇİNDE OLDUKÇA YAYGINDI. BUNUN BAŞLICA NEDENİ, SOSYAL DEMOKRAT HAREKETİN İŞÇİ SINIFI SAFLARINDAN AYRILIP AÇIKÇA BURJUVAZİ SAFLARINA GEÇMESİ; VE TÜM 1920'LER BOYUNCA YÜKSELMEKTE OLAN FAŞİZM TEHLİKESİ KARŞISINDA KOMÜNİSTLERİ DÜŞMAN GÖREREK, KOMÜNİSTLERLE İTTİFAK YERİNE BURJUVAZİYLE SINIF İTTİFAKINA GİRİŞMEYİ YEĞLEMESİYDİ.

Sağ yanılgı her zaman sol yanılgıyı görüklemiş, sol sapmayı güçlendirmiştir. Bugün ülkemizde de, sol sapma çizgileri **«işte sosyal demokrasi budur. Onları Cepheye çağırmak, demokratik savaşım önermek budalalıktır»** propagandasını yaygınlaştırma gücünü edinmişlerdir. Bu güç kendilerine terörist çizgilerle işçi sınıfı arasında ayrım yapmayan, faşizme karşı savaşımda kendisini tümünden soyutlayan, cephe olgusunu ve zorunluluğunu kavramayan sosyal demokrasinin sağ kanadı tarafından verilmiştir. Belki farkında olunmadan, belki vahim sonuçlarının neler olabileceği hesaplanmadan...

Oysa, sol sapmanın küçük burjuva sabırsızlığı; işçi sınıfına güvenmemekten, inanmamaktan gelen aceleciliği; sosyal demokrasiye ve somutlayacak olursak CHP'ye, «içinde çalışır tabanını aparız, ama ittifak asla» şeklinde oportünist yaklaşımları, tarihin yeni verdiği örneklerle yanlışlanmaktadır.

Fransa'da Halk Cephesi kurulana kadar, Komünistler Sosyalistlere tam 26 defa cephe çağrısı yapmışlar ve nihayet yirmi yedincisinde, tabandan gelen baskıyla ve işçi sınıfının birliğinin sağlanmasıyla, sosyal - demokratlar Halk cephesine razı olmuşlardır. Bulgaristan'da, gördüğümüz gibi, en az on yıllık sabırlı, örgütlü bir çalışmanın ürünü olmuştur faşizme karşı Birleşik Cephenin kurulması.

Ama terörcü, maceracı sapma çizgileri, sınıf yapıları ve bunun doğurduğu ideolojileri gereği tarihsel örneklerden ders alabilme durumunda değillerdir.

Buna karşılık sosyal demokrasinin sağ kanadı, son örnekleri Türkiye'de görüldüğü gibi, tavrıyla, Cepheyi reddetmesiyle, işçi sınıfı hareketi karşısında gösterdiği ürküntüyle, faşizm olgusunu kavramaması ve faşizme karşı yığınsal örgütlü eylemin gerçek caydırıcı güç olduğunu anlamamasıyla, sağ ile her türlü hükümet ittifakına yanaşırken sol ile, solda siyasal, sendikal, demokratik güç ve örgütlerle arasına aşılmaz sınırlar çekmeye çabalamasıyla sol sapma ve terörizme elverişli bir toprak hazırlamaktadır.

Sosyal demokrasinin sağa yalpalaması ve faşizme karşı ortak cephelerden kaçmasının bu tutumunu Birinci Dünya Savaşı sonrası Avrupası'nda yer yer ihanete ve faşizmi davete varmasının, yanılgılara yol açmasının çağdaş örnekleri yanında eski örnekleri de var.

1935 yılı Ağustos'unda, Komünist Enternasyonal'in Moskova'da toplanan 7. kongresinde, faşizme karşı savaş gündemin baş maddesiydi. Başka türlü olması da beklenemezdi. Çünkü faşizm Avrupa'nın hemen hemen tümünde iktidara gelmiş, iktidar olamadığı yerlerde de büyük güçler elde etmişti. Bu sıralarda sosyal demokrasinin durmadan yenilenen vurdumduymazlığı ve giderek ihaneti karşısında, İşçi Sınıfı Partileri arasında 1920'lerden beri sürmekte olan sol yanılgılar da savaşımı zaafa uğratıyordu.

Faşizm olgusunun tanımını yapan, faşizme karşı savaşımın kurallarını koyan Üçüncü Enternasyonalin 7. kongresi, bu sol yanılgılar üzerinde önemle durdu.

Dimitrof, 1934'de Bulgaristan'daki komünistlerin tavrıyla ilgili olarak şu satırları yazıyordu: **«Sosyal Demokrat Partiye yapılan çağrıların bu partinin liderleri tarafından reddedilmesi, bazı arkadaşlarda bir ferahlık duygusu yarattı.»** Ve bu tavrı eleştiriyordu.

SOL SEKTER TUTUM VE YANILGILARI NEDENİ

Gerçekten de 1935'lerde, kökü 1920'lere giden sol sekter tutumlar ve yanılgılar işçi sınıfı partileri içinde oldukça yaygındı. Bunun başlıca nedeni burjuvaziyle sınıf ittifakına girişmeyi yeğlemesiydi.

1923 faşist darbesine, onu izleyen olaylara ve 1934'de, yeni bir kanlı faşizm dalgasının yaklaşmakta olduğunun sezilmesine rağmen Bulgaristan Komünist Partisi 1933 yılı Ağustos'undaki 4. plenumunda, ni, sosyal demokrat hareketin işçi sınıfı saflarından ayrılıp açıkça burjuvazi saflarına geçmesi; ve tüm 1920'ler boyunca yükselmekte olan faşizm tehlikesi karşısında komünistleri düşman görerek, komünistlerle ittifak yerine faşist nitelikli olmayan, küçük burjuva köylü devrimciliğinin siyasal gücü olan Tarım Birliğini bile **«faşist karşı devrimin öncü gücü»** diye niteliyor, Sosyal Demokrat Parti ise **«Burjuvazinin işçi sınıfının bağrındaki başlıca desteği»** olarak adlandırılıyordu. Tarım Birliğini ve Sosyal Demokratları, gerici Blok hükümetine katıldıkları için eleştirmekte haklıydılar ama, kitle desteğine de sahip bu siyasal güçleri faşist olarak nitelemek Cepheyi gerçekten istemeyen, çabuk yılan, ısrarlı savaşmayan ve sınıfsal yanılgı içinde bir tutumdu. 1934'lerde, emekçilerin Birleşik Cephesinin kurulmasını bu sekter tavırlar çok büyük ölçüde engelledi. Ancak bu sırada, partinin sol sekter yönetimine rağmen, parti tabanı, Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Partinin tabanıyla, yerel anti-faşist komiteler ve birlikler kurmayı sürdürüyordu. Nitekim, daha ilerde Cephenin güçlü olarak kurulabilmesine bu tabandaki birlik çok büyük ölçüde yardımcı oldu.

Dimitrof, 1934'de Birleşik Cephe'nin kurulamamasının baş nedenini, Parti yönetimindeki sol sekterlerin tutumuna bağlar. Ve 1934 yılının ilk yarısı boyunca, Milli Cephe (sağcı koalisyon) içindeki çatlakların derinleştiğini, içinde çeşitli fraksiyonların ortaya çıktığını, bu gerici Cephe'nin yıkılmasının yaklaştığını, ancak Parti içindeki sol sekter yanılgıların bu durumdan yararlanmayı olanaksız kıldığını anlatır. 1934 faşist darbesi, böyle bir hava içinde, demokrasi güçlerinin dağınıklığından yararlanarak gelmişti. Bu darbeden sonra bile ve tabanın Birleşik Cephe konusundaki ısrarlı önerilerine rağmen, sol sekter yönetim durumu değerlendirememiş, Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti içindeki önemli değişimleri de gözden kaçırmıştır. Öyle ki, yurt dışında bulunan Parti bürosu, Partinin faşist darbe ve cephe konusundaki tutumunu eleştiren bir yazı göndermiş, Komünist Enternasyonalin siyasal sekretaryası da aynı konuda sol sekter yöneticilerin dikkatini çekmiştir. Partideki, faşizmle savaşımı güçten düşüren, Cepheyi fiilen reddeden, burjuva partileri ve egemenlik biçimleri arasında ayrım yapmayan sol sekter eğilim, ancak 1935 yılı başlarında, toplanan 5. plenum sırasında tasfiye edilebilmiş, faşizme karşı Tek cephe konusundaki yanlış taktik mahkûm edilmiş ve Cephe sorunu ön plana çıkarılmıştır.

Bulgaristan'da ortak cephenin kurulabilmesi yolunda etkin adımların atılması da, ancak bundan sonra mümkün olabilmiştir.

YARIN

YARIN: SOSYAL DEMOKRATLARA «SOSYAL FAŞİST» DİYENLER YANILIYORDU

BİR
EKMEK
BİR
Politika
ikisinden de
"vazgeçilemez"

---

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-10-

Yoklu, ama mutlu bir yaşamları vardı. Yaşamın daha iyisini bilmiyorlardı... Buna alışmışlardı.

Sözünü etmeye değer başka birşeyleri olmadığından, hep kulacadaki on dönüm tarlanın sözünü ediyorlardı. Her eksiğin, her ihtiycaın, her zararın karşısına kulaca'yı çıkarıyorlar ve her an Kulaca'yı konuşuyorlardı. Kulaca ellerinde şöyle süslenmiş püslenmiş bir bebeğe benziyordu.

Artık Duran aklındakini her vardığı yerde, Cami'de, odada, komşuda anlatıyor:

«Kararımı verdim gayri,» diyor, «böyle olmayacak, çoluk çocuk çoğaldık, bir inek alacağım. Ev yapımını sonraya bıraktım. Kulaca'ya sarı buğday ekeceğim, ne kalkarsa, denesine dokunmayacağım... Bir denesine bile.»

İki gün sonra Eski Fadimesi çağırdı Ayşadudu'yu. Çul çırpmağa, ev savumağa... O da bir tas ayran ve peynir verdi. Duran bu ayranı peyniri de görünce daha azıttı:

«Allahtan manilik gelmezse, bu yaz ilk evvel inek alıyorum. Şöyle allah bize de konu komşuya da iyi bir yıl verse, ekin verse de, bir inek alsak. Allah iyi bir yıl verse de, konu komşuya da bol verse de...»

Karşısında kim varsa, dinlesin dinlemesın anlatıyor:

«Evi yaparsın öyle durur, geliri birşeyi yoktur, sadece içinde yatılır, oturulur öyle değil mi?»

Dinleyen ne desin:

«Öyle,» diyor.

«Ama inek öyle değil işte. Süt verir, dana verir. Daha büyür... Ve bu gelirlerle ev kolay yapılır işte. Öyleyse ilk evvelden inek... Bu sene günlükçülük edeceğim, komşunun cevizini çırpacağım, dinleneceğim, Kulacadan kalkacak sarı buğdayın bir tek denesine bile dokunmayacağım, inek alacağım...»

Birkaç gün sonra da ilk baharın ucu gözüktü. Daha bulutlar parça parça oyana buyana ağarken Ayşadudu koluna ot sepetini taktı, bahçelere yürüdü. Yoksullar her sene bahara büyük bir hasretle kavuşurlardı. Yine kavuştular.

Mevsim daha erken. Tek seyrek menekşelerin, yaban güllerinin, bir de arapsaçı otunun haricindeki otlar çıkık değil. Arapsaçı otu olduğu yerde çul gibi döşeli olur. İyi toprakta da kötü toprakta da biter. Çokça ağaç altlarında olur. Gölgeyi sever ..

Bir başka çeşit ot daha vardır. Adını bilmiyor onun. Yağlı yağlı parlar, kanatları yere yatıktır. O otun çok lezzetli böreği olur. Ama herkes bulamaz o mevsimde. Hem [illegible] yerde bitmez o ot. O otun bittiği toprak mutlaka en iyi, kütür kütür yağlı topraktır. Ayşadudu o ottan da topladı. Çünkü yerini, bir tek Tuna bağında bittiğini biliyordu. Tuna bağı sonra Navahılı Osman'a geçti.

Kolunda dolu sepet, koşar adım köye giderken elbet tek düşüncesi hemen eve varacak, tandıra saçı atacak, dizine seniti alacak... Sıcak sıcak buğu[illegible] böreği o pişirecek çocuklar Duran kapı[illegible]irecek onlar yeyecek.

[illegible]n taze otunun böreğini yemeye elbet herke[illegible] atar.

Gerçekten bahar güzel şeydi.

M[illegible]ları, Kulaca'daki on dönüm tarlalarına, nahi[illegible]inden sayılan, Çandımın oğlu Sah[illegible]yuncaya kadar sürdü. Duran'la A[illegible]s macerası işte bundan sonra başlar.

Bulutla[illegible] dağılıyor, günler açılıyor, ıslanmış toprağın, taşın, suyu çekilmekte. Tavsımakta. Duran sarı buğdayın bir tanesine bile ellemeden inek alacağı, ekini Kulaca'ya ekmek için acele ediyor. Mal aranıyor, nazının geçtiği komşuların kapısını çalıyor:

«Hemen tarlaya tohumu atmalıyım. Daha geç kalırsa buğday kavuşmaz,» diyor.

(DEVAM EDECEK)

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Ecevit nereden "esinleniyor" acaba ?

— Batı Avrupa ülkelerinde sosyal demokrasinin kaynağında Marksizm vardır. Oysa CHP'nin kökeninde Marksizm yok. O yüzden biz sosyal-demokrat terimi yerine demokratik sol terimini önerdik ve kullanıyoruz...

Yukarıdaki sözler CHP lideri Ecevit'in pazar günü yaptığı bir konuşmadan alındı. Kelimesi kelimesine aynı mıdır bilemeyiz, ama özü ile tastamam yukarıdaki gibidir.

Önce bir saptama yapalım:

Ecevit'in sosyal-demokrasiye ilişkin sözleri kesinlikle doğrudur. Bugün Batı ve Orta Avrupa'daki «sosyal demokrat» partilerin tümünün **kökeninde** Marksist ideoloji yatar. Tümü de 2. Enternasyonal sonrasında ki tarih olarak 1. Dünya Savaşı arifesine ve sırasına rastlar o ülkelerdeki Komünist Parti'lerinden kopmuş partilerdir. Avusturyalı Otto Bauer'in ideologluğunda başlayan «sosyal demokrat» hareket geniş kitlelerin desteğini, **komünistlerin sloganları** ile hatta sosyalizmden esinlenmiş **«hedefleri»** ile sağlamaya çalıştılar. İzledikleri ekonomi politika ile de **tekellerin desteğini** sağladılar ve giderek tekellerin(emperyalizmin) iktidar alternatifi partiler haline dönüştüler.

Şimdiii...

Bu saptama ışında Ecevit'in sözlerini bir daha ele alalım:

— Batı Avrupa'daki sosyal demokrat partilerin kökeni, o ülkelerdeki Komünist Parti'lere dayanır. Sosyal demokrat Partiler, Komünist Parti'lerden koparak, sosyal demokrat ideolojide, komünist ideolojiden saparak oluşmuşlardır...

Doğru!

— Türkiye'de CHP, Türkiye Komünist Partisi'nden koparak oluşmamıştır. Kökeninde sadece bu açıdan Marksizm yoktur.

Bu da doğru!

— O halde CHP, sosyal demokrat değil, demokratik sol bir partidir. İdeolojisinin kökünde de Marksizm filan yoktur...

Doğru... değil.

Çünkü, **«sosyal demokrasi»** içi boş bir kılıf, kof bir siyasi terim değil. MHP, adının başına **«nasyonal sosyalizm»** terimi koymayarak **«faşizm»** ile bağını ne kadar koparıyorsa; CHP'de sosyal demokrasi yerine, demokratik sol terimi kullanıp **ideolojik olarak** Marksizm'den esinlenmişliğini o kadar ortadan kaldırabilir...

Bu partiyi, sosyal demokrat yapan onun ideolojisine koyduğu **«ad»** değil, programı, sloganları, ideologlarının yazıp çizdikleri, destek gördüğü kitlelere vaadettikleridir.

Şimdi açınız, CHP'nin 1973 seçim bildirgesini...

Şimdi, hatırlayınız, CHP Genel Başkanı'nın **«Bana sosyalist derseniz, hayır demem»** sözünü...

Hatırlayınız, 1973 seçim propagandasında Bandırma'da başlayıp, İstanbul'da noktalanan mitinglerde **«tekelleri kuşatacağız»** vaadinin anlamını...

Hatırlayınız, **«Ne ezilen, ne ezen, insanca, hakça bir düzen»** sloganını alkışlayan geniş kitlelerin, bu slogandan ne anladıklarını... Ve bu sloganı yürekten **(bilinçten değil)** alkışlayan kitlelerin hangi sosyal sınıflardan olduklarını...

****

Başa dönelim.

Ecevit'in sözleri şimdi önemli bir açıklık getiriyor. Ecevit 1973'den beri Marksizm'in geniş emekçi kitlelere getirdiği bilimsel çözümlerden **üretilmiş** sömürüye, tekellerin egemenliğine, yoksulluğa karşı sloganları kullanarak yükseldiği bugünkü yerinde, **sloganlarda** özlü ve çarpıcı ifadesini bulan **ideolojik esinlenmesini** reddediyor.

Şimdi CHP'ye, sosyalistler, komünistler gibi **«ittifaklar politikası»**nın gereği değil, gerçekten CHP'li olduğu için oy desteği sağlayan geniş tabandan cevap bekleyen sorular yükselecektir:

— Artık Marksizm'den esinlenilmiyorsa, nereden esinlenilmektedir acaba?

****

1973 seçim propagandasında CHP lideri ile birlikte adım adım Anadolu'yu dolaşmış, mitingler izlemiş, alanları dolduran dev boyutlu kalabalıkları defalarca ve defalarca gözlemiş bir gazeteciyiz.

O yüzden CHP liderinin sözlerini değerlendirirken, salt teorik yaklaşımlardan değil, hayatın ta kendisinden, somut gözlemlerden ve canlı yaşam dilimlerinden hareket ediyoruz.

«Sosyal demokrasi» terimini kökeninde **«Marksizm»** olduğu için reddedip, kökeninde Marksist ideoloji olmadığı varsayılan **demokratik sol** terimini yeğleyen Bülent Ecevit'in bu yaklaşımının anlamı ne?

Bizce şu:

Ecevit, sosyal demokrasinin iki yüzünden **birini** tercih etmektedir. Bu yüz, sosyal demokrasinin tekelci sermayeye dönük yüzüdür. Sosyal demokrasinin tekellere karşı olan ideolojik içeriğini budayıp, **onu kapitalizmin «onarılması»**, tekelci sömürünün **(ki kapitalist artı-değer sömürüsünün katmerlendirilmişidir)** toplumsal patlamalara yol açmayacak biçimde köşelerinin yuvarlaklaştırılması hareketine indirgemektir.

CHP'nin tabanındaki geniş yığınlar buna ne der?

CHP'nin parlamento gruplarında, onurla yeralan ve sayıları Ecevit'in de azımsamayacağı kadar çok olan «Marksizmden esinlenen» milletvekilleri ve senatörler ne der.?

Bizce epey şey **«der»**.

Çünkü **«de»**meyen kendini inkâr eder.

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

- 41 -

Türkeş'in yurda dönüşü ve Aydemir'le ilişkisi

TÜRKEŞ, İSTANBUL'A BÜYÜK BİR TÖRENLE GİRME ÖZENTİSİNDEYDİ. PROGRAMLAR ONA GÖRE DÜZENLENMİŞ ANCAK GÖSTERİ FİYASKOYLA SONUÇLANMIŞTI.

Bu grubun aleyhimizdeki yıkıcı propagandaları da şöyleydi:

1. Liderlik sevdasında olan hain bir insandır. Hiç bir zaman onun liderliğini kabul etmiş değiliz. (22 Şubat'tan ayrılanlar söyler.)

2. 22 Şubatta bütün kuvvet elinde iken kullanamamış korkak bir insandır.

3. 22 Şubat gecesi korkudan bayılmıştır, harekâtı sabaha kadar Dündar Seyhan, Necati Ünsalan idare etmiştir, harekâtı bunlar durdurmuşlardır.

4. Solcularla temas halindedir.

5. Artık ihtilâl yapabilecek bir kuvvet ve kudrete sahip değildir. Peşinden kimse gitmez. Ona bağlı bütün genç subayları bizler kendimize bağladık.

6. Onunla birleşmemize dahi imkân yoktur. Şayet böyle bir şey olsa, içimizde beşinci kademede dahi bir yer alamaz.

En kötüsü şuydu: Genç Kemalistler Ordusu adı ile beyanname dağıtan, beş subay (Talat Turhan ve arkadaşları) tevkif edildiği zaman, Necati Ünsalan, Dündar Seyhan, Kadri Kaplan triosu beni bu subayları Milli Emniyete ihbar eden (Muhbir) olarak Orduya ve etrafa yaydılar. Hatta benim için ikinci Samet Kuşçu diye bahis ederek küçültmek için bütün zehirlerini ortaya koydular. (Aydemir'in Hatıraları, 209-212)

«Türkeş yurda 14'lerin tabiî lideri olduğu iddiası ile dönüyordu. Dışarıda kaldığı müddetçe Türkiye'deki taraftarları tarafından yanlış beslenmişti. Fakat buna rağmen Türkiye'deki Milliyetçi mukaddesatçı zümre ile C.H.P nin karşısında olan ve bilhassa İnönü düşmanı olan kitle üniversitede İlâhiyat Fakültesi, İmam Hatip Okulu mensupları, muhafazakar grupların desteğini sağlayarak, yurda girip rotasını çizdi Edirne hududundan itibaren eski eserleri ziyaret bahanesi ile camileri gezmekle işe başladı. İstanbul'da Topkapı'dan, Fatih gibi girmeye özendi. Karşılayıcıları da o şekilde karşılama programları çizmişlerdi ki tamamı ile şarkvarî idi. Tabiî büyük fiyaskolar oldu. İstanbul'da yaptığı büyük basın toplantısında kendisini milletin hadimi olarak tanıtmak istedi. (Türk Milletine Beyanname) diye okuduğu matbu yazı, Basında ve Türk Kamuoyunda büyük bir alâka görmedi, çünkü hiçbir yeniliği ihtiva etmiyordu. Taraftarlarında dahi hayal kırıklığı meydana geldi. Basında geniş tenkitlere uğradı. Bu haletiruhiye içinde Ankara'ya geldi. Türkeş, Ankara'ya geleceği zaman 22 Şubatçılar olarak şöyle düşündük: Orhan Kabibay'ın Ankara'ya gelişinde nasıl karşılamış ise, Türkeşe de aynı muamele yapılsın, fark olmasın dedik, Türkeş'i Yenimahalle civarında otomobil ile Bahtiyar Yalta, Mustafa Ok ve Fethi Gürcan'ın karşılaması için kendilerini görevlendirdik.

Türkeş'in aile efradı Türkiye'ye bir ay kadar evvel dönmüşlerdi. Ailece iyi görüşürdük. Yurda ilk [illegible] dönünce eşimi alıp evlerine hoşgeldiğinize gittim. Hanımını bulamadık. Çocukları ile oturduk. Konuştuk. Ertesi günü kızım Tülin de eski arkadaşlarını görmek istedi. Annesi ile tekrar Türkeş lere gittiler. Eski bir dostluk vazifemizi yapmıştık.

Türkeş'in Ankara'ya gelişinde üç arkadaşım dediğim gibi kendisini karşıladılar. Ben de daha sonra bu üç arkadaşı Mustafa Ok, Bahtiyar Yalta, Fethi Gürcan, bir de Deniz Albay Galip Gültekin ile birlikte evine nezaket ziyaretine arife günü gittim. 15 dakika kadar oturduk. Samimî hislerle ayrıldık. O da bana eşi ile birlikte bayram ertesi evinde 15 dakikalık bir iadei ziyaret yaptı. Konuşmalarımız gayet resmî şekilde oluyordu. Türkeş'te bir ağırlık, bir büyüklük, bir yorgunluk hissediyordum. Kendisini çok değişmiş buldum. Büyüklük psikozu içinde hareketlerini tanzim etmek istiyordu. Etrafındakiler de onu bu yola sürüklüyorlardı. Aradan günler geçti. Aynı hatalı vaziyetinde devam ediyor, Basın tarafından yıpratılıyordu.

Bizim içimizden Mustafa Ok ve Bahtiyar Yalta, Muzaffer Özdağ, Rıfat Baykal, Numan Esin ile sık sık konuşuyorlar ve Türkeş kanadına meyyal gözüküyorlardı. Hatta ikimizin karşı karşıya gelerek konuşmamızı istiyorlardı. Karşı tarafın taktiği şu idi: Türkeş'in lider olduğu fikri ile bir emrivakî yaparak onu tekrar beni ziyaret ettirmek suretiyle etrafa, gazetecilere ve taraftarlarına Aydemir Türkeş ile görüştü, haberini yaymak istiyorlardı.

(Aydemir'in Hatıraları, s. 214-216)

Altında çeşitli manalar yatıyordu...»

Türkeş takımı klâsik bir Nazi taktiği olan «adam çalma» taktiğini izleyerek» Aydemir ekibinden gizli faaliyetlerle adam kandırıp kendi yanına çekmek peşindedir. Mustafa Ok, Bahtiyar Yalta gibi kişilerle Aydemir'in arası bu sırada açılır. 28 Mart 1963 tarihli bir toplantıda Mustafa Ok, (27 Mayıs cephesi) isimli karışık topluluk ile Türkeş kanadının da Aydemir ekibi içine alınarak, özellikle Türkeş kanadı ile anlaşmaya varılarak Hükümet darbesi kararının tam yetki ile alınmasını önerir. Fethi Gürcan, «bu grup ihtilâlci olamaz, ihtilâl kararı veremez» deyince, Mustafa Ok ile Bahtiyar Yalta'nın Türkeş grubu ile görüşerek, kuvvet dökümü yapılmasını, kuvvetleri varsa birleşip çalışılması kararı alınır. Karışık topluluk (sözümona 27 Mayıs cephesi isimli dolmuş grubu) Aydemir'den ayrılma kararı verince, Aydemir'e «sen artık mecburen Türkeş kanadı ile birleşeceksin» denilir.

Darbe hazırlıkları ilerlerken 9 Nisan 1963 tarihinde Söğütözü'nde darbeciler bir araya gelirler. «İhtilâl» kelimesine dokunmadan darbe üzerine anlaşmaya varılacaktır. Orhan Erkanlı ve Kabibay'ı, İrfan Solmazer; 11 havacı ve üç havacı tabiî senatörü Alb. Halim Menteş; Tabiî senatörler, Dündar Seyhan ve Necati Ünsalan'ı Kadri Kaplan temsil etmektedir. Bunlar dışında Aydemir, Fethi Gürcan, Bahtiyar Yalta, Mustafa Ok toplantıda hazırdırlar. «Mütareke anlaşma komisyonu» havası içinde geçen görüşmelerde, temsilciler; Adalet Partisine, Eminsu'lara, Türkeş kanadına ve 22 Şubatçılara karşı olduğunu söylerler. Türkeş ile olan ilişkiler kesin bir sonuca bağlanamaz...

10 Nisan 1963 günü Dikmen'de Türkeş takımı ile randevu üzerine görüşme yapılır. Türkeş, Baykal, Özdağ grubu ile Aydemir, Bahtiyar Yalta ve Mustafa Ok'un katıldığı bu görüşme sırasında Aydemir bir ara Türkeş'le yalnız görüşür:

(DEVAM EDE

Hereke Tünelinde işçiler sağlığa aykırı koşullarda çalıştırılıyor

KOCAELİ (İSTA)

Anadolu otoyolu yapım hattı üzerinde bulunan Gebze-İzmit kesimi Hereke Tüneli inşaatında çalışan işçilerin sağlığa aykırı koşullarda çalıştırıldıkları saptanmıştır.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş 6 no'lu Şube Başkanlığının, konuya ilişkin olarak, Bölge Çalışma Müdürlüğüne yazdığı yazıda şöyle denmektedir:

«İnşaatı yapan müteahhit firma, ENKA şantiye şefliğinin işçileri gayri sıhhı şartlarda çalıştırdıkları görülmüştür. İşçi sağlığı ve işgüvenliği tüzüğünün 73. maddesinin ve Umumi hıfsısıhha Kanununun 179. maddesinin ENKA AŞ tarafından yerine getirilmediği bir gerçektir.»

Öte yandan DİSK'e bağlı Baysen Sendikasını işyerinde örgütledikleri gerekçesiyle işlerine son verilen işçilerden Alaattin Özden, kendisiyle görüşen İSTA Muhabirine, işyerinde çalışma güvenliğinin bulunmadığını belirterek, tünelde çalışan işçilere maske verilmediğini ve sağlık bakımından asgari zorunluluk olan yoğurdun işyerinde dağıtılmadığını söylemiş, biz yapı işçileri olarak, çalışma koşullarımızın geliştirilmesi için DİSK-Baysen saflarında yerimizi mutlaka alacağız demiştir.

Yol-İş 6 nolu şube Nötron Bombasına karşı imza kampanyası başlattı

KOCAELİ (İSTA)

Türk-İş'e bağlı **Yol-İş Federasyonu** üyesi **Yol-İş 6 No.lu Şube «Nötron Bombasına Hayır»** konulu imza kampanyasını karayolu işyerlerinde başlatmıştır.

«Yaşamayı seven ve ölmeye niyetli olmayan her işçinin imza kampanyasına yığınsal olarak» katıldığını ve bütün insanların olduğu gibi karayolu işçilerinin de Nötron Bombasını lanetlediklerini belirten **Yol-İş 6 No.lu Şube Başkanı Dursun Özden** imzalanan metinlerin şu biçimde olduğunu belirtti:

«Tüm dünyadaki barışsever güçler bu silaha karşı yığınsal tepki gösteriyorlar. Atom bombasından sonra yeni tür yığınsal kırım silahı Nötron Bombasının ve her tür silahlanmanın yasaklanması; adil, sağlam ve kalıcı bir barışın sağlanması için, yumuşama, karşılıklı güvenlik ve işbirliğinin yapılması; Birleşmiş Milletlet, Helsinki ve Belgrat toplantısı kararlarına uyulması; en kısa zamanda Cenevre Barış Konferansının toplanıp somut kararlar almasını, oto yol yapım işçileri de insanın insanca yaşamasını; barışa ve ilerlemeye karşı her türlü girişimi protesto ediyoruz.»

Tek Gıda-İş yedi işyerinde sözleşme imzaladı

İSTANBUL (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası, yaklaşık 500 işçinin çalıştığı yedi işyerinde toplusözleşme imzalamıştır.

Sendikadan alınan bilgiye göre, toplusözleşmesi imzalanan İstanbul'da kurulu Ayeks Yağ Sanayiinde çalışan 200 işçinin iki yıllık saat ücretlerine, toplam 17 lira zam yapılmış ve kendilerine yılda 95 günlük ücretleri tutarında ikramiye ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Tek Gıda-İş Sendikasının İsparta'da kurulu Fruko-Tamek Meyve Suları Şişeleme Fabrikasında çalışan 60 üyesi adına imzaladığı sözleşme ile bu Fabrikada çalışan işçiler, iki yıllık saat ücretlerini, bundan böyle, 15.50 lira zamlı olarak alacaklardır.

Sendikanın toplusözleşme imzaladığı diğer işyerleri ve bu işyerlerinde çalışan işçilere sağlanan haklar şöyledir. Eskişehir'de kurulu Kanatlı Un Sanayiinde çalışan 50 işçinin günlük ücretlerine iki yılda toplam 130 lira zam ve 2,5 maaş tutarında ikramiye.

Bursa Karacabey'de kurulu Beytaş Karacabey Gıda Sanayiinde çalışan 50 işçinin iki yıllık saat ücretlerine toplam 10 lira zam ve birinci yıl bir maaş ikramiye, ikinci yıl iki maaş ikramiye.

Öte yandan Tek Gıda -İş, Eskişehir'de kurulu Mühendisler Un Sanayi, Sivas'ta kurulu Hamamcıoğlu Un Fabrikası ve son olarak da Elazığ'da kurulu Yem Fabrikasında sözleşme imzalamıştır.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TÜS-DER MALATYA ŞUBESİ DANIŞTAY KARARLARININ SAĞLIK TEŞKİLATINDA UYGULANMADIĞINI BİLDİRDİ.

TÜS-DER Malatya Şubesi Yönetim Kurulu basına bir açıklama yaparak, Danıştay kararlarının sağlık teşkilâtında uygulanmadığını belirtmiştir.

Açıklamada, şube üyesi Kıymet Karakuş'un MC döneminde kıyıma uğradığını, bunun üzerine Danıştay'a başvurduğunu ve daha önceki görev yeri olan Malatya Devlet Hastanesindeki görevine iade edildiği, Bakanlığın da bu karara uyduğu ancak, Sağlık Teşkilatı içinde bu karara uyulmadığı belirtilmiş ve Danıştay kararlarının, hukuk ilkelerinin eksiksiz uygulanması istenmiştir.

VAN'DA, DEVLET KURUMLARINI İŞGAL EDEN MC YANLISI KİŞİLERCE İLERİCİ ÇALIŞANLARA UYGULANAN BASKILARIN YOĞUNLAŞTIĞI BİLDİRİLDİ.

Van'daki dört demokratik kuruluşun temsilcileri, basına ortak bir açıklama yaparak, ildeki devlet kurumlarının kilit noktalarını işgal eden MC yanlısı kişilerce, devrimci demokrat ve yurtsever çalışanlara uygulanan baskıların yoğunlaştığını belirtmişlerdir.

TÜM-DER, TÜTED, TÖB-DER ve TÜS-DER şube temsilcileri açıklamalarında, «güvenlik kuvvetlerinin gözleri önünde okullardan çıkan öğrencilere ateş açıldığı, suçluların bilinmesine rağmen yakalanmadığını» öne sürmüşlerdir.

İGD EDİRNE ŞUBESİ, İLERİCİ GENÇLİK ÜZERİNDEKİ ANTİ-DEMOKRATİK UYGULAMALARIN DURDURULMASI VE 141-142'NİN KALDIRILMASINI İSTEDİ.

İGD Edirne şubesi, son günlerde, ilerici gençlik üzerindeki anti-demokratik uygulamaların yoğunlaştığını belirtmiş, bu uygulamaların durdurulmasını ve T.C.K.'nun 141.-142. maddelerinin kaldırılmasını istediklerini belirtmiştir.

Gelişen anti-faşist eylem birliği ve buna karşılık anti-demokratik uygulamalar sonucu, 21 Ocak 1978 günü yapılan faşist işgaller kırılsın, mitinginde konuşan Levent Takan'ın, 16 Mart katliamından sonra «Faşizme ihtar» eylemi sırasında ise İGD Edirne Şubesi üyesi Olcay Yerel ve 6 arkadasının. birkaç gün önce ise şubenin eski Yönetim Kurulu üyelerinden Erol Günay'ın tutuklandığını belirten İGD Edirne Şubesi, T.C.K.'nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılmasını istemişlerdir.

TÖB-DER BALIKESİR ŞUBESİ EĞİTİM EMEKÇİLERİNİN EKONOMİK İSTEMLERİNİN KARŞILANMASI İÇİN İMZA KAMPANYASI AÇTI..

TÖB-DER Balıkesir Şubesi, eğitim emekçilerinin ekonomik istemlerinin karşılanması için imza kampanyası açmıştır.

Bugüne kadar 650 imza toplanan kampanyaya TÖB-DER üyesi olan ve olmayan öğretmenler, okullarda çalışan hizmetliler ve il Milletvekilleri katılmışlardır.

TÖB-DER MERİÇ, EDİRNE, UZUNKÖPRÜ, İPSALA VE ENEZ ŞUBELERİ TEMSİLCİLERİ 20 MART EYLEMİNİ DEĞERLENDİRDİ.

TÖB-DER Meriç, Edirne, İpsala, Uzunköprü ve Enez Şubelerinin temsilcileri bir toplantı yaparak, 20 Mart eylemini değerlendirmişler ve bu eyleme öğretmenlerin büyük oranda katıldığını açıklamışlardır.

Toplantıda ayrıca, 16 Mart katliamının faşistlerin, tekelci sermayenin, CİA'nın bir tertibi olduğu, ülkemizde faşizmin tırmanışının, başta işçi sınıfı olmak üzere, demokratik kitle örgütleri ile hükümete destek olunarak durdurulabileceği, İtalya, Almanya, Bulgaristan deneyimlerinin gözönünde tutularak, hükümetin kesin kararlar alması gerektiği belirtilmiştir.

TÖB-DER BURDUR ŞUBESİ 7. OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI.

TÖB-DER Burdur Şubesi 7. Olağan Kongresi yapılmış ve kongredeki seçimler sonucu Yönetim Kurulu'na İbrahim Kayhan, Osman Uluçay, Nuri Cengiz, Faik İnce ve Mehmet Pekşen seçilmişlerdir.

Kongre sonucu, sendikal hakların alınması, TÖB-DER İl Lokalinin sağlıklı işlemesi, anti-demokratik yasaların kaldırılması için çalışmaların yoğunlaştırılması yolunda karar alınmıştır.

Askeri işyerinde çalışan işçilerin genç sendikası Aster-İş'in 3. Genel Kurulu 9 Nisan'da toplanıyor

"Aster-İş'in örgütlü savaşımı işkoluna yayılmıştır"

ASTER-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI AYHAN DÜMEN SENDİKANIN DÜZENLEDİĞİ BİR GENEL KURULDA GÖRÜLÜYOR. (ORTADA)

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı **Aster-İş Sendikası** 3. Olağan Genel Kurulu 9 Nisan'da İstanbul'da toplanacaktır. «Milli Savunma» işkolunda örgütlü **Aster-İş Sendikası** 3. Olağan Genel Kurul için hazırladığı **Genel Kurul Çalışma Raporu'nda** askeri işyerlerinde sınıf sendikacılığının gelişme gösterdiğini belirtilerek; **Harb-İş Sendikası'nın** etki alanının daraltıldığı açıklanmıştır.

Çalışma Raporunda Aster-iş Sendikası'nın önce askeri tarsanelerde örgütlenmeye çalışıldığı; bu durumun 1. Genel Kurul'da alınan bir kararla bütün işkolunu kapsaması doğrultusunda değiştirildiği belirtilerek sistemli bir örgütlenmenin gelişmesi için çalışıldığı açıklanmıştır. Rapor'da, 2. Olağan Genel Kurulun yapıldığı 1976 yılından sonra İstanbul, Eskişehir, Kocaeli, İçel, İzmir, Ankara, Bölge Temsilciliklerinin oluşturulduğu vurgulanarak bütün işkolunda sınıf ve kitle sendikacılığının etkin bir savaşım içine girdiği saptanmıştır.

1976 yılında olağan Genel Kurul kararıyla DİSK'e oybirliği ile katılan sendika'nın işçi sınıfının sendikal birliği doğrultusunda sürekli bir savaşım yürüttüğü de açıklanarak, «Milli Savunma» işkolunun özel bir işkolu olarak değerlendirilmesinin sendikal hakları kısıtlamak anlamına geldiği de açıklanmış ve şu değerlendirme yapılmıştır:

«SENDİKAL ÖRGÜTLENMENİN ETKİSİZLEŞTİRİLMESİNE KARŞI ARDICIL SAVAŞIM YÜRÜTÜLÜYOR»

«Bu işkolunda çalışanların ve sendikaların muhatabı işyeri komutanı ve Milli Savunma Bakanlığıdır. İşkolumuzdaki işçiler «Asker Kişi» sayılmakta ve askeri iç hizmet yönetmenliğine bağlıdırlar. Böylece yaptıkları işin dışında askerlikle en küçük bir ilişkileri olmayan işçilerin en doğal vatandaşlık hak ve özgürlükleri bile kısıtlanmaktadır;

Grev hakkı alabildiğine sınırlı tutulmuştur. 274 sayılı yasanın 11. maddesine göre bu işkoluna bağlı bir işyerinde greve gidebilmek için Yüksek Hakem Kurulu duvarını aşmak gerekiyor. Bu kurulda iki üyenin Türk-İş'ten olması grev hakkını fiilen ortadan kaldırmaktadır. Kaldı ki Bakanlar Kurulu'na grevi 3 ay erteleme hakkının tanınması grev hakkını sınırlayan bir başka engeldir.»

Bütün bu olumsuzluklara ve bu arada Türk-İş'e bağlı Harb-İş Sendikasının uzlaşmacı niteliğine rağmen örgütlenmenin işkolunda atılım yaparak geliştiği belirtilen raporda 33 bin askeri işkolu işçisinin sınıf sendikacılığı saflarında bütünleşmesi hareketinin ilerlediği belirtilmiştir.

Içinde tiner olduğu bildirilmeyen bidonu Kaynak Makinesi ile kesmeye çalışan işçi ağır yaralandı

İSTANBUL, (İSTA)

İş güvenliğine önem verilmemesinin somut bir örneğide bu kez Cerrahpaşa Hastanesinde ortaya çıktı.

Önceki gün Cerrahpaşada çalışan işçi Mustafa Kayacandan, **«boş olduğu»** belirtilen bidonları kaynak makinesi ile keserek çöp bidonu yapması istenmiş, ancak içinde tiner olduğu söylenmediğinden bidon patlayarak Kayacan'ı mutlak bir ölümden döndürmüştür. Ağır yaralı olarak beyin ameliyatına alınan Mustafa Kayacan sürekli olarak tedavi altında bulundurulmakta ve bu arada hastanede soruşturma sürdürülmektedir.

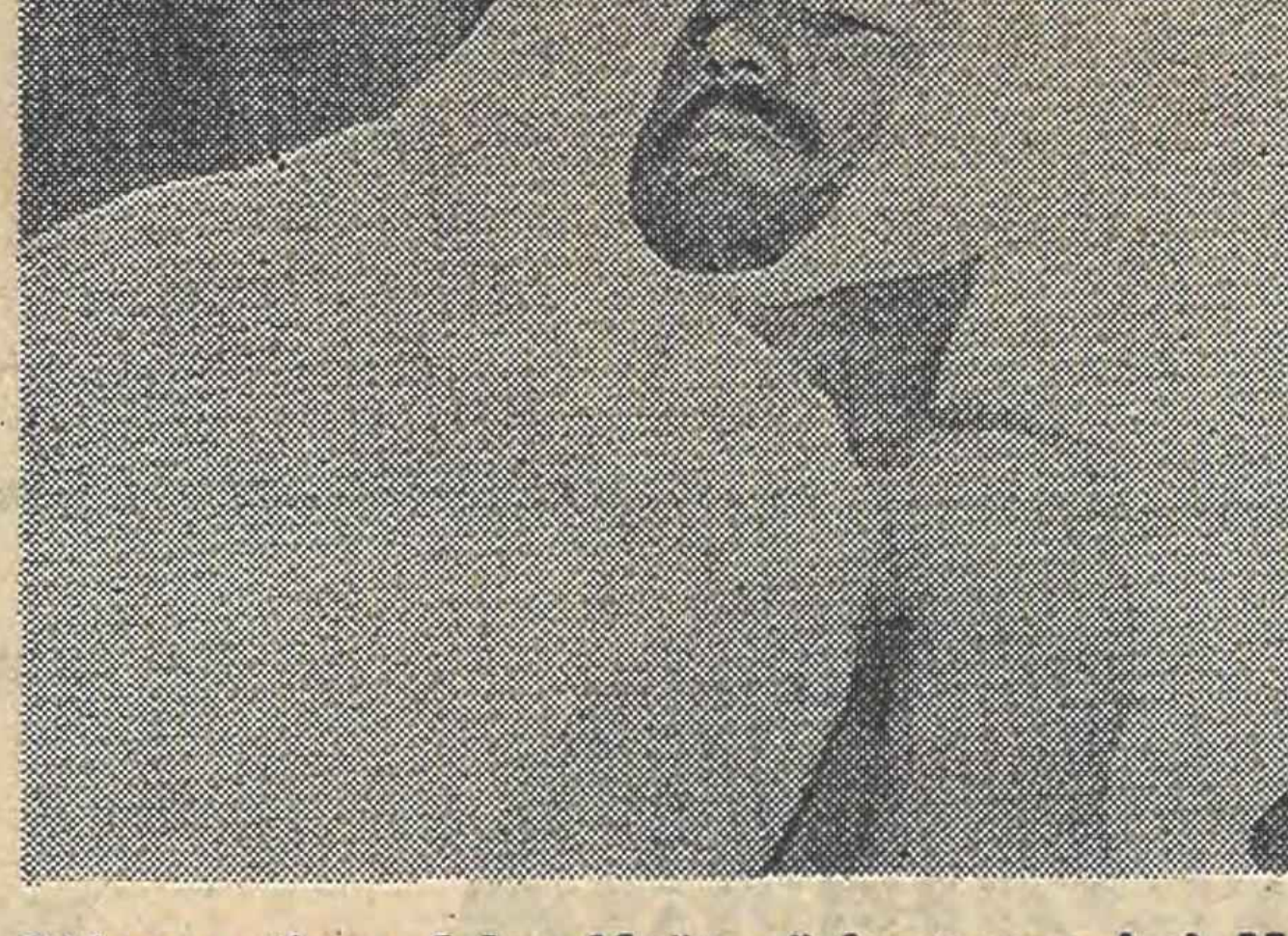

Bidonun tiner dolu olduğu söylenmeyen işçi Mustafa Kayacan'dan bidonu kaynak makinesi ile kesmesi istenince işçi mutlak bir ölümden döndü.

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

haftanın raporu

Tarım işçilerinin sorunu

Türkiye'de tarım işçileri, örgütsüz olmaları nedeni ile haklarını alamayan ve sürekli sömürülen çalışan kesimi teşkil etmektedir. Tarım işçileri iş yasaları kapsamı içinde de olmadıklarından, asgari koşulları bile elde edememişlerdir. Yıllardır tarım işçilerinin sorunlarını giderme ve onları bir iş yasasına kavuşturma girişimleri hükümet programlarında yer almışsada, bugüne değın sürekli olarak hükümet programlarında yazılı olarak kalmış ve hayata geçirilememiştir.

Çalışma Bakanlığında tarım işçileri ile ilgili, Tarım ve Orman İş Yasasının hazırlandığı ve yasa tasarısının çeşitli görüşler alındıktan sonra, yeniden gözden geçirilip son şeklini almasıyla TBMM'ne sevkedileceği gazete haberleri arasında yer almıştır.

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, tarım işçilerinin asgari ücretinin saptanmasına ilişkin, komisyonun çalışmalarına başladığı sırada, Bakanlığa da yeni başladığı günlerde, tarım işçilerinin yasal güvenceye kavuşturulması gerektiğini vurgulayarak, saptanan asgari ücretin hayata geçirilmesinin önemli olduğunu belirtmiş ve bunun Tarım İş Yasasının çıkması ile gerçekleşeceğini vurgulamıştır.

Bir söz vardır «dağ fare doğurmasın» diye. Bunun için, yıllardır çıkmayan bir yasanın çıkmasının gündeme geldiği günümüzde, bu yasanın günün koşullarının gerisinde kalmaması, en azından bugünkü yasal olmayan çalışma koşullarını, yasal bir hale getirmemesi gereklidır.

1475 sayılı ış yasasının bazı maddelerinin tartışıldığı günümüzde, bu yasanın en azından iş yasasının gerisinde kalmaması gerekir. Tarım İş Yasası, bir ölçüde tarım işçilerinin sosyal güvenliğini de sağlama amacında olmalıdır.

Yasa tasarısının hazırlıklarının tamamlanmasından ve TBMM'ne sunulmasından sonra bu konu üzerinde tekrar duracağız.

Evet yıne ışçi çıkartmaları devam ediyor. İşverenler kendilerine tanınan fesih hakkını, sürekli kötüye kullanarak işyerlerinde yoğun işçi çıkartmalarını sürdürüyorlar. İşverenın ışten çıkartma hakkı, diye bir şeyi sosyal devlet anlayışı kabul edemez

Bursa da özellikle Otomotiv Sanayiinde sendikal nedenlerle yoğun işçi çıkartılmağa başlandı. Yine Balıkesir' de metal işkolunda kurulu Aker Tarım Fabrikalarında Maden-İş'in yetkı almasından sonra, 10 işçi işten çıkartıldı. Bunun üzerıne 150 işçi işyerinde direnişe geçti. Balıkesir Eriş Tel Çivi'de de yıne sendikal nedenlerle yoğun işçi çıkartıldı. İstanbul Kondansatör Fabrikasında da, yıne sendikalaşma nedeni ile işveren lokavt uygulamasına yöneldi. Konunun kesın olarak çözüme bağlanması zamanı gelmiş ve geçmektedir. İş Yasasındaki bu anti-demokratik hükümler değiştirilmelidir.

Hür Cam-iş Sendikası yapılan irade beyanı sonucu, Gebze Cam Elyaf işyerinde yetkili olduğunu belirledi. Adana Sıtma Savaş işyerinde yapılan irade beyanında Tüm-Has-İş Sendikasının yetkili olduğu belirlendi.

Hava-iş ile THY arasında grev kararı alınmış olmasına karşın, yeniden başlayan görüşmelerin, olumlu bir şekilde geçtiği ve önümüzdeki günlerde anlaşmanın sağlanabileceği belirtiliyor. Öte yandan Amerikan Askeri işyerleri ile Türk Harb-İş arasındaki uyuşmazlık ise giderilemedi. Alınan grev kararının yasal süresi doldu.

DİSK'e bağlı Gıda-iş, Ülker ve Nestle işyerlerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı. Tek Gıda-iş ise Atatürk Orman Çiftliğinde greve gitti. Greve 190 işçi katılıyor. Anlaşmanın sağlanmaması halinde Diyarbakır'daki fırın işçileri de greve gidecek.

DİSK'e bağlı aynı işkolunda kurulu iki sendika birleşme kararı aldı. Geçtiğimiz hafta içinde sona eren Teknik-İş'in Kongresinde Bank-Sen'e katılma kararı alındı.

Maden-İş, Ankara Alpres ve Erkunt işyerlerinde grev kararı aldı. Maden-İş, 46 işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerini sürdürüyor, ayrıca 14 işyerine ilişkin olarakda yetki prosedürü tamamlanmak üzere Tofaş'daki yetkili sendikanın belirlenmesine ilişkin yargı organında dava yeniden görüşülecek. Kim nederse desin, bazı çevreler Maden-İş'ı karalama yarışına ne kadar girerlerse girsinler, Maden-İş gerçeğini kabul etmek zorundadırlar. Maden-İş kenetlenmiş, bilinçli sımsıkı bir yumruktur.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara tepkiler -2

Bank-Sen Eğitim ve Basın Yayın Dairesi Başkanı Erol SERDAR:

Bank-Sen sınıf kardeşlerinin zor günlerinde koşulsuz desteğini belirtiyor

★ **DEVALÜASYONLAR DURMADAN ARTAN FİYATLAR ÜCRETLERİN DONDURULMASI PLANLARI, ARTAN VERGİ, YÜKÜ İŞSİZLİK... BUNLAR YERLİ VE YABANCI TEKELLERİN KAR ÇIKARLARININ BAŞTA İŞÇİ SINIFINA VE TÜM EMEKÇİLERE «SUNDUĞU» YAŞAMA VE ÇALIŞMA KOŞULLARIDIR...**

★ **KAPİTALİZMİN DERİNLEŞEN BUNALIMININ YÜKÜ YERLİ VE YABANCI TEKELLER TARAFINDAN BAŞTA İŞÇİ SINIFIMIZ OLMAK ÜZERE TÜM EMEKÇİ YIĞINLARIN OMUZLARINA YIKILIYOR.**

BANK-SEN Eğitim ve Basın Yayın Dairesi Başkanı Erol Serdar, POLİTİKA'nın sorularını şöyle yanıtladı:

Ülkemiz, emperyalist tekellerin ve onların yerli ortaklarının dayattığı «darboğazlar» yaşıyor. Yerli ve yabancı tekellerin kâr çıkarlarının yarattığı genel bunalım derinleşiyor. Emperyalizme bağımlı sanayii besleyecek yakıtı, enerjiyi ve ham maddeyi dışarıdan satınalmayı sağlayacak döviz kaynakları kurutulmuş. Tekeller, bunalımı aşmanın yolunu, «kemerleri sıkma önlemleri» uygulamada buluyorlar. Uluslararası Para Fonlarının «önerileri» ile, bunalımın yükü emekçi halk katmanlarının omuzlarına yıkılıyor. Devalüasyonlar, durmadan artan fiyatlar, ücretlerin dondurulması planları, artan vergi yükü, işsizlik, vb. Bunlar, yerli ve yabancı tekellerin kâr çıkarlarının, başta işçi sınıfına ve tüm emekçilere «sunduğu» yaşama ve çalışma koşullarıdır.

Son günlerde özellikle Metal ve Lâstik Patronları, toplu işçi çıkarmalara gidiyorlar. Toplu ve zorunlu izin uygulamaları yapıyorlar. Sözgelimi lâstik işkolunda üretim, düşük kapasiteden yapılıyor. Üretim durmaları oluyor. Nedeni, döviz kaynaklarının kurumuş olması. Ve dolayısıyla tabii kauçuk, sentetik kauçuk ve plastik ham maddelerinin ithalinin yapılamaması.

Üniroyal, Pirelli ve Lassa'da işçiler toplu olarak işten atılmak isteniyor veya toplu izne çıkarılmalar uygulanıyor. Binlerce işçinin çalıştığı bu işyerlerinde, yerli ve yabancı tekeller, Amerikan ve İtalyan tekelleri ve onların işbirlikçileri Sabancılar ve diğerleri; kendilerinin sorumlu olduğu genel bunalımın sonuçlarını işçi sınıfımızın omuzlarına bir de bu tarzda bindiriyorlar. İşçileri aileleriyle birlikte bir de bu yoldan açlığa ve işsizliğe atıveriyorlar. Onların Anayasa'da yeralan yaşama ve çalışma hakkını ihlâl ediyorlar.

Öbür yandan, sözgelimi lâstik işkolunda çalışan ve savaşım veren işçilerin % 90'ı DİSK'e bağlı Lâstik-İş Sendikası'nda örgütlenmiş durumdadır. Bu ise 20. bini aşkın işçi demektir. Aileleriyle birlikte 100 bin yurttaş demektir. Gerek metal işkolunda sorunu bu yönüyle de ele aldığımızda, şu sonuçları çıkarıyoruz:

Birinci olarak, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının yükü, yerli ve yabancı tekeller tarafından, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi yığınların omuzlarına yıkılıyor.

İkinci olarak, ülkemizdeki sınıf ve kitle sendikal hareketi, yani DİSK, boy hedefi yapılıyor. Yığınsal grevlerden, 1 Mayıs'lardan çelikleşerek gelen, işçi sınıfımız ve onun savaşkan sendikal örgütü DİSK, ateş altına alınmak isteniyor. Elbette bu, sömürü ve gericilik güçlerinin, faşizme geçit arayan tekellerin, «evdeki hesabı» dır.

Bank-Sen olarak, işkolumuzdaki yirmi beş bin dolayında emekçinin sınıf ve kitle sendikası olarak, sınıf kardeşlerimizin, özellikle son günlerin gelişmeleri açısından Lâstik-İş ve Maden-İş sendikalarının savaşımını destekliyoruz. Yüzbinleri, sınıf savaşımının selyatağında birleştiren DİSK ve ona bağlı sendikalar olarak yerli ve yabancı tekellerin azgın kâr çıkarlarına ve onların kanlı faşizmine geçit vermeyeceğiz.

Askeri petrol boru

(Baştarafı 1. Sayfada)

rar vermek için bir ay beklemeyi kararlaştırmıştır. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü 4 Mayıs'ta İsviçre'nin Cenevre Kentinde biraraya gelerek dolar karşısında takınacakları tutumu saptayacaklardır.

PETROL KONGRESİ

4'ncü Petrol Kongresi dün çalışmalarına Ankara'da başlamıştır. Kongre'nin ilk günü bir konuşma yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Deniz Baykal** Türkiye'nin büyük bir petrol sorunu ile karşı karşıya bulunduğunu belirtmiş, bu sorunun Türkiye için olduğu kadar diğer ülkeler için de önem taşıdığını söylemiştir. **Baykal** OPEC ülkelerinin petrole zam yapmaları karşısında sanayileşmiş ülkelerin ürünlerine zam yaptıklarını bunun da Türkiye gibi ülkeleri ezilmeye ittiğini ifade etmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı özetle şöyle konuşmuştur:

«1977'de petrole olan bağımlılığımız yüzde 54'e yükselmiştir. Türkiye esas itibariyle ithale dayalı petrol tüketimine ağırlık veren bir ülke durumuna sürüklenmiştir.

Yerli petrol üretimimiz mutlak rakkamlarla azalma eğilimi içine girmiştir. Türkiye'nin ulaştırma politikası petrol tüketimini arttıracak bir politika biçiminde ortaya çıkmıştır.

Türkiye'nin sanayileşme politikası petrol tüketimini arttıracak bir politika olarak ortaya çıkmıştır. Ve böyle bir alt yapı oluşumundan doğan petrol talebinin kısa bir sürede zabt altına alınması, bu gelişmenin tersine çevrilmesi ise kolayca mümkün gözükmemektedir.

Türkiye bütün bu durumlar karşısında petrol krizini önleyecek acil tedbirleri almalıydı, fakat almamıştır, alamamıştır.

1977 yılında petrol üretimine ayırabildiğimiz para 900 milyon liradır. Yani gene aynı yılda Rize'de denize döktüğümüz çayların parası kadar.

Türkiye 1954 tarihli Petrol Yasasının olanaklarına güvenme rahatlığından çıkmaya mecburdur. Bunun gereğini de önümüzdeki senelerde yapmaya ve yasa getirmeye çalışacağız.

Petrol sorununda bunalım sadece üretim - tüketim dengesizliğinden gelmiyor, her aşamada ele alınması gereken çok ciddi sorunlarımız vardır. Ulaştırma politikasındaki hata burada da kendisini göstermektedir. Öncelikle petrol ulaştırmasını gerçekleştirmek zorundayız. Hâlâ askeri amaçlarla kurulmuş boru sistemini dahi sivil amaçlarla henüz kullanmaya imkân bulamamışız. Bunun bir an önce çözümlenmesi durumundayız.

Ayrıca biran önce temel petrol akım noktaları arasında boru hattı taşımacılığına girişmek zorunluğu vardır.

Petrol ürünlerinin ve makina yağlarının pazarlamasında da dengesizlik vardır. Bunların üzerine de biran önce eğilmek durumunda olduğumuzu düşünüyorum.

OPEC'İN AÇIKLAMASI

Öte yandan ANKA ajansının haberine göre OPEC örgüt üyeleri ABD doları karşısında takınacakları tutumu görüşmüşlerdir. ANKA'nın konu ile ilgili haberi şöyledir:

Kısa adı OPEC olan Petrol İhraç eden Ülkeler Örgütü üyelerinin, ABD dolarının durumu konusunda karar vermek için bir ay daha beklemeye karar verdikleri bildirilmektedir. Doların durumu, 4 Mayıs'da İsviçre'nin Cenevre kentinde biraraya gelecek olan OPEC üyesi ülkelerin Petrol Bakanları tarafından ele alınacaktır.

Petrol Bakanlarının, gayrıresmi nitelikte olacağı bildirilen toplantısının daha önce, 3 Nisan'da yapılacağı açıklanmıştı. Ancak, Suudi Arabistan'ın baskısıyla toplantı bir ay sonraya ertelenmiştir.

Toplantıyla ilgili olarak, İran Ekonomik İşler ve Maliye Bakanı Dr. Muhammed Yegeneh, ABD dolarının önemli ölçüde değer kaybettiğini söylemiş ve «Umarım dolar yeniden gerçek değerini bulur» demiştir. Dr Yeganeh, 4 Mayıs'daki toplantıda İran'ı temsil edecektir.

OPEC ülkelerinin petrol kazançları, doların değer kaybından önemli ölçüde etkilenmektedir. Bu nedenle 13 OPEC ülkesinin bir kısmı, ham petrol fiyatlarında yeni bir artışa gidilmesinin ya da ödeme biriminin doların dışındaki bir başka para birimine dönüştürülmesini savunmaktadırlar.

Buna karşın, Birleşik Amerika ile yakın bağları olan Suudi Arabistan, bu önerileri yadsımaktadır. Suudi Arabistan, öteki OPEC ülkelerinden gelecek baskıların hafifleyeceği umuduyla, Petrol Bakanları toplantısını bir ay için erteletmiştir. Bu arada, Suudi Arabistan Kralı, Birleşik Amerika Başkanı Carter'e bir uyarı notu göndererek, doların düşüşüne karşı önlem alınmasını istemiştir.

Barış

(Baştarafı 1. Sayfada)

lama şenliğinde Dünya Barış Konseyi Sekreteryası Evgenia Kiranova, Polonya Barış Komitesi Başkanı Ryszard Tyrluk, Macar Barış Komitesi Başkanlık Divanı üyesi Georgi Makai, Irak Barış ve Dayanışma Konseyi Genel Sekreteri Jibrail Isak, Romen Barışı Koruma Komitesi Yürütme Kurulu üyesi Valeria Rapeanu geceye katılanlara tanıtılmış ve coşkun alkışlarla karşılanmıştır. Ünlü Yunanlı Sanatçı ve Barış Savaşımcısı Maria Dimitriadis ve arkadaşlarının sunduğu ünlü Ozanımız Nazım Hikmet'ten derlediği besteler sık sık alkışlarla kesilmiş, Ali Rıza Binboğa, Ali Ekber Çiçek, Yurdaer Doğulu'nun söylediği şarkılar ilgi ile izlenmiştir. Yüzlerce demokratik kuruluşun kutlama mesajı gönderdiği, binlerce kişinin ilgi ile izlediği **«Barış Derneğinin 1. yılını kutlama şenliği», «Nötron Bombasına hayır», «Birlik Dostluk Dayanışma»** belgileri ile sona ermiştir.

Neyir

(Baştarafı 1. Sayfada)

yok», «Hammadde yok» demelerine karşın, Neyir işvereninin 4. Levent'de yeni bir fabrika kurduğunu, 1-2 ay öncesinden işyerine yüzlerce işçi aldığını belirtmişlerdir.

Neyir Örme Sanayii işçileri daha sonra özetle şunları söylemişlerdir:

«İşten atılan işçiler sadece bizler değiliz. Belki de bugün yeni işten atılanların listeleri hazırlanmıştır. İşveren bizlere 30 Nisan'dan itibaren işimize son verileceğini bildirdiği halde, Sendika Merkez Yöneticileri hiç bir önlem almadılar. Ayrıca 30 Nisan gününe kadar beklenilmeyip, işimize son verdiler.

Yakında yapılan grup sözleşmesi ile alınan brüt 50 liralık zamı işveren bizlere vermemek için bu yolu seçti. İşverenin asıl amacı bilinçli Neyir işçisinin birliğini bölmektir. Çünkü bizler nasıl mücadele edeceğimizi biliyoruz. İşçiler eski işçi değiller artık. Haklarımızı alıncaya kadar mücadelemize devam edeceğiz. Sendika yetkililerini, işten atılmaları önlemek için gerekli çabayı göstermeleri için yeniden uyarıyoruz.»

İşletme

(Baştarafı 1. Sayfada)

ketim malları işletme vergisi kapsamı içine alınmıştır.

Edinilen bilgiye göre İşletme Vergisi alınacak malları kapsayan bir numaralı listede kapsam genişletilmesine gidilmiştir. Ancak vergi oranı da yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirilmiştir. Tasarının kanunlaşması halinde tüm dayanıklı tüketim mallarından bu arada tüm eğlence yerlerinden, ve bazı lüks tüketim mallarından vergi alınacaktır.

Bunun dışında, mükelleflerin nişan ve nikâh gibi harcamalarıyla, tüm sağlık giderlerini **Maliye Bakanlığı**'na bildirmeleri zorunluluğu da getirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak görüşmelerini açıklayan uzmanlar işletme vergisinin kapsamının genişletilmesinin, hükümetin, «tüketimi kısma», «savurganlığı önleme» sloganı ile eş değer olduğunu belirtmişlerdir.

ETİBANK
Emet Kolemanit İşletmesi
Müessesesi Müdürlüğünden

(Vasıta ve İş Makinalarına ait Dış Lastiklere Kaplama Yaptırılacaktır.)

1 — Müessesemizce, vasıta ve iş makinalarına ait muhtelif eb'adda tahminen 131 adet dış lâstiklere kaplama yaptırılacaktır.

2 — İhale, 12.4 1978 günü saat 14.30 da Müessesemizin Emet'teki idare binasında toplanacak Satınalma ve ihale Komisyonu huzurunda, kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — Bu işe ait ihale evrakı; Ankara'da Etibank Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Etibank İstanbul Alım Satım Şubesi Müdürlüğünden, İzmir'de Etibank İzmir İrtibat Bürosu Müdürlüğünden, Bursa'da Etibank Uludağ Volfarm Madeni Tesis Müdürlüğünden, Bandırma'da Etibank Bandırma Boraks ve Asitborik Fabrikaları İşletmesi Müessesesi Müdürlüğünden, Emet'te Müessesemizin Ticaret Servisinden ve bu ilânımızı yayınlayan Belediyelerden temin edilir.

4 — Müessesemiz [illegible] sayılı Kanuna tabi değildir.
(Basın: 13344 — 111)

İngiliz Havayolları grevi nedeniyle 500 kadar uçuş iptal edildi

LONDRA (A.A.)

İngiliz Hava Yollarında Pazartesi sabahı hosteslerin ve kabin memurlarının grevi yüzünden gerek İngiltere içi, gerekse Avrupa'ya yapılacak uçuşların iptal edildiği açıklanmıştır.

Özellikle uzun mesafe uçuşlarında ilerleme olanakları isteyen grevcilerin eylemi ve yaklaşık 500 kadar uçuşun iptalini gerektirmiştir.

Özel

(Baştarafı 1. Sayfada)

krediler toplamı 582 milyon lira düşmüş, kamu kesimi kredilerinin toplamında 198 milyon, özel kesim kredilerinin toplamında da 503 milyon lira yükselme olmuştur, böylece, Merkez Bankası'nın toplam kredileri 192 milyar 498 milyon liraya çıkmıştır.

Son hafta içinde, Merkez Bankası mevduatı da resmi kuruluşların mevduat gelişmelerine bağlı olarak toplam 595 milyon lira yükselmiştir. Mevduat munzam karşılıklarında hafta içinde bir değişiklik olmamış, bankaların Merkez Bankası'ndaki mevduatlarının toplamı ise 246 milyon lira azalmıştır.

DÖVİZ DURUMU

Son hafta içinde, bazı faiz ödemelerinin gerçekleştirilmesi sonucu bir süredir artan döviz mevcutları toplamında 17,7 milyon dolar azalma olmuştur. Brüt rezervlerin olumsuz bakiyesinden de buna bağlı düşüş gerçekleşmiştir. Hafta içinde, bekleyen ithalat transferlerinde de 21,4 milyon dolarlık artış gerçekleşmiştir.

Kayseri'de 15 faşist

(Baştarafı 1. Sayfada)

çundan aranan **Celal Abbaz** ve **Medran Demir** saklandıkları evde, polis tarafından yapılan bir baskın sonucu yakalanmışlardır. Öte yandan yine Endüstri Meslek Lisesinde öğrenimi engellemek isteyen **İbrahim Tamokur, Atilla Kakmaz, Yavuz Yağcıoğlu, Atıf Yılmaz, Fuat İlgün, Faruk Akbulut ve Kazım Ünlü** adlı faşist öğrenciler de yapılan ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır. Faşistlerin karargâhı haline getirilmek istenen Kayseri Endüstri Meslek Lisesi'nde önceki gece de bir olay meydana gelmiş, okulun duvarlarına faşist sloganlar yazmak isteyen **Osman Işık, Mehmet Sakı,** Sümer Lisesi öğrencilerinden **Haydar Taşdan, Nihat Erdoğan, Şükrü Akpınar** ve **Hüseyin Şahin** adlı faşist öğrenciler polis tarafından yakalanarak gözaltına alınmışlardır.

ANKARA

★ Kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından aralarında Yargıtay Hukuk Dairesinde çalışan **Cengiz Altınoluk** ile Abidinpaşa Lisesi Müdürü **Hakkı Yalçın**'ın evi de olmak üzere onbir yere patlayıcı madde atılmıştır.

Kavaklıdere Bardacık Sokak 79/14 numaralı evde oturmakta olan Ziraat Mühendisi **Mahsur Bilgiç** ile Yargıtay Hukuk Dairesi'nde çalışmakta olan **Cengiz Altınoluk**'un evlerine saat 21.15 sıralarında atılan patlayıcı maddenin hasara yolaçtığı bildirilmiştir. Emniyet yetkilileri saat 03.30 sıralarında da Abidinpaşa Kayalar Sokak 8/3 numarada oturmakta olan Abidinpaşa Lisesi Müdürü **Hakkı Yalçın**'ın evine patlayıcı madde atıldığını bildirmişler yaralanan yada ölen olmadığını söylemişlerdir.

★ Bu arada Akdere 2'nci Durak 1164 sayılı yerde oturmakta olan **Gökay Yurdakul**'un evine patlayıcı madde atılmıştır. **Yurdakul** şikayetini bildirmek üzere evinden çıktığında da kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından kurşunlanmıştır. Yetkililer can kaybının olmadığını söylemişlerdir.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre patlayıcı madde atılan diğer yerler şunlardır:

★ Saat 21.20 sıralarında Çankaya Hoşdere Sokak 185 sayılı yerde ecza deposunun arkasında bulunan boş arsaya.

★ Saat 21.50 sıralarında Mamak Harman Yolu 59 numarada bulunan Kayhan Ticarete.

★ Saat 22.30 sıralarında Demirlibahçe Demirkapı Sokak 25 numarada oturmakta olan **Mehmet Bıyıkoğlu**'nun evine .

★ Saat 00.45 sıralarında Emek Mahallesi 73'ncü Sokakta iki apartman arasına.

★ Saat 00.50 sıralarında Akdere Peyami Safa Mahallesinde bulunan **Behçet Koç'a** ait Karadeniz Kıraathanesine.

★ Saat 01.00 sıralarında Gülveren Tepebaşı Mahallesi, Tepebaşı Sokakta bulunan **İbrahim Arslan'a** ait terzi dükkanına.

★ Saat 03.15 sıralarında Abidinpaşa Kurucu Sokak 18/14 numaralı apartmanın 4'üncü katında oturmakta olan emekli öğretmen **Mehmet Adıgüzel**'in evinin giriş kapısına.

★ Saat 03.30 sıralarında, Abidinpaşa Tıp Fakültesi Caddesi 121/A'da bulunan **Necati Abbasoğlu**'na ait bakkal dükkanına.

★ Öte yandan Yıldızevler Atatürk Caddesi 1362 nolu evin önüne park etmiş bulunan **Nail Kaygısız'a** ait Opel Marka bir özel oto ile **Hüsnü Karabulut'a** ait bir kamyon da gaz dökülerek yakılmıştır.

Yetkililer patlamalarla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirmişler olaylarda can kaybının olmadığını ancak binalarda hasar meydana geldiğini söylemişlerdir.

★ **Sosyalist Devrim Partisi** Başkanlık Bürosu dün bir açıklama yaparak Malatya İl Binasına POL-BİR'e bağlı Ülkücü polislerin baskın yaptıklarını bildirmiştir.

POL-BİR'e bağlı Ülkücü polislerin İl Binasını bastıktan sonra 6 parti üyesini karakola götürüp işkence ettiği ve dayak attığı belirtilen açıklamada şöyle denilmiştir:

«Bundan bir süre önce faşistlerin bombalı saldırısına uğramış olan SDP lokaline, bu kez de Malatya'daki Ülkücü Emniyet güçleri tarafından ikinci bir saldırı yapılmış oluyor. Ülkücü polisler SDP lokalinin basılma olayında da olduğu gibi çoğu kez faşist komandoların yerini almaktadır. Malatya'da solcuların, demokratik düşüncede olan yurttaşların, Alevi vatandaşların ne mal ne de can güvenliği vardır.»

İSTANBUL

★ Vatan Mühendislik Yüksek Okulu'nda dün sabah bir grup faşistin öğrenimi engellemesinden sonra okula gelen polis ekipleri devrimci öğrencileri coplayarak gözaltına almışlardır.

Geçtiğimiz hafta da faşistler tarafından düzenlenen saldırıdan sonra dün yeniden öğrenime açılan okulda polis tarafından girişilen saldırıda 6 öğrencinin yaralandığını belirten devrimci öğrenciler, polisin tutumunu protesto etmişlerdir.

★ Kısa adı TEK-BAD olan Teknik Bilimler Araştırma Derneği Yönetim Kurulu bir açıklama yaparak polisin Vatan Mühendislik Okulu öğrencilerini coplamasını kınamıştır.

Açıklamada polis-faşist işbirliğinin sona erdirilmesi, faşist polislerin okuldan atılması, Ülkü Ocakları ve faşist yuvaların dağıtılması istenmiştir.

★ Bugün öğrenime açılacak İstanbul Üniversitesi'ne yöneltilecek saldırılara karşı polis ve idare tarafından alınan önlemler, ilgililer tarafından yeterli bulunurken, devrimci öğrenci kuruluşları yaptıkları açıklamada alınan önlemlerin gözle görünür yanlarının yeterli olmadığını, sonuçların öğretim süresi içinde ortaya çıkacağını söylemişlerdir.

İstanbul Üniversitesi'nin açılışı ve alınan önlemlerle ilgili olarak Üniversite İdaresi tarafından yapılan açıklamada, öğretim yılı boyunca öğrencilerin öğrenim özgürdüğü ve can güvenliğini sağlayacak bütün önlemlerin alındığı belirtilmiştir Polis ilgilileri ise üniversite giriş çıkışlarının çok sıkı kontrole tabii bulunacağını, Merkez Bina çevresinde saldırıların yapılabileceği zeminlerin yaya ve oto trafiğine kapatıldığı, bunun yanısıra çevrede devriye gezen ekip sayısının arttırıldığını bildirmişlerdir.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Dev-Genç ise, alınan önlemler hakkında verilecek kararın öğretim süresince ortaya çıkacağını ancak, Beyazıt Meydanı'nın bazı giriş ve çıkışlarına örülen duvarların saldırılara karşı bir önlem olmayıp aksine birer mevzi olabileceğini savunmuştur.

Faşistler tarafından girişilen katliamın bir benzerinin yeniden tekrar edilmemesi için Üniversiteye giriş çıkışların çok sıkı kontrol edilmesini, öğrencilerin giriş ve çıkış saatlerinde Beyazıt Meydanı'nın boşaltılmasını ve çevrede polis ekiplerinin devriye turlarının arttırılmasını öneren devrimci öğrenciler bunların yanı sıra bölgede faşistlerin birer karargâh olarak kullandıkları Kafe Mola, Platin ve Marmara Kıraathanesi'nin kapatılmasını istemişlerdir.

★ Son günlerde dernekleri üzerindeki baskıların yoğunlaştığını belirten İlerici Gençlik Derneği Genel Sekreteri Baki Temel Saçlı, «Adana'da tutuklanan 6 arkadaşımız en kısa zamanda salıverilmelidir» demiştir.

Saçlı ayrıca, sağ ve sol saldırıların, işçi sınıfının izinden verdikleri mücadeleyi etkilemeyeceğini de belirtmiştir.

ADANA

Adana'da 6 arkadaşlarının tutuklanması üzerine basına bir açıklama yapan Saçlı, «Faşist güçlerden geri kalmayan Maocular, önceki gün Adana Şubesi üyelerimize saldırmışlardır. Bu saldırıyı gerekçe olarak gösteren polis ise, Adana Şubesi Başkanı Hüseyin Güzel ve yine şubemiz üyelerinden Sezai Çiçektakan, İhsan Çapanoğlu, Zeki Basit, Hacı Uygun ve İbrahim Gürbüz isimli arkadaşlarımızı tutuklamıştır» demiştir.

IKD

(Baştarafı 1. Sayfada)

kararının desteklendiğini bildiren İKD, İstanbul'da bundan böyle yapılacak miting ve yürüyüşlerin Taksim 1 Mayıs Alanı dışında ve şimdiye kadar verilen güzergâhların değiştirilmesi yolunda yapılan açıklamaların, 1 Mayıs'ı bu alanda kutlamayı engelleyemiyeceği belirtilmiş ve bu konuda gerekli yasal işlemlerin tamamlandığı hatırlatılmıştır.

1 Mayıs'ın bu alanda kutlanmasının, işçi sınıfının kanları pahasına kazandığı bir hak olduğu belirtilen açıklamada özetle şöyle denilmektedir:

«İşçi sınıfımız ve halkımız gerici, faşist karması MC döneminde bile her türlü zorluğu ve saldırıyı göğüsleyerek 1 Mayıs'ı Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanmıştı. İşçilerin, emekçilerin oylarıyla iktidar olan CHP ağırlıklı hükümet döneminde ise bu en tabii hakkını elbette kullanacaktır.»

TÜS-DER 1 MAYIS'A YIĞINSAL OLARAK KATILMA KARARI ALDI

Tüm Sağlık Personeli Derneği (TÜS-DER) Çankırı Şubesinin 1'nci Olağan Genel Kurulunda 1 Mayıs'a yığınsal olarak katılma kararı alınmıştır.

Yönetim Kuruluna, Zeki Gökmenoğlu, Sadık Yılmaz, Alaattin Öztürk, Nesrin Yasa ve Mustafa Kaya'nın seçildikleri Genel Kurul sonucunda oybirliği ile şu kararlar alınmıştır:

«Halkla bütünleşmek için sağlık kabini açmak, ücretsiz tedavi ve muayene yapılmasını sağlamak, tüm demokratik kitle örgütleriyle ilkeli bir temel üzerine dayalı dayanışmayı sağlamak ve Ulusal Demokratik Cephe'ye katılınması yolunda sağlık emekçilerinin birlik ve dayanışmasının yürütülmesi kararları alınmıştır.»

Oğuz

(Baştarafı 1. Sayfada)

dar iktidarda kalacağını söylemiştir.

AP'ye bugün hakim bulunan «cunta» yine bu «cunta»yı destekleyen tüzüğü, demokratik yollarla değiştirilemeyeceğine inandığını, AP'de büyük çoğunluğun seçim kampanyasında sadece liderlerini savunmak zorunda kaldıklarından üzüntü duyduklarını, seçim kayıplarının da «cunta» olduğunu ileri süren **Oğuz Atalay**, daha sonra onbirlerin hükümetle ahenk içinde çalıştığını söylemiştir.

Atalay, dış politika, döviz darboğazı ve anarşi olmak üzere hükümetin önünde üç sorunun bulunduğunu da sözlerine eklemiştir.

ZAYİ

Politika Gazetesinden almış olduğum 01999 numaralı Basın Kartımı kaybettim. Yenisini alacağım; eskisi geçersizdir.

Oya Baydar ENGİN

Tekel Genel Müdürlüğüne Orhan Özet getirildi

ANKARA, (İSTA)

Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı Tekel Genel Müdürlüğüne Tekel Genel Müdür Yardımcısı **Orhan Özet** getirilmiştir. Bu arada Trakya Gümrükleri Başmüdürlüğünde açık bulunan Gümrük Müdürlüğüne ise emekli Jandarma Astsubayı **Harun Gürel** atanmıştır.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında Bayındırlık Bakanlığına bağlı çeşitli yerlere yapılan beş atama yer almıştır. Yayınlanan müşterek kararnamelere göre Müsteşar Yardımcısı **Teoman Güzey** Bakanlık Müşavirliğine getirilirken Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Mimari Proje Daire Başkanlığı Teknik Uzmanı **Bedii Görkem** Müsteşar Yardımcılığına atanmıştır. Diğer yandan Yapı İşleri Bölge Müdürü **Refik Berkman**, Müşavir **Kayhan Yüceyalçın** Bakanlık Yüksek Fen Kurulu üyeliğine getirilmişlerdir, Yüksek Fen Kurulu üyesi Faruk Kaygısız'ın ise Bakanlık Müşavirliğine alınması uygun görülmüştür.

Arafat: Türkiye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

men ulaşsın, temsilcimizi derhal göndereceğiz. Biz bu adıma büyük önem veriyoruz. Böyle bir çağrıyı resmen aldığımız takdirde, temsilcimizi derhal göndermeye hazırız.

SORU — Ortadoğu'nun geleceği büyük karışıklıklara ve önemli siyasal gelişmelere gebe görünüyor. FKÖ lideri olarak bölge ülkelerinden biri olan Türkiye'de bölgenin siyasal geleceğinde beklediklerinız nelerdir?

ARAFAT: İslam Zirve Konferansının bir üyesi olarak Türkiye'nin İslam zirvelerinde Dışişleri Bakanları Konferanslarında alınan kararlara katıldığını, Filistin halkının FKÖ'nün hakkını savunan bu kararların uygulanmasını istediğini akıldan çıkarmadan şunu söylemek isterim. Biz bu bölgede yaşıyoruz. Birlikte yaşıyoruz. Ancak emperyalizm ve siyonist kuvvetlerin sizin ülkenizden başlayarak bugün tümü siyonizmin işgali altında olan benim ülkeme kadar bütün bölgeyi kontrol altına almak istediklerini unutmayalım.

Uluslarımız buna, birlikte karşı koymalıdırlar. İşbirliği yapmalıyız. Haklarımız ve kitlelerimiz arasında güçlü bir işbirliği yaratmak geleceğimize, çocuklarımızın geleceğine karşı yöneltilen şiddetli saldırıya karşı gelecek kuşaklara bırakılacak adil bir barış için çalışmak bölgedeki ulusların tam anlamıyla yüklenmesi gereken bir sorumluluktur. Teslimiyetçi bir barışa değil.

Biz savaşı sevdiğimiz için savaşmıyoruz. Gelecek kuşaklarımız, geleceğimiz için savaşıyoruz. Bu nedenle, geleceğimizin, gelecek kuşaklarımızın esenliği için birlikte yapacak çok şeyimiz var.

Türkiye halkının bizim halkımıza çok yakın duygular beslediğini biliyoruz. Halklarımız arasında çok sağlam bağlar var ve bu bağlar yeni değildir. Tarihsel bağlardır. Bu tarihsel bağlar nedeniyle Filistin'e karşı büyük sorumluluğunuz var.

SORU — Lübnan'daki son gelişmelerden sonra Türkiye'nin de bir parçası olduğu Ortadoğu savaşa mı daha yakın, barışa mı?

ARAFAT: Eğer İsrail'liler Amerika'nın desteğinde, her zaman olduğu gibi barışa yanaşmamakta direnirlerse yeni bir top yekün savaşa gidiyor diyeceğim. Onlar barış değil. Filistin halkının ve Arap ulusunun teslim olmasını istiyorlar. Bu da kesinlikle savaşa gidiyoruz demektir.

SORU — Lübnan'daki son çarpışmalardan sonra Filistin Devriminin içinde bulunduğu askeri ve siyasal durumun genel bir değerlendirmesini yapar mısınız?

ARAFAT: Savaş demek istiyorsunuz. Beşinci Arap - İsrail savaşı, bunlar çarpışmalar değildi. Tam anlamıyla bir savaştı. Saldırılarına otuz bin kişi ile başladılar. Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerini savaşa soktular. Amerika'nın kendilerine verdiği en geliştirilmiş en yeni silahları kullandılar, bu en yeni silahları ilk kez bu savaşta denediklerini açık açık söylediler.

Çok şiddetli bir savaştı. Lübnan köylerini ve Filistinli sivil mülteci halkı vahşice bombaladılar. Ve üzülerek söylemeliyiz ki, Amerikan bombaları ile. Birkaç saat içinde Güney Lübnan'daki devrim kuvvetlerimizi edebileceklerini tahayyül ettiler.

Güney Lübnan'ı istila ederken amaçları, Filistin devrimini ve Filistin halkını tasfiye etmekti, ne elde ettiklerine bir bakalım bu onlar için büyük bir yenilgi, bizim için ise büyük bir zafer olmuştur.

FKÖ bugün daha da güçlenmiştir. Arap ulusunun moralinde büyük bir yükselme olmuştur. Filistin Devrimi müttefikleri olan Lübnan Ulusal İlerici Güçleri ile birlikte bu muazzam güce karşı koyabileceğini kanıtlamıştır.

Şimdiki gerçek şudur: FKÖ'nün bölgenin temel siyasal unsuru olduğu kanıtlanmıştır. FKÖ'yü kimse görmezden gelemez. FKÖ'yü bir yana bırakarak kimse bu bölgede bir çözüme ulaşamaz.

TIP'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

ni ve ittifaka dahil ülkelerdeki işçi ve emekçi sınıfların mücadelesini sindirmek ve engellemek amacıyla kurulmuştur.

— NATO, on iki devlet arasında yapılmış ve daha sonra Yunanistan ve Türkiye'nin katılmasıyla genişletilmiş bir ittifak görünümünü taşımakla birlikte, egemen - yönlendirici gücün ABD olduğu tartışmaya yer bırakmayacak kadar bilinen ve kabul edilen bir gerçektir.

— Ve NATO stratejisinin de aslında ABD stratejisi olduğu aynı derecede bilinen bir gerçektir.

— NATO'nun stratejisi ve örgütlenişi, Sovyetler Birliği ile bir nükleer dünya savaşı olasılığına göre ve ABD'nin güvenliğini ve çıkarlarını sağlamak üzere biçimlendirilmiştir.

— Bununla beraber, NATO'nun Türkiye için en büyük tehlikesi, Türkiye'yi kendi iradesi, hatta bilgisi dışında bir dünya savaşına sokabileceğidir.

— Topraklarında NATO ve ABD üs ve tesisleri bulundurması Türkiye'nin kendisi için olduğu kadar bölge barışı için de bir tehlikedir.

— ABD'nin son aldığı, Nötron Bombasını üretme kararının, NATO üyesi olmanın tehlikelerini daha da artırmaktadır.

— Ülkemizin çok sözü edilen «jeopolitik» durumu, onun NATO Blokuna dahil olmasını değil, askeri bloklar dışı, bağlantısız kalmasını, tarafsızlığını korumasını gerektirir.

Yukardan beri özetlediğimiz bu nedenlerle Türkiye'nin güvenliği ve ulusal çıkarları NATO'dan çıkılmasını emretmektedir. Silahlı Kuvvetlerimizin eğitim ve savaş araç, gereç ve silahları bakımından bir dış kaynağa bağlı kalmaması ve yurt savunması gereklerine uygun bir ulusal savunma kavramının geliştirilip uygulanabilmesi de ancak böyle mümkün olacaktır.»

Sayıştay birinci Başkan ve üyeleri yarın seçiliyor

ANKARA (A.A.)

TBMM Bütçe Karma Komisyonu yarın toplanarak, Sayıştay Birinci Başkan ve üyelerini seçecektir.

Millet Meclisi Bütçe Plan Komisyonu da aynı gün toplanarak, gündemindeki üç yasa tasarısı ile 5 yasa önerisini görüşecektir.

Hindistan KP Kongre hazırlıkları sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hindistan Komünist Partisi kongre hazırlıklarının sürdüğü bildirilmiştir. Cuma günü Pencap Eyaletinde toplanacak olan Kongrede, onaya sunulacak karar taslaklarının Ulusal Konsey tarafından görüşüldüğü ve son şekillerinin verildiği haber verilmiştir.

Kongrede, son seçimlerin sonuçlarının derinlemesine ele alınacağı ve gericiliğe karşı güç ve eylem birliği konusunun tartışılacağı öğrenilmiştir.

Cezayir Sendikaları kongresi bitti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Cezayir Sendikalarının 5. Ulusal Kongresi sona ermiştir. Kongrede, Genel Sekreterliğe, Abdullah Demene Debbih seçilmiştir. Kongrede ayrıca 105 emekçi, 800 bin Cezayir işçisini temsil eden 1083 delege tarafından yönetim kademelerine seçilmişlerdir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika 'da kadın

ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI

Çocukta "havale,, nedir

Bugün değineceğimiz konu, çocukluk çağında, çocukta yüksek ateşle birlikte ortaya çıkan, halk dilinde **«havale»** diye bilinen nöbetlerdir. 6 ay ile 5 yaş arası çocuklarda ateşin 39 derecenin üzerine çıkması ile görülen bir nöbetler, kollarda, bacaklarda kasılma. titreme ve morarma ile birlikte çok kısa süreli bilinç kaybı halleridir. Bu nöbetler basit bir ateşle hastalık esnasında görülebilir. Genellikle ateşli hastalığın ilk 24 saati içinde ortaya çıkan havale nöbetlerinden önce çocukta bir huzursuzluk hali farkedilebilir. Fakat çoğu kez nöbet öncesi belirtiler belli belirsizdir. Havale nöbetlerini gerçek sara nöbetlerinden ayırt etmek gerekir. Bu nöbetlerin belirli yaş dilimleri içinde ve sadece yüksek ateş ile birlikte görülmesi başlıca farktır.

KORUNMA VE TEDAVİ:

Çocuklarda, havaleye karşı başlıca korunma, yüksek ateşe karşı alınacak tedbirler ile olur. Bunun için basit bir hastalık sırasında bile ateşin yükselmesini engelleyici önlemler alınmalı ve ateş düşürücü ilaçlar kullanılmalıdır. Ayrıca koruyucu tedavi için, doktor tavsiyesi ile verilecek, nöbetleri ortadan kaldırıcı etkiye sahip ilaçların düzenli bir şekilde kullanılmasına dikkat edilmelidir Belirtilmesi gerekli bir nokta da bu nöbetlerin birbiri peşisıra ortaya çıkabilme tehlikesidir. Bunun için bir kez nöbet geçiren çocukta ilk yapılacak şey bir doktora veya hastaneye başvurmaktır.

Neden Kumar oynuyorlar?

GÜNLERİNİ KUMAR MASALARINDA GEÇİREN ONBİNLERCE KADIN VAR...

TAKSİ ŞÖFÖRÜ: «PARALARI BOL, KOCALARI DA APTAL HERHALDE»

KADIN BERBERİ: «BENİM KARIM MANİKÜRCÜ O DA ŞAŞAR DURUR NASIL BÖYLE YAŞAYABİLDİKLERİNE.»

EVDEKİ HİZMET İŞÇİSİ: «MASANIN ÜSTÜNDEKİ PARALARI GÖRSENİZ ŞAŞARSINIZ.»

KAPICI: «BİR BAŞKA OLUR KUMAR MİSAFİRİNİN ALIŞVERİŞİ»

Nişantaşı'nda, ana caddenin bir arkasındaki sokakta, oldukça bakımlı apartmanın kapısının önünde bir taksi durdu. İçinden şık giyimli, süslü püslü bir hanım indi. Sonra bir taksi, bir taksi daha, sonra bir özel araba. İnenler hep kadın ve son derece şıklar.

Apartmanın dairelerinden birinde sabahtan beri hazırlık yapılmakta. Camlar silindi, salon temizlendi, mutfakta yiyecekler hazırlandı. Her gelen yeni arabadan inen süslü püslü bir kadın temizlenmiş, toparlanmış dairenin kapısını çalıyor. Ev sahibesi konuklarını büyük coşku ile karşılıyor, şakalar yapıyor, iltifatlar ediyor. Ne kadar şık olduğunu söylüyor. Derken içerde gruplar oluşuyor. Masaya oturma saati yakın. Geç kalmak çok önemli bir suç. Çünkü kareler daha önceden düzenlenmiş, gelmeyen oyunu aksatıyor, geciktiriyor. Oysa sigara dumanı, parfüm kokusu, kahveler, içkiler, çaylar ve arada değişik pahalı yiyeceklerin sunulacağı bu günün tüm anlamı masadaki heyecana bağlı. Binlerce lira dönüyor. Kazanmak ya da kaybetmek var. Büyük heyecan... Başka hiçbirşey düşünmeden heyecanla oynuyorlar. Saatler geçtikçe sinirler yoruluyor, geriliyor, en küçük bir davranış parlamalara neden oluyor. Arkadaşlıklar. dostluklar zedelenebiliyor.

Evde iki kadın var, bu özel günde ev hizmet işleri için. Biri evin sürekli kadını, öteki bugün için yardıma getirilmiş gündelikçi. İkisi de harıl harıl çalışıyorlar. Salonda üç masa kurulmuş. Kış gününün loş karanlığı kristal avizelerin parlak ışıklarıyla yazın güneşine meydan okuyor. Soğuk büfe olarak donanan masada kuş sütü eksik. Mevsimin çiçekleri daha da bir güzelleştiriyor salonu. Ev hizmet işçisi olan kadınlar öğleden sonra giysilerini değiştirdiler, bir anlamda onlar da şıklaştılar konukların keyiflerini kaçırmamak için. Sürekli gelen Hamide hanım, beşi biryerdeyi de taktı, hep özel günlerde olduğu gibi.

Bugün hanımın «oyun günü».

TAKSİ ŞOFÖRÜ: «PARALARI BOL, KOCALARI DA APTAL» DİYOR.

Apartmana gelen taksilerden birine yaklaşıyoruz. Arka camda «Emek Taksi» yazılı. Belli bir çevrenin telefonla çağrılan arabalarından. Bu nedenle o yörenin taksi ile gidip gelen kişilerini tanıyor.

Soruyoruz:

— Müşterilerinizin arasında kumar oynamaya giden kadınlar oluyor mu?

— Öğleden sonra taksi çağıranların çoğu hanımlardır. Şaşarsınız, çoğu da kumar oynamaya giderler. Dikkatimi çeken bu hanımların çoğunlukla çok süslenmiş olmaları, saçları boyalı, yeni berberden çıkmış. Giyimleri çok şık. Ellerinde, kulaklarında hep pahalı küpeler, yüzükler. Arabaya girdiklerinde mis gibi bir koku sarar içeriyi. Esans mı diyorsunuz, ondan işte...

— Sizce neden kumar oynar bu kadınlar?

— Bence paranın bolluğundan, işsizlikten ve kocalarının da aptallığından...

— Bu hanımların eşleri sizce kumar oynamalarını istiyorlar mı?

— Bakın işin burası biraz karışık. Düşünüyorum da ben ne kadar zengin olsam, olukla para kazansam karımın kumar oynamasını kabul etmem. Buna peki diyen erkekler, ya onlar da oynuyordur sabahlara kadar, ya da başka numaraları vardır. Bir başka kadın falan.. Yoksa evine bağlı, alnının teri ile para kazanan bir erkeğin karısının takıp takıştırıp, süslenip püslenip evinden dışarda saatlerce oyun oynamasına peki demesini aklıma sığdıramıyorum. Bazen de gece dönenler oluyor evlerine karı koca. Yolda çoğunlukla tartışma sürer gider. Kaybetmişlerse o nedenle, bir de sen şu kadına baktın, sen bu rkeğe baktın gibi. Biz neler görürüz bilseniz... Bütün gün.

ÖNCE BERBERDE SAÇ YAPTIRMAK GEREKİYOR

Taksi şoförünün dediği gibi, kumar masasına giden kadınların önce berberde saçlarını yaptırmaları gerekiyor. Birbirlerine şık görünmeleri, zengin görünmeleri gerek.

Kumar oynayan kadınlar daha önce berbere saç yaptırmaya geliyorlarmış. Saçlarını taratırken de berberlerle her konuda uzun uzun dertleşiyorlarmış.

Soruyoruz:

— Oyun, kumarla ilgili neler anlatırlar genellikle.

— Haftada bir gün oynayanlar var; bir kaç gün kumara gidenler var; hani nerdeyse hergün kumar masasına oturan müşterilerim var. Kumardan önce süslendikleri doğru. Haftada birkaç kez gidenler, o günlerde de mutlaka bana uğrar, saçlarını taratırlar. Bu bir anlamda doğru da, çünkü birbirlerine güzel görünmek, gösteri yapmak kadınlarımızın genel tavrı. Kumar günleri de hepsi bir araya geliyorlar ve birbirlerine gösteriş yapıyorlar. Çoğunu iki kez aynı elbise ile göremezsiniz. Sanki mecburdurlar her sefer değişik giyinmeye.

Süslenirken yalnızca güzelleşmeyi düşünürler. Ama masada kazanma ve yenilmeme hırsı ile unuturlar güzelliği, herhalde o zaman yapmacık tebessümler de gider yüzlerinden. Anlattıklarına göre, çoğunun kocası ses çıkarmıyor kumar oynamalarına. Bazıları gelip akşam alıyorlar bile masadan. Nedenini ben de pek anlıyamıyorum. Benim eşim manikürcü, o da nasıl böyle yaşayabildiklerine şaşar durur. Çocukları var, çocuklarının okulları var, hadi diyelim ev işlerine aldırmıyorlar ama çocuklarının eğitimi ile de ilgilenmiyorlar.

Eşi alıyor sözü:

— Ben manikürlerini yaparken konuşuyoruz çoğunlukla. Arkadaşları imişim gibi bana anlatırlar; daha doğrusu bence aralarında konuşamadıklarını bizlere anlatıyorlar. Kocaları ile tartışmalarından, masadaki öteki kadınların yaptıklarına, evlilik dışı ilişkilerine kadar her şeyi söylerler. Ama sokakta görünce soğuk bir selâm verir geçerler. Biz alıştık böyle hanımlara, üstelik bizim kazancımız onlardan. Ne bahşiş verirken düşünürler, ne parayı öderken...

EVDEKİ HİZMET İŞÇİLERİNE MASADAN KUMAR PAYI BIRAKILIRMIŞ.

Öğreniyoruz ki ev hizmet işçileri de bu evlerde çalışmayı yeğliyorlar. Kumar günleri hizmet zor da olsa masa başına kadınlara pay bırakırlarmış. Gündeliklerine eklenen bu para onların bazı gereksinmelerini karşılıyor.

Kumar oynanan bir eve işe giden Saadet hanım ile karşılaştık:

— Saadet hanım, kumar oynarken hanımlara ne gibi hizmet ediyorsun?

— Haftada bir geliyorlar. 17-18 kişi oluyor gelenler. Masaları sabahtan hazır ediyoruz. Hanım erkenden berbere gider. Çoğu, yemek dışardan hazır geliyor. Ama evde de iş çok oluyor. Hanımlar habire kahve, çay, içki isterler. Onlara servis yapıp yıkamam gerekiyor. Masanın üstündeki paraları görseniz şaşarsınız. Ev alabilirsin bir gün gördüğün o parayla. Günah ama, Allah hep de onlara mı para veriyor? Çok süsleniyorlar, parmakları parıl parıl. Kürkler içinde geliyorlar. İkisi konuşuyordu, biri kürkünü 250 bin liraya getirtmiş Paris'ten mi ne? Önce 2500 sandım. Sonra tekrar tekrar konuştular. Hem o tek kürkü de değilmiş... Ama Allah razı olsun, o evden çıkarken, çocuklarıma et alabiliyorum. Onun için bizim için daha kârlı oluyor bu günler.

KUMAR MİSAFİRİNİN ALIŞ VERİŞİ BİR BAŞKA TÜRLÜ OLUR:

Bu apartmanların bir de kapıcıları var. Onlar da kumar günleri girip çıkmalara tanıklar. Sonra o günkü alış verişi de onlar sağlıyor.

— İçkileri bir gün önceden alıyorum. Bizim hanım yıkıyor, kuruluyor şişeleri, öyle çıkartıyorum yukarı. Meyva için manava bir liste ile gidiyorum. Misafir gelecek mi, her sefer öyledir ama, hele kumar misafirinin alış verişi başka türlü olur. Gelenleri bir görseniz. Hanımlara bu kadar para harcanır mı bilmem.

Kumar oynanan evde hazırlıklar böyle. Zengin sınıfların, hatta orta sınıfların kadınları, çok kumar oynuyorlar? Ama niçin oynuyorlar? Neler kazanıp, neler yitiriyorlar? onu da bir hafta sonra konuşalım. Kendilerinden soralım; biz söyleyelim.

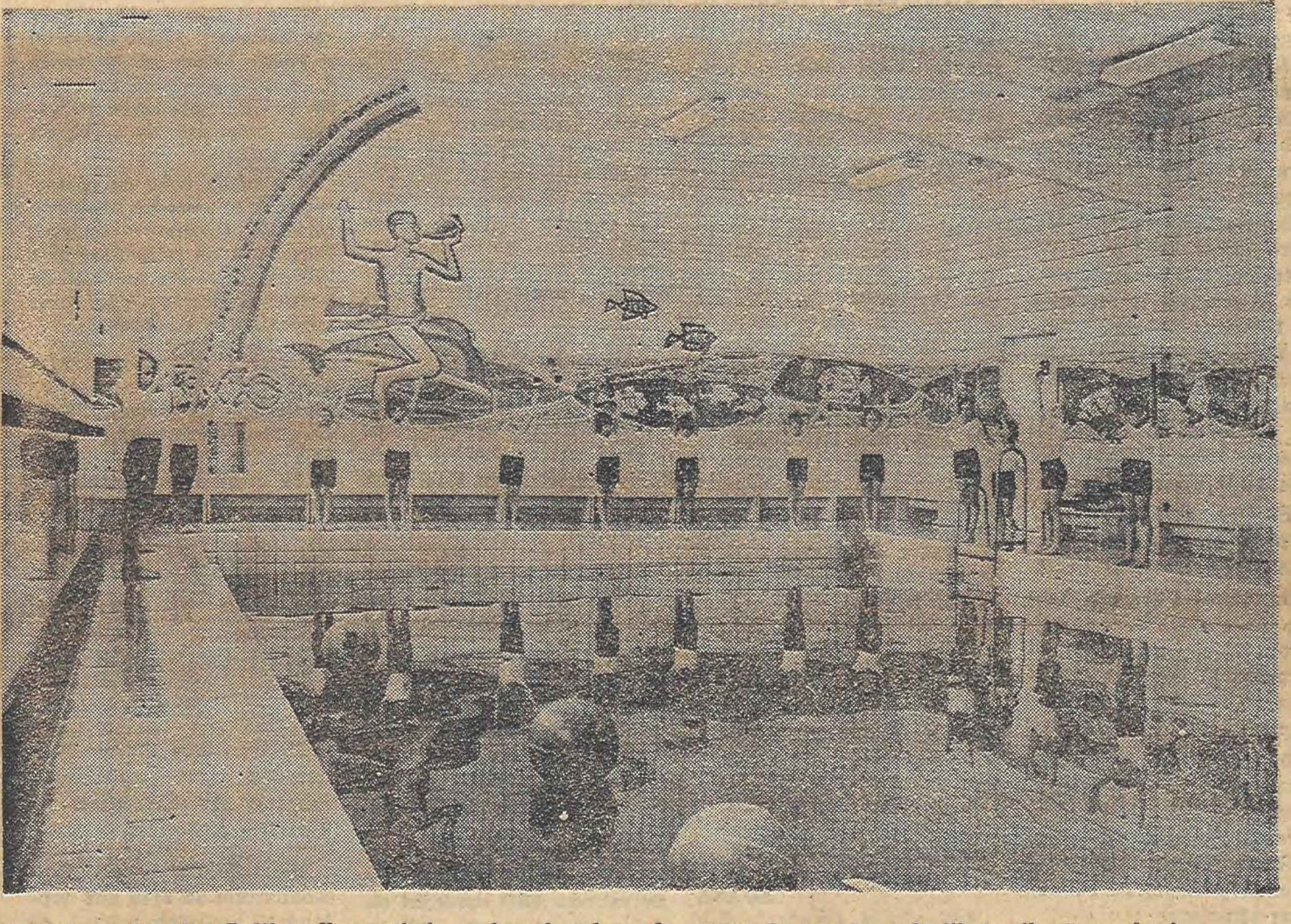

Kırım da yeni açılan Delfin adlı anaokulu ve kreş kuruluşunda, yüzme havuzu başında ilk teorik yüzme dersi.

Kreş ve yuva sorunu Sosyalist Ülkelerde tümüyle çözümlenmiştir

Çalışan kadınlarımızın, işçi, emekçi kadınlarımızın en önemli sorunlarından biri olan kreş ve yuva sorunu, sosyalist ülkelerde tam anlamıyla çözümlenmiş bir sorundur. Emekçi kadınlarımızın, kendileri çalışırken, çocuklarının bir komşunun, yaşlı annenin veya yabancı bir bakıcı kadının elinde kalmaması, sersefil olmaması için verdikleri mücadele sonucunda, Türkiye'de ancak 1978 bütçesine kreş için ancak 30 milyar lira konulabilmişken ve tüm Türkiye'de sadece 6 tane devlet kreşi varken, sosyalist ülkelerde tüm çalışan kadınlar, istedikleri zaman çocuklarını kreşlere, yuvalara bırakabilmektedirler.

İşte bir örnek: Sovyetler Birliği...

Sovyetler Birliği'nin yeni Anayasası **«Devlet, geniş bir çocuk kurumları ağı kurmak ve geliştirmek yoluyla, aileye özen gösterir»** diyor. Halen 11.5 milyonu aşkın Sovyet çocuğu, anaokullarına veya veya kreşe devam ediyor 1976-1980 arası 10. Beş Yıllık Plan döneminde 2 milyon 800 bin çocuk ve bebek için yeni kreş olanakları sağlanacak.

Sovyetler Birliği'nde bir kreşte, bebekler mama vaktini beklerken toplu oyun saatinde.

Sovyetler Birliği'nde çocuk üç aylık olunca kreşe verilebiliyor. Üç yaşındaki çocuklar da yuvalara alınıyorlar. Bugün Sovyet çocuklarının üçte biri çocuk yuvalarında ve kreşlerde yetiştiriliyor. Sovyetler Birliği'nde 1976 yılı sonunda, devlete veya kollektif çiftliklere ait 115 bin kreş ve yuva vardı.

Sovyetler Birliği'nde kreş ve yuvalarda çocuklar sabah 07.30'dan akşam 18.30'a kadar kalabiliyorlar. Çocuğun kişiliği asıl 3-4 yaş arasında oluşmaya başladığından, okul öncesi eğitime özel önem veriliyor. Çocuk kurumları için özel yetiştirme programlarının hazırlanması ve eğitim sorunlarıyla SSCB Pedagoji Bilimleri Akademisi Bilimsel Çocuk Araştırma Enstitüsü uğraşıyor. Bu enstitüde psikoloji uzmanları, doktorlar, pedagoglar, fizyoloji uzmanları birlikte çalışıyorlar Ayrıca sanatçılar ve müzik uzmanları da çocukların sanat eğitimiyle ilgilenmek üzere ayrı enstitüde görevliler. Enstitünün denetimi altında 202 pedagoji enstitüsü ve 30 yüksek okul, çocuk bakım kurumlarına uzman yetiştiriyor.

Sovyetler ülkesinde, pek çok çocuk bakım ve yetiştirme kurumu, fabrikalara, işyerlerine, kollektif çiftliklere bağlı ve ücretsiz. Bazı kurumlarda ise çocukların aylık bakım ücreti 12 15 ruble arasında. (Ortalama işçi ücreti aylık [illegible] ruble)) Yapılan hesaplara göre bu ücret bir çocuğun o kurumda bakımı için gerekli paranın beşte biridir. Üstünü ise devlet tamamlar.

Sovyetler Birliği'nde, çalışan kadın, çocuğunun uzman ellerde, güvenilir şekilde bakıldığının iç rahatlığına ve bunun yarattığı iş verimine sahip.

Ülkemizde kadınlarda göğüs kanseri yaygın

Türkiye'de 18 kadından birinde, meme kanserinin geliştiği ve yarıdan fazlasının da bu hastalıktan öldüğü öne sürülmüştür.

Cumartesi günü başlayan Kanser Haftası nedeniyle, Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu İzmir Şubesi'nce yapılan açıklamada, kanserin, kalp ve damar hastalıklarından sonra öldürücü hastalıklar içinde ikinci sırayı aldığı bildirilmiştir.

İnsanoğlunun birgün kanseri de yeneceği kaydedilen açıklamada, kanserle bilinçli şekilde savaşın, kişinin sağlığına önem vermesi ve ilgilenmesiyle başladığı belirtilmiş: kanseri gerçekte tanıyan, erken teşhisin değerini anlayanlar için kanserin korkulacak hastalık olmaktan çıktığı savunulmuştur.

Yapılan açıklamada,

«— Kanser özelikle kadınlarda daha çok oranda görülmektedir. Rahim ağzı bölgesi, kadın üreme organları içinde kanserin yüzde 60 ile ençok görüldüğü bölgedir. Bunu sıklık itibariyle rahim yumurtalık ve hazne takip etmektedir. Meme kanserinin erken teşhisinde ise bir kez muayene olmak yeterlidir. Bundan sonra doktorun öğrettiği gibi her kadın kendi muayenesini yapabilir. 18 kadından birinde meme kanserinin geliştiği, yarıdan fazlasının bu hastalıktan öldüğü tespit edilmiştir. Kurumun çalışmaları, diğer organların kanserlerinin de erken teşhis ve tarama çalışmalarını yapabilme hedefi doğrultusunda yürütülmektedir» denmiştir.

Boşanmaların yüzde 80'inin nedeni: ŞİDDETLİ GEÇİMSİZLİK

Ülkemizde, boşanmalar son yıllarda hız kazanmış ve önde gelen boşanma nedeninin «şiddetli geçimsizlik» olduğu belirlenmiştir.

Yapılan bir araştırmaya göre, geçtiğimiz yıl saptanan 11 bin boşanmadan 8 bin 800'ü şiddetli geçimsizlik, 1.122'si zina ve ihanet iddiaları gibi nedenlere dayanmakta, ruhi dengesizlik ve diğer nedenler alt sıralarda yer almaktadır.

EVLENEN HER 100 ÇİFTTEN 4'Ü BOŞANIYOR.

Ülkemizde boşanma grafiği sürekli bir değişiklik göstermekte, bazı yıllar yükselirken bazı yıllar normale düşmektedir. 10 yıllık bir süre içinde bakıldığında, geçtiğimiz son 10 yılda evlenen her yüz çiftten 4'ünün boşandığı görülmektedir.

Öte yandan boşanan eşlerden yüzde 50'sinin çocuksuz olduğu, ülkemizde çocuğun, boşanmaları engelleyen bir etken durumunda bulunduğu da saptanmıştır.

BOŞANMA ORANI KENTTE DAHA FAZLA

Boşanma oranı kırsal kesimlerden kentlere doğru gidildikçe artmaktadır. Köylerde geleneksel değerlerin ve bağların daha baskın olması, bu sonucu doğururken, kentlerde kadınların bağımsızlık eğilimleri, ekonomik bağımlılığın kısmen azalması boşanmayı daha olanaklı kılmaktadır.

Boşanma davasını daha çok kadınların açtığı da saptanmıştır. Ancak Türkiye'de boşanma davası açmakta kadınların erkeklerden önde gitmelerinin 1965 ten sonraki bir gelişme olduğu da bildirilmektedir.